

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

PREDSJEDNIK UPRAVE

Broj: AK-1100-122/2010

Zagreb, 18. svibnja 2010.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	19-05-2010		
Klasifikacijska oznaka:			Org. jed.
	021-12/10-09/19		65
Uredžbeni broj:	Prii.	Vrij.	
323-10-01	3		

HRVATSKI SABOR

Gospodin LUKA BEBIĆ

Predsjednik Hrvatskog sabora

Trg sv. Marka 6

10 000 ZAGREB

Predmet: **Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2009. godinu**

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Sukladno odredbi članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) u privitku ovog dopisa dostavljam Vam Godišnje financijske izvještaje HBOR-a za 2008. godinu.

Naime, prema navedenom članku Zakona, Godišnje financijske izvještaje HBOR-a potvrđuje Hrvatski sabor. Stoga Vas molim za uvrštavanje Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2009. godinu u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

Ujedno Vas želim izvijestiti kako je predmetne Izvještaje utvrdio Nadzorni odbor HBOR-a dana 21. travnja 2010. godine te Vam presliku Odluke dostavljamo u privitku.

S poštovanjem,

Predsjednik Uprave

Anton Kovačev

Privitak

1. primjerak Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2009. godinu s pripadajućom prezentacijom,
2. CD s tekstom Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2009. godinu i PowerPoint prezentacijom,
3. Odluka Nadzornog odbora.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

NADZORNI ODBOR

Broj: 1000-1163/2010

Zagreb, 21. travnja 2010.

Temeljem Poslovnika o radu Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) te Statuta HBOR-a, Nadzorni odbor HBOR-a, pisanim izjašnjavaњem, dana 21. travnja 2010. godine, donosi sljedeću

ODLUKU

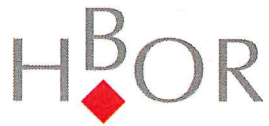
1. Utvrđuju se Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2009. godinu koji se nalaze u prilogu i sastavni su dio ove Odluke.
2. Izvještaji iz točke 1. ove Odluke upućuju se na potvrdu Hrvatskom saboru.
3. Ostvarena dobit za 2009. godinu u cijelosti će se rasporediti u rezerve HBOR-a nakon što Godišnje financijske izvještaje potvrdi Hrvatski sabor.

Predsjednik Nadzornog odbora

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ivan Suker'.

Ivan Suker

2

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK ZA
2009. GODINU

Zagreb, travanj 2010. godine

15

SADRŽAJ

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA.....	3
UVOD.....	4
OSNOVNE INFORMACIJE.....	5
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE.....	7
POSLOVANJE U 2009. GODINI	9
NOVI PROGRAMI KREDITIRANJA	10
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	11
KREDITIRANJE IZVOZA.....	13
OSIGURANJE IZVOZA	14
PRIBAVLJANJE SREDSTAVA.....	18
SURADNJA S EU.....	19
LJUDSKI POTENCIJALI	20
UPRAVLJANJE RIZICIMA	21
SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA I UNUTARNJA REVIZIJA.....	25
OSTALE AKTIVNOSTI.....	25
FINANCIJSKO POSLOVANJE U 2009. GODINI	27

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju Godišnje izvješće za 2009. godinu sadrži istinit prikaz razvoja, rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je Hrvatska banka za obnovu i razvitak izložena.

Član Uprave

Mladen Kober

A blue ink signature of Mladen Kober, consisting of a large, stylized 'M' and 'K'.

Predsjednik Uprave

Anton Kovačev

A blue ink signature of Anton Kovačev, featuring a large, flowing 'A' and 'K'.

U Zagrebu, 31. ožujka 2010. godine

GODIŠNJE IZVJEŠĆE HBOR-a ZA 2009. GODINU

UVOD

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te Financijske izvještaje za 2009. godinu zajedno s Izvještajem neovisnog revizora.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje Godišnje financijske izvještaje pripremljene sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu te revidirane sukladno Međunarodnim revizijskim standardima.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišten je srednji tečaj HNB-a:

31. prosinca 2009.	1 EUR = 7,306199 HRK	1 USD = 5,089300 HRK
31. prosinca 2008.	1 EUR = 7,324425 HRK	1 USD = 5,155504 HRK

KRATICE

AZTN	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
DEG	Njemačka razvojna banka (Deutsche Investitions-und Entwicklungsgesellschaft)
EAPB	Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
EIF	Europski investicijski fond (European Investment Fund)
EUR	Euro
HAMAG	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HNB	Hrvatska narodna banka
HOK	Hrvatska obrtnička komora
KfW	Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)
KN	Kuna
MSP	Malo i srednje poduzetništvo
NEFI	Mreža europskih financijskih institucija za MSP (Network of European Financial Institutions for SMEs)

OSNOVNE INFORMACIJE

Osnivanje

HBOR je osnovan 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. godine Hrvatski sabor je donio novi Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. godine.

Strateški ciljevi

HBOR poslovanjem u okviru svojih ovlasti i nadležnosti potiče sustavni, održivi i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Glavni pravci aktivnosti

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potpora razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika.

Revizija

Reviziju Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2009. godinu obavilo je revizorsko društvo Deloitte d.o.o koje je u svojem izvještaju izrazilo pozitivno mišljenje o financijskim izvještajima.

Kreditni rejting

- Baa3 rejting agencije Moody's
- BBB rejting agencije Standard & Poor's

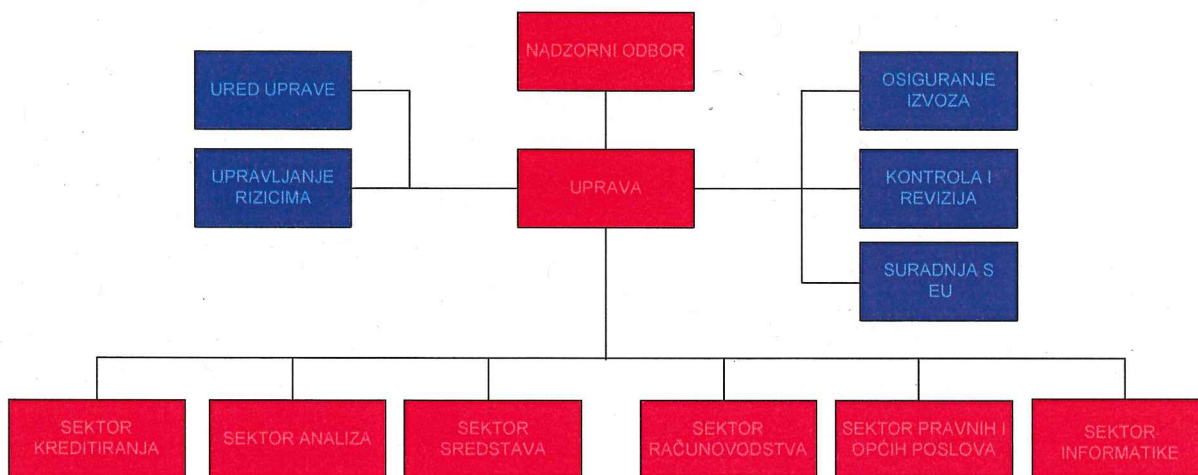
Područni uredi

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Broj zaposlenih

Na dan 31.12.2009. godine u HBOR-u je zaposleno 241 radnika.

Organizacijska struktura HBOR-a

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

HBOR sustavno prati najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

U HBOR-u se načela korporativnog upravljanja primjenjuju kroz:

◆ Načelo javnosti poslovanja

- Godišnje financijske izvještaje Banke utvrđuje Nadzorni odbor i podnose se na odobrenje Hrvatskom saboru
- Na mrežnim stranicama Ministarstva financija, Zagrebačke burze d.d. i HBOR-a redovito se objavljuju financijski izvještaji Banke
- Godišnje se provodi ocjena rejtinga Banke od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's, Moody's)
- Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama godišnje se dostavljaju izvješća o zaprimljenim upitima o poslovanju Banke Središnjem državnom uredu za upravu

◆ Nadzorni odbor HBOR-a, nadležnost, sastav

- Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju
- Nadzorni odbor prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave
- Nadzorni odbor čini devet članova i to pet ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore
- Nadzorni odbor osnovao je Revizorski odbor u skladu sa Zakonom o reviziji

◆ Uprava HBOR-a, nadležnost i sastav

- Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaze imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova
- Ovlaštenja Uprave: upravljanje i vođenje poslovanja HBOR-a, donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i

opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora

- Uprava se sastoji od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor, od kojih jednog imenuje za predsjednika Uprave. Mandat predsjednika i članova Uprave traje pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Uprava zastupa Banku skupno, po dva člana
- Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke osnovana su sljedeća tijela: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor i Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika

◆ **Sustav unutarnjih kontrola**

- S ciljem stalnog utvrđivanja, mjerenja, procjene i kontrole svih rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen osnovana je samostalna, neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima
- Provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti s propisima i pravilima struke, primjenu unutarnjih politika i procedura, te postupke u svezi sprječavanja pranja novca provodi unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica
- U HBOR-u je ustrojena funkcija praćenja usklađenosti poslovanja HBOR-a koja, pored praćenja usklađenosti s domaćim propisima, prati usklađenost poslovanja HBOR-a s propisima EU iz područja zaštite tržišnog natjecanja

◆ **Suradnja Uprave i Nadzornog odbora HBOR-a**

- Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku
- Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora

POSLOVANJE U 2009. GODINI

Tijekom 2009. godine odobreno je ukupno 1.202 kredita u ukupnom iznosu od 6.155 milijuna kuna, odnosno broj odobrenih kredita povećan je za 4%, a iznos odobrenja smanjen za 5% u odnosu na prošlu godinu. Iako je krajem 2008. godine bilo predviđeno znatno veće smanjenje kreditnih plasmana, ostvareni rezultati puno su bolji od očekivanja što je ponajprije rezultat uspješnosti HBOR-a da uz pomoć Vlade Republike Hrvatske pribavi potrebna sredstva za kreditiranje hrvatskog gospodarstva.

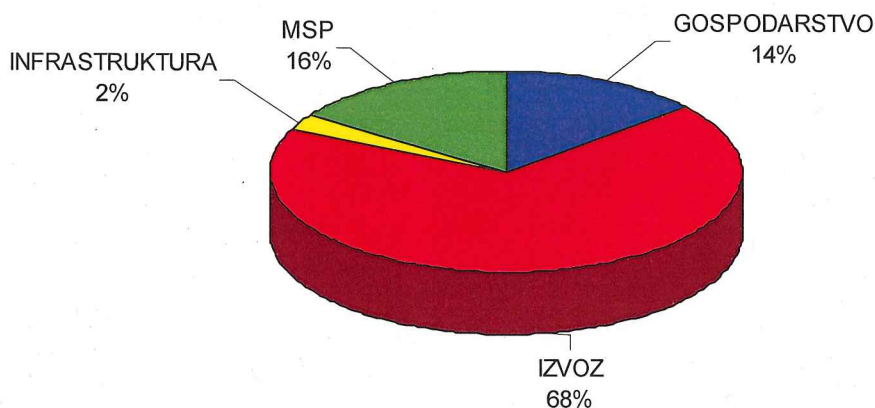
HBOR je sredstva, pribavio putem sindiciranih kredita i tržišta kapitala, ali i od posebnih financijskih ustanova kao što su Europska investicijska banka (EIB), Njemačka razvojna banka (KfW) i Svjetska banka (IBRD). Važno je istaknuti da su uvjeti kreditiranja od strane ovih ustanova prema HBOR-u ostali nepromijenjeni u odnosu na one prije pojave svjetske financijske krize što je rezultiralo zadržavanjem kamatnih stopa HBOR-a prema krajnjim korisnicima na istoj razini.

S ciljem pružanja pomoći hrvatskim gospodarstvenicima u prevladavanju problema nelikvidnosti HBOR je tijekom 2009. uveo nove programe namijenjene financiranju obrtnih sredstava koji su izazvali veliki interes gospodarstvenika. Po svim programima namijenjenim kreditiranju obrtnih sredstava - Trajna obrtna sredstva, Kreditiranje proizvodnje, Likvidnost, Priprema izvoza, Priprema turističke sezone i Mikrokreditiranje, tijekom 2009. odobreno je 879 kredita u ukupnom iznosu preko 4,7 milijardi kuna, odnosno 77% ukupnih odobrenja.

Najsnažniju potporu i u 2009. godini HBOR je pružio hrvatskim izvoznicima, te je za njihove potrebe odobrio oko 68% ukupno odobrenih sredstva kojima je odobreno 550 kredita, isti je broj kredita odobren i za potrebe malog i srednjeg poduzetništva. Na ova dva segmenta stavljen je naglasak upravo iz razloga što su ti dijelovi gospodarstva među prvima bili pogođeni svjetskom gospodarskom i financijskom krizom, izvoznici zbog smanjivanja narudžbi, a mali i srednji poduzetnici zbog povećane nesigurnosti i problema u pribavljanju sredstava.

Kreditna aktivnosti, od 1.1. do 31.12.2009. godine

	u HRK '000
GOSPODARSTVO	858.174
IZVOZ	4.189.783
INFRASTRUKTURA	146.061
MSP	961.326
UKUPNO	6.155.344

NOVI PROGRAMI KREDITIRANJA

Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja)

-cilj: osnaženje poslovanja kroz kreditiranje ulaganja u trajna obrtna sredstva što omogućuje brži rast i povećanje tržišnih udjela malih i srednjih poduzetnika.

Program se provodi u suradnji s Europskom investicijskom bankom (EIB) te omogućuje uz povoljnije uvjete kreditiranja pribavljanje potrebnih trajnih obrtnih sredstava na rok preko dvije godine.

Program je uveden u travnju 2009. godine, a do 31.12.2009. godine u okviru navedenog programa odobreno je 69 kredita u iznosu od 301,2 milijuna kuna.

Kreditiranje proizvodnje (Program kreditiranja proizvodnje)

- cilj: kreditiranje obrtnih sredstava namijenjenih robnoj proizvodnji kako bi se proizvođačima u razdoblju gospodarske krize olakšalo nesmetano obavljanje proizvodnje te poboljšala njihova konkurentnost i likvidnost.

Program je uveden u siječnju 2009. godine, a do 31.12.2009. godine u okviru navedenog programa odobreno je 40 kredita u iznosu od 245,1 milijun kuna. Kreditni program se više ne provodi.

Likvidnost (Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti)

- cilj: održavanje i poboljšanje likvidnosti krajnjih korisnika kredita u razdoblju opće financijske nestabilnosti.

Program je uveden u rujnu 2009. godine, a do 31.12.2009. godine u okviru navedenog programa odobreno je 13 kredita u iznosu od 240,3 milijuna kuna.

IPARD (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 1.1. i Mjeru 1.2.)

- cilj: omogućiti podnositeljima zahtjeva – potencijalnim kandidatima povoljnija kreditna sredstva za financiranje cjelokupne investicije koja obuhvaća i dio investicije koji će se kandidirati za IPARD program – prihvatljivi izdaci, dio investicije koji nije moguće financirati povratom iz IPARD-a i dio investicije koju nije moguće kandidirati za IPARD program (kupnja stoke, trajna obrtna sredstva).

Program je uveden u rujnu 2009. godine.

Izvoz –IBRD (Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a)

- cilj: omogućiti korisnicima kredita, u razdoblju gospodarske i financijske krize, zadržavanje izvoza roba i usluga u postojećem obujmu, odnosno povećanje istog, čime bi se utjecalo na poboljšanje vanjskotrgovinske platne bilance, zaposlenosti i likvidnosti.

Program je osmišljen u suradnji s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), a uveden je u studenom 2009. godine.

MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

U razdoblju gospodarske i financijske krize jedan je od osnovnih ciljeva HBOR-a bio povećati dostupnost kreditnih sredstava malim i srednjim poduzetnicima uz povoljnije kamatne stope te na taj način izravno utjecati na njihovu konkurentnost i likvidnost, te potaknuti utemeljenje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Od ukupno 28 kreditnih programa malim i srednjim poduzetnicima je na raspolaganju njih 21. Programi kreditiranja provode se izravno i putem poslovnih banaka.

Tijekom 2009. godine po programima namijenjenim isključivo za malo i srednje poduzetništvo (11 programa) odobreno je 961 milijun kuna. Kada se obuhvate sva odobrenja malim i srednjim poduzetnicima po svim HBOR-ovim programima, možemo reći da je tijekom

2009. godine podržano 997 projekata malih i srednjih poduzetnika u iznosu od gotovo 3 milijarde kuna.

Tijekom izvještajne godine nastavljena je provedba dvaju novih kreditnih programa s ciljem učinkovitijeg korištenja sredstava pretpristupnih fondova Europske unije. U sklopu programa kreditiranja SAPARD omogućeno je kreditiranje projekata koji će se kandidirati za sufinanciranje sredstvima Posebnog pretpristupnog programa za poljoprivredu i ruralni razvitak – SAPARD. U okviru ovog programa kreditiranja financira se cjelokupna investicija. HBOR je i do uvođenja spomenutog programa, kroz svoje postojeće kreditne programe, kreditirao investitore koji su se sa svojim projektima prijavljivali na natječaj SAPARD-a. Kroz vijek trajanja SAPARD programa (od 2006. do 2009. godine) Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja objavilo je ukupno 4 natječaja kroz koje je ugovoreno ukupno 49 projekata ukupne vrijednosti ulaganja 338,45 milijuna kuna. Ostvareni iznos potpore iz SAPARD programa iznosi 151,15 milijuna kuna što čini 62,12% od ukupno alociranih sredstava. HBOR je tijekom 2009. godine kreditirao 11 projekata u iznosu od preko 97 milijuna kuna.

Kroz Program kreditiranja projekata PHARE 2006. HBOR kreditira male i srednje poduzetnike koji prijavljuju projekte za korištenje bespovratnih sredstava iz darovnice PHARE 2006.

U rujnu 2009. godine HBOR je usvojio novi Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD, Mjeru 101 - Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice i Mjeru 103 - Unapređenje prerade i trženja poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice. Novosti u odnosu na raniji Program kreditiranja projekata kandidata za SAPARD uz prilagođavanje namjene i korištenja uvjetima IPARD Programa odnose se na uvođenje mogućnosti kreditiranja i putem poslovnih banaka te smanjenje iznosa obrtnih sredstava sa 30% na 15%.

Nastavno na natječaj IPA programa, komponente III Regionalni razvoj, za dodjelu darovnica za poslovnu infrastrukturu u 10 županija koje su u sklopu Operativnog programa za regionalnu konkurentnost definirane kao područja koja zaostaju u razvitku, a koje je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata i programa EU kao provedbena Agencija Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva objavila 21. svibnja 2009. godine, HBOR je u srpnju 2009. godine donio Odluku o praćenju korisnika ovog natječaja Programom kreditiranja poslovne infrastrukture.

Po programu Mikrokreditiranje odobreno je 240 kredita u visini 83,5 milijuna kuna.

Kreditna linija u cijelosti je iskorištena zaključno sa studenim 2009. godine. Kako se kreditna linija pokazala vrlo uspješnom i ponuđenim uvjetima kreditiranja prihvatljivom krajnjim korisnicima krajem 2009. godine, dakle još tijekom trajanja postojeće kreditne linije, započeli su pregovori s KfW-om o zaključivanju nove kreditne linije.

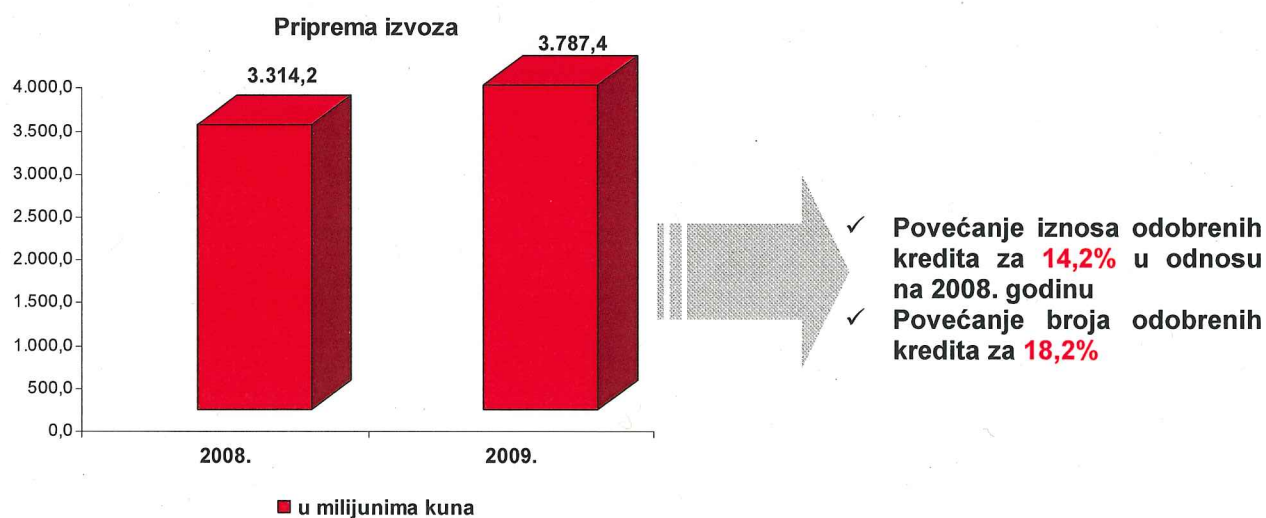
KREDITIRANJE IZVOZA

HBOR je na području poticanja izvoza razvio sustav financijske potpore izvoznicima kroz programe kreditiranja, osiguranja i garancija po uzoru na druge izvozne banke i izvoznokreditne agencije kako bi izvoznici mogli ravnopravno konkurirati na međunarodnom tržištu.

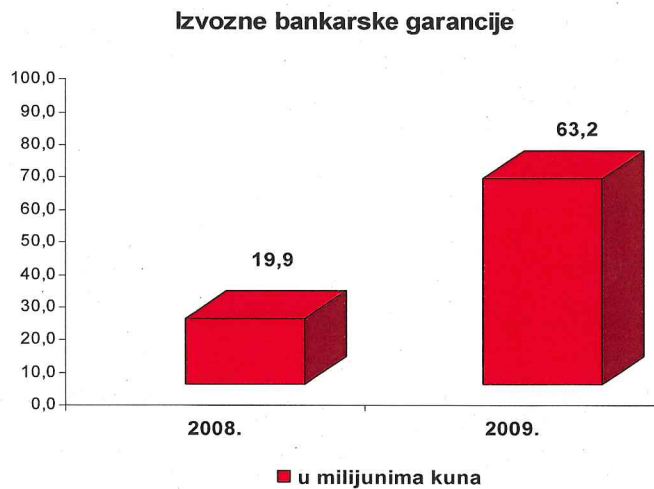
U procesu stvaranja hrvatskog izvoznog proizvoda, HBOR sudjeluje u svim segmentima – od pripreme proizvodnje do realizacije naplate izvoznog posla.

Programom Priprema izvoza HBOR pridonosi razvoju konkurentnosti hrvatskih poduzetnika te izravno utječe na njihovu uspješnost kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu. Tijekom 2009. godine po Programu Priprema izvoza odobreno je 498 kredita u iznosu od 3.787,4 milijuna kuna što predstavlja povećanje od 14,2% u odnosu na iznos odobrenja u 2008. godini.

Najveći iznosi kredita odobreni su putem navedenog Programa u okviru sljedećih djelatnosti: proizvodnja prehrambenih proizvoda (20,7%), proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda (6,7%), proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme (6,4%), proizvodnja strojeva i uređaja (6,2%).

Programom izdavanja činidbenih bankarskih garancija po nalogu izvoznika HBOR pruža potporu hrvatskim izvoznicima pri ugovaranju i realizaciji izvoznih poslova.

HBOR je u 2009. godini izdao 15 izvoznih bankarskih garancija u iznosu od 63,2 milijuna kuna. Namjena Programa je izdavanje bankarskih garancija za potrebe sudjelovanja na međunarodnim nadmetanjima i zaključivanje ugovora u cilju realizacije izvoza roba, radova i usluga.

Provođenjem programa poticanja izvoza HBOR nastoji doprinijeti povećanju konkurentnosti i vrijednosti hrvatskog izvoza te poboljšati prepoznatljivost i kvalitetu naših proizvoda i usluga na svjetskom tržištu.

OSIGURANJE IZVOZA

Poslove osiguranja izvoza, kao značajan stup potpore hrvatskom izvoznom gospodarstvu, HBOR provodi od rujna 1998. godine te pruža cjelovitu uslugu kojom se mogu pokriti sve faze izvoznog ciklusa - od pripreme za izvoz do konačne naplate izvoznog posla. HBOR poslove osiguranja izvoza od neutrživih rizika provodi kao službena izvozno-kreditna agencija te nastupa u ime i za račun Republike Hrvatske.

U proteklih jedanaest godina osigurani su izvozni poslovi u iznosu od 10,3 milijarde kuna, naplaćene premije u iznosu od 77,5 milijuna kuna te isplaćene odštete u iznosu od 16,5 milijuna kuna. Usluge osiguranja namijenjene su izravno izvoznicima, ali i financijskim ustanovama koje kreditiraju izvozne poslove. Nije zanemariva ni suradnja s drugim

osigurateljima, posebno s drugim nacionalnim izvozno-kreditnim agencijama, što je preduvjet za pokriće većih zajedničkih projekata na trećim tržištima.

Pravni okvir za obavljanje poslova osiguranja izvoza je Zakon o HBOR-u i Uredba o osiguranju izvoza. Poslovanje vezano za osiguranje izvoznih poslova usklađeno je s pravnom stečevinom EU. Neutrživi rizici, budući da privatno tržište osiguranja potraživanja nije potpuno razvijeno, privremeno obuhvaćaju komercijalne i političke rizike bez obzira na ročnost i zemlju izvoza, što je u skladu s važećom „klauzulom izuzeća“ odobrenom od AZTN-a.

Pregled poslovanja u 2009. godini

Glavna obilježja poslovanja u 2009. godini su značajan rast rizika na svim izvoznim tržištima, pad izvoznog prometa hrvatskih izvoznika (-20,3% u odnosu na prethodnu godinu) uslijed smanjene potražnje na globalnom tržištu, produženje rokova plaćanja od stranih kupaca te rastuća potražnja za proizvodima osiguranja kako od izvoznika tako i od financijskih institucija.

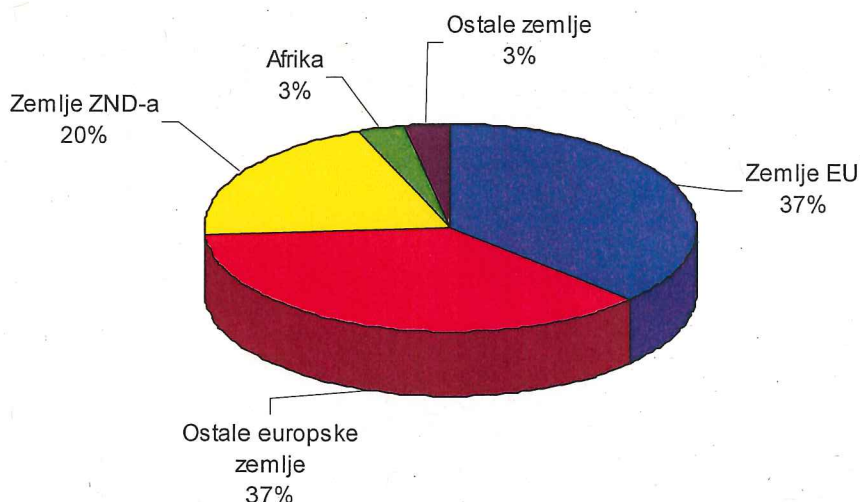
Pregled osnovnih pokazatelja poslovanja u osiguranju izvoza od neutrživih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske

u milijunima HRK	2008.	2009.
Osigurani izvoz	2.116,48	2.455,52
Izloženost (31.12.)	1.552,32	1.667,77
Naplaćene premije	8,98	10,43
Iznos regresa	0,59	3,68
Iznos odšteta	2,11	2,71
Broj odšteta	11	10
Kvota šteta (odnos odšteta i premije), %	25,2	26,6

Unatoč tim značajno otežanim okvirima poslovanja i znatnom rastu prijave kašnjenja u plaćanju, HBOR je i u ovom području svog poslovanja ostvario pozitivne rezultate te kvalitetno upravljao povećanim rizicima. U 2009. godini udio osiguranih poslova u ukupnom hrvatskom izvozu iznosio je 4,5%, što je rast od 45% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni osigurani promet u 2009. godini iznosio je 2.455,5 milijuna kuna, od čega se 91% odnosilo

na kratkoročno osiguranje. Ukupni osigurani promet rastao je po stopi od 16%, dok je kratkoročno osiguranje zabilježilo rast od 10%. Kod srednjoročno-dugoročnog osiguranja u 2009. godini ostvaren je osigurani promet od 126,6 milijuna kuna i rast od čak 200% s obzirom na relativno nisku osnovicu u 2008. godini.

UKUPNA IZLOŽENOST PO GRUPACIJAMA ZEMALJA NA DAN 31.12.2009.

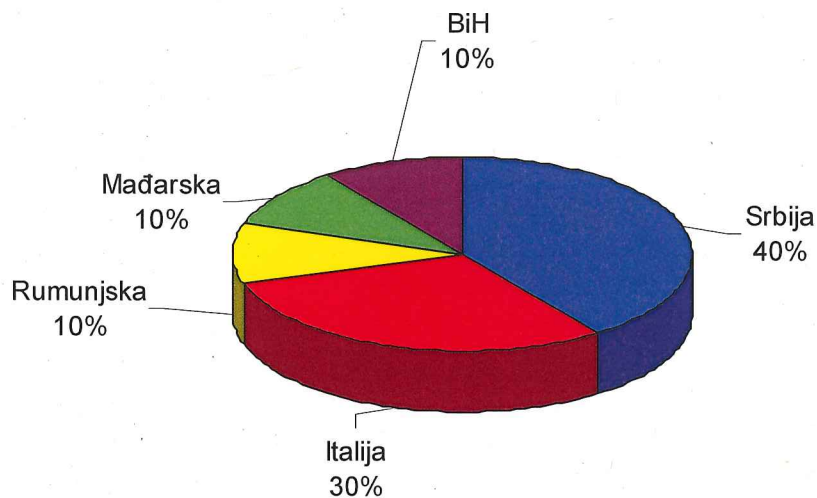

Tijekom 2009. godine odobrena su 1423 kreditna limita prema inozemnim kupcima, 35% više u odnosu na 2008. godinu. Najveći broj kreditnih limita odnosi se na kupce u Italiji, Njemačkoj, Bosni i Hercegovini, Sloveniji te Srbiji. Ukupno se na ta tržišta odnosi 58% svih odobrenih kreditnih limita.

U 2009. godini isplaćeno je 10 odšteta u iznosu od 2,71 milijuna kuna, što predstavlja rast od 28,8% u odnosu na prethodnu godinu. S obzirom da je iznos plaćanja u kašnjenju tijekom godine porastao za čak 304% u odnosu na prethodnu godinu (iznos svih obavijesti o kašnjenju je iznosio 107,9 milijuna kuna), zahvaljujući pravovremenim i pojačanim naporima uložnim u umanjeње potencijalnih šteta, iznos isplaćenih odšteta u konačnici je znatno smanjen.

Prema broju isplaćenih odšteta u 2009. najveći udio od po 30% imale su kemijska te metalna industrija, slijedi papirna industrija sa udjelom od 20% te drvna industrija i industrija nemetala sa 10-postotnim udjelom. Najčešći razlog za isplatu odštete je produženo neplaćanje kupca, dok je samo u jednom odštetnom slučaju razlog stečaj kupca. Neplaćanja kupaca dogodila su se na tržištima Srbije, Italije, Rumunjske i BiH dok se stečaj kupca dogodio u Mađarskoj.

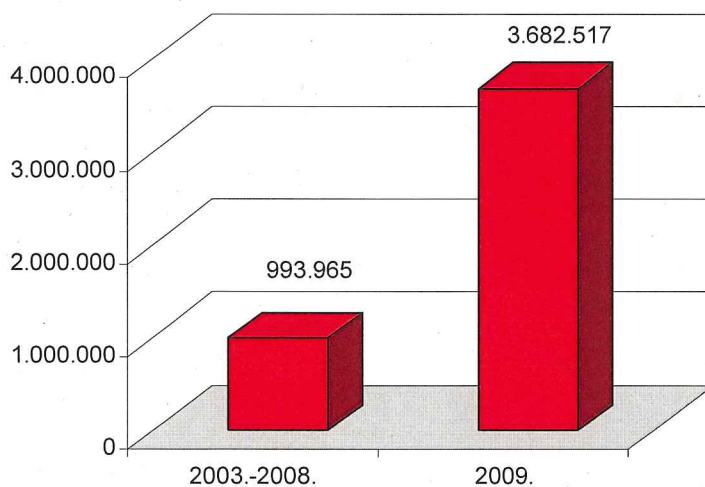
PREGLED ISPLAĆENIH ODŠTETA PO DRŽAVAMA

Značajni rezultat je ostvaren i u regresnoj naplati potraživanja pri čemu je naplaćeno 3,68 milijuna kuna i to od dužnika u Bugarskoj, Srbiji i Poljskoj. Ovaj naplaćeni regresni iznos je rekordan u odnosu na sve ranije godine poslovanja te predstavlja 79% svih do sada regresiranih iznosa.

REGRESNE NAPLATE U RAZDOBLJU OD 2003. DO 2008. I TIJEKOM 2009. GODINE

iznos u kunama

Pozitivnom rezultatu poslovanja u 2009. godini doprinijela je i naplaćena premija u ukupnom iznosu od 10,43 milijuna kuna, što predstavlja 16-postotni rast u odnosu na prethodnu godinu.

Kako u poticanju izvoza poseban značaj dajemo dugoročnijim projektima koji se odnose na izvoz kapitalnih dobara, od ukupno osiguranih srednjoročno-dugoročnih poslova u iznosu od 126,6 milijuna kuna, ističemo sljedeće projekte:

- Izgradnja mosta na Kosovu (izvoznik/osiguranik Ingra d.d. Zagreb)
- Proširenje ribarske luke Stora-Skikda u Alžiru (izvoznik/osiguranik Ingra d.d. Zagreb)
- Izgradnja i proširenje trafostanica u Crnoj Gori (izvoznik Dalekovod d.d. Zagreb, osiguranik/kreditor KfW Njemačka)
- Izvoz strojeva za razminiranje u Australiju i SAD (izvoznik/osiguranik DOK-ING d.o.o. Zagreb)
- Izvoz strojeva za rad u rudnicima u Južnoafričkoj Republici izvoznik/osiguranik DOK-ING d.o.o. Zagreb)
- Obnova hidroelektrane na Filipinima (izvoznik/osiguranik Končar GIM d.d. Zagreb)
- Izvoz niskopodnog elektromotornog vlaka u BiH (izvoznik/osiguranik Končar KEV d.d. Zagreb)

PRIBAVLJANJE SREDSTAVA

Tijekom 2009. godine, HBOR je pribavio više od 800 milijuna eura putem posebnih financijskih institucija te putem tržišta sindiciranih kredita i tržišta kapitala.

HBOR i Europska investicijska banka (EIB) su u ožujku 2009. godine potpisali ugovor o zajmu u iznosu od 250 milijuna eura za financiranje malog i srednjeg poduzetništva, projekata srednje kapitaliziranih poduzeća (*Mid Cap*), projekata zaštite okoliša te infrastrukturnih projekata u javnom i privatnom sektoru. Od kolikog je značaja ova kreditna linija, potvrđuje i činjenica kako se radi o najvećem pojedinačnom zajmu EIB-a jednom korisniku u Republici Hrvatskoj, kao i da su hrvatskim poduzetnicima osigurani jednaki uvjeti kreditiranja kakve imaju i poduzetnici u zemljama članicama Europske unije.

U ožujku 2009. godine, HBOR i konzorcij banaka kojeg su predvodili WestLB AG, BayernLB Group (zajedno BayernLB i Hypo Alpe-Adria Bank International AG), Erste Group Bank AG, RZB Group i UniCredit Bank Austria AG sklopili su ugovor o ročnom kreditu u iznosu od 100

milijuna eura, a u lipnju iste godine zaključen je i dodatak navedenom ugovoru u iznosu od 50 milijuna eura.

U travnju je s KfW-om zaključen ugovor o kreditu u iznosu od 30 milijuna eura za financiranje poljoprivrede. Navedena sredstva odobrena su za financiranje projekata hrvatskih poduzetnika koji se financiraju sukladno kreditnim programima HBOR-a.

Suradnja s posebnim financijskim institucijama nastavljena je i u drugom dijelu 2009. godine te je u rujnu s IBRD-om zaključen ugovor o zajmu u iznosu od 100 milijuna eura za „Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a”. Sredstva su namijenjena hrvatskim izvoznicima i ostalim poduzećima s deviznim prihodima, kao što su poduzeća iz sektora turizma.

HBOR je u rujnu 2009. godine izdao i privatni plasman u iznosu od 250 milijuna eura.

SURADNJA S EU

Organizacijska jedinica Suradnja s EU nastavila je u 2009. godini provoditi aktivnosti vezane uz prilagodbu poslovanja HBOR-a pravnoj stečevini EU, ispitivanju mogućnosti korištenja i sudjelovanja HBOR-a u korištenju sredstava koja se dodjeljuju kroz fondove EU, i to: pretpristupnih programa pomoći Europske unije, strukturnih instrumenata Europske unije, te drugih fondova i programa pomoći tijela Europske unije, kao i ostvarenje suradnje s tijelima Europske unije na provedbi naprijed navedenih poslova.

Tijekom 2009. godine došlo je do promjena u važećim propisima o državnim potporama na području EU koji se posredstvom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju izravno primjenjuju u Republici Hrvatskoj, odnosno na HBOR kao obveznika primjene navedenih propisa. Najvažnije novosti obuhvaćaju uvođenje privremenog okvira mjera državne potpore kojima se podupire pristup financiranju u trenutnoj financijskoj i gospodarskoj krizi te je sukladno tome HBOR i uveo nove programe - Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti i Program kreditiranja trajnih obrtnih sredstava.

Isto tako, radi usklađenja poslovanja s propisima o državnim potporama HBOR je početkom 2009. godine ažurirajući postojeći interni opći akt usvojio novi Pravilnik o osnovnim uvjetima financiranja pojedinih ciljnih skupina kojime se utvrđuje politika kreditiranja HBOR-a, osnovne ciljne skupine i područja financiranja, kamatne stope, odnosno okvir unutar kojega HBOR donosi programe kreditiranja i provodi svoje djelatnosti, koji je odobren od Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja 12. veljače 2009. godine.

Tijekom izvještajne godine nastavljena je uspješna suradnja s mjerodavnim tijelima državne uprave, brojnim regionalnim razvojnim agencijama te ostalim udrugama i organizacijama aktivnim po pitanju pretpristupnih fondova EU. U tom smislu u 10. svibnja 2009. godine potpisan je Sporazum o poslovnoj suradnji između HBOR-a i Hrvatske udruge poslodavaca s ciljem zajedničkog pružanja podrške poduzetnicima u korištenju sredstava pretpristupnih fondova Europske unije.

Osim što objedinjuje i sažima sve relevantne informacije vezane uz pretpristupne fondove i mogućnosti koje se kroz njih nude, HBOR djelomično ostvaruje savjetodavnu ulogu te nudi financijsku uslugu i podršku mogućim korisnicima EU fondova, na taj način pružajući cjelovit paket usluga u ovom području. U tom smislu, HBOR je postao prepoznatljiv referentni centar za kvalitetne i ažurne informacije te pouzdan partner u korištenju EU fondova. U cilju što kvalitetnijeg informiranja klijenata HBOR-a, Suradnja s EU redovito na HBOR-ovoj mrežnoj stranici objavljuje aktualne i ažurne novosti vezane uz EU, od mogućnosti financiranja u okviru EU fondova, gospodarstva i politike Europske unije, do odnosa između Hrvatske i Europske unije.

Organizacijska jedinica Suradnja s EU ostvaruje savjetodavnu ulogu i pruža podršku te redovito organizira interne radionice i provodi obuku djelatnika vezano uz primjenu novih propisa o državnim potporama i mogućnostima koje se pružaju kroz pretpristupne fondove EU kao i kroz buduće strukturne instrumente.

LJUDSKI POTENCIJALI

U vrijeme financijske krize i povećanog obujma posla HBOR posebnu pažnju pridaje svojim zaposlenicima, koji i u trenutnim uvjetima održavaju kontinuitet uspješnog poslovanja Banke.

Uz razvoj brojnih alata za kvalitetnije upravljanje ljudima i poslovnim procesima, u 2009. godini poseban naglasak stavljen je na edukaciju svih radnika, osobito onih na rukovodećim položajima zbog njihove posebne uloge u razvoju ljudi i poslovanja. Što se tiče ostalih važnijih događanja, HBOR sada već tradicionalno organizira godišnja druženja zaposlenika oko različitih humanitarnih aktivnosti, pa su tako i u 2009. godini zaposlenici ponovno pripremili petsto paketa osnovnih prehrambenih namirnica za socijalno ugrožene građane Grada Zagreba.

Kao priznanje za korištenje modernih praksi i kvalitetno upravljanje ljudskim potencijalima, HBOR je u listopadu 2009. godine po treći puta primio Certifikat Poslodavac Partner kojeg tvrtka Selectio dodjeljuje za iznimna postignuća u ovom području. Pri posljednjem recertificiranju HBOR je ponovno ostvario dodatan napredak u odnosu na protekle godine te je dosegao ocjenu višu od 90% u svim procjenjivanim područjima, uz stopostotni učinak u područjima regrutiranja i selekcije te odnosa prema zaposlenicima. Dobivanje Certifikata samo je dodatna potvrda da HBOR kao organizacija kvalitetno upravlja ljudskim potencijalima, što ga čini ne samo poželjnim poslodavcem nego i kvalitetnim poslovnim partnerom.

Na kraju izvještajne godine HBOR je imao 241 zaposlenika, uz stopu fluktuacije od 0,84%. Više od tri četvrtine (79,67%) HBOR-ovih zaposlenika čine visokoobrazovani ljudi, uz prosječnu dob od 40 godina.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Temeljem Zakona o HBOR-u, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja. Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano obavlja utvrđivanje, procjenu, mjerenje, nadzor i kontrolu svih rizika kojima je u poslovanju izložena. Kriterij, način, postupci mjerenja i procjene upravljanja rizicima propisani su općim aktima Banke. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima putem politika, procedura, limita, odbora te kontrola.

Banka ima funkcionalno i organizacijski odvojenu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima odgovorno je za utvrđivanje, procjenu, mjerenje, nadzor i kontrolu svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju ostvaruje analizom, procjenom i mjerenjem izloženosti Banke kreditnim i nekreditnim rizicima, razvojem procedura i metodologija vezanih za rizike, predlaganjem i praćenjem poštivanja usvojenih limita izloženosti, procjenom kvalitete kreditnog portfelja, izvješćivanjem Uprave i odbora o rizicima i sl.

Za procjenu i mjerenje rizika Banka koristi različite metode mjerenja temeljene na povijesnim podacima, planovima poslovanja, tržišnim uvjetima i specifičnostima Banke kao posebne financijske institucije. Za praćenje i kontrolu rizika utvrđen je sustav limita za upravljanje kreditnim rizikom i tržišnim rizicima. HBOR redovito provjerava propisane kvantitativne metode procjene i mjerenja rizika. Razvijaju se sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi sprječavanja nastupa potencijalnih rizika.

Uprava HBOR-a odgovorna je za uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je delegirala svoja ovlaštenja na dva odbora za upravljanje rizicima:

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - upravlja tržišnim rizicima (rizik likvidnosti, kamatni rizik i valutni rizik) u okviru propisanih politika i procedura upravljanja aktivom i pasivom. Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih politika, procedura i ostalih internih akata vezanih uz kreditni rizik.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima u skladu s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke i Bazelskog odbora.

Kreditni rizik

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava HBOR-a vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, zahtjeva za kredit do konačne otplate kredita). Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije namijenjene ocjeni različitih ciljnih skupina klijenata.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju HAMAG-a, te ostale prvorazredne garancije i jamstva. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je diverzificiran po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika i ravnomjerno razviti geografska područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Tržišni rizik

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava kvalitetno upravljanje tržišnim rizicima. Upravljanje tržišnim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog rizika, valutnog rizika i rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Sudjelovanjem velikog broja organizacijskih jedinica Banke u radu Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integriran i sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima.

Kao tehniku upravljanja tržišnim rizicima HBOR koristi promjenu jednog ili više faktora rizika te procjenu njihovih potencijalnih učinaka na financijsko stanje. Tehnika se primjenjuje kroz analizu scenarija i analizu osjetljivosti u uvjetima stresa i redovnog poslovanja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji nastaje ako banka nije u mogućnosti ispuniti sve svoje dospjele obveze. Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti te odlukama Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Banka ima propisane limite upravljanja rizikom likvidnosti.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za isplate po odobrenim kreditima. Trenutni višak raspoloživih sredstava plasira se u depozite kod prvorazrednih domaćih i inozemnih banaka, kratkoročne kredite (domaćim bankama i državi) i brzo unovčive državne vrijednosne papire. Pri upravljanju rizikom dugoročne likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Kao što je prethodno navedeno, praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz izradu analiza scenarija i analiza osjetljivosti za slučajeve redovnog poslovanja i poslovanja u uvjetima stresa. Utvrđeni su signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize likvidnosti.

HBOR u svom portfelju ne drži financijske instrumente namijenjene trgovanju. HBOR kao posebna financijska ustanova nije profitno orijentiran te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa na aktivni i pasivi. Ovisno o razini kamatnog jaza odlučuje se o vrstama kamatnih stopa budućih zaduženja i plasmana, sve s ciljem svođenja jaza na najmanju razinu. Pored usklađivanja kamatnih stopa aktive i pasive prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Valutni rizik označava izloženost banke promjenama deviznih tečajeva te proizlazi prije svega iz valutne neusklađenosti aktive i pasive, čija je moguća posljedica nastanak troškova i/ili neostvarenje planiranih prihoda. Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su Procedurama upravljanja valutnim rizikom te odlukama Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Procedurama upravljanja valutnim rizikom utvrđeni su izvori valutnog rizika, postavljene su metode za mjerenje/procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka koristi metodologije izračuna propisane od strane HNB-a - jednostavnu metodu izračuna vrijednosti i prilagođenu delta metodu. Izvješće o otvorenoj deviznoj poziciji izrađuje se dnevno. Ukupnu otvorenu deviznu poziciju Banke (uključujući i poziciju u opcijama) čini apsolutni iznos zbroja svih dugih ili zbroja svih kratkih pozicija po svim valutama, ovisno o tome koji je od tih dvaju zbrojeva veći. Osim dnevnog praćenja ukupne devizne pozicije, Banka valutni rizik prati i kroz propisane limite. HBOR većinu svojih kredita plasira uz valutnu klauzulu i na taj se način, u kumulativu, štiti od izloženosti valutnom riziku.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje iz neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudskih pogrešaka ili vanjskih događaja. Banka nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informacijskog sustava. Banka primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informacijskim sustavom.

Za praćenje i nadziranje informacijskog sustava formiran je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a čiji je osnovni cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. S obzirom da značajni operativni rizik proizlazi iz informatičkog sustava, HBOR je imenovao osobu zaduženu za analizu i kontrolu sigurnosti informatičkog sustava. Stalnim edukacijama djelatnika, praćenjem učestalosti pogrešaka i prevencijom nastoji se smanjiti izloženost ovom riziku.

SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA I UNUTARNJA REVIZIJA

Kontrola i revizija dio je sustava nadzora HBOR-a zadužena za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti, primjeni hrvatskih standarda interne revizije te internih akata HBOR-a. Kontrola i revizija organizacijski je nezavisna u obavljanju poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka. Za svoj rad odgovara izravno Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvješćuje tromjesečno odnosno polugodišnje. O obavljenim revizijama tijekom 2009. godine izrađena su pojedinačna izvješća koja su predočena Upravi i Nadzornom odboru u okviru redovitog izvještavanja.

OSTALE AKTIVNOSTI

HBOR je kao izdavatelj vrijednosnih papira, čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište kojim upravlja burza, tijekom 2009. godine uskladio svoje poslovanje sa zahtjevima o transparentnosti koji proizlaze iz Direktive Europskog parlamenta i Vijeća broj 2004/109/EZ od 15.12.2004. godine o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u svezi podataka o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu te drugih pravnih propisa kojima se uređuje ovo područje. Ovime je usklađen sadržaj periodičnih izvještaja i tekućih informacija koje HBOR objavljuje, kao i rokovi za sastavljanje i

objavljivanje u javnost. Uspostavljena je redovita dinamika objave propisanih informacija u medijima i dostave u službeni mehanizam za centralnu pohranu informacija.

HBOR javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga osobitu pozornost posvećuje što potpunijem i razumljivijem informiranju javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti.

Primjenom različitih oblika informiranja HBOR je i tijekom 2009. godine redovito obavještavao javnost o svim važnijim aktivnostima. Priopćenja za javnost redovito su objavljivana neposredno nakon donošenja odluka o novim programima, izmjenama uvjeta po kreditnim programima, pribavljanju sredstava, nakon predstavljanja rezultata poslovanja, kao i o drugim mjerama poduzimanima radi ostvarivanja zadaća HBOR-a. Tijekom 2009. godine HBOR je zaprimio 184 pisana upita koje su Banci uputili predstavnici medija, poduzetnika, državnih ustanova i drugih. Tražene informacije odnosile su se na sva područja djelovanja HBOR-a, a na spomenute je upite HBOR nastojao odgovoriti u najkraćem mogućem roku. Na mrežnim stranicama Banke javnosti su dostupne sve informacije o radu osim onih koje podliježu Zakonu o kreditnim institucijama, članku 168. i 169.

U 2009. godini HBOR je nastavio aktivno članstvo u Europskoj udruzi javnih banaka (EAPB), uglednoj udruzi koja zastupa interese svojih članova u odnosu na zakonodavstvo Europske Unije i Europskog parlamenta. EAPB okuplja izvozne i razvojne banke i agencije te poslovne banke i ostale financijske ustanove iz Europske Unije, Švicarske, iz zemalja Europske ekonomske zajednice, a odnedavno i iz zemalja kandidata u kojima država ima udio u vlasništvu. HBOR je prva financijska ustanova iz Hrvatske koja je dobila poziv za članstvo u EAPB-u.

HBOR je u travnju 2009. godine bio domaćin godišnje skupštine EAPB-a kao i sastanka Administrativnog vijeća ove udruge. Tom se prilikom u Dubrovniku okupilo četrdesetak čelnika javnih banaka, među kojima i Matthias Kollatz-Ahnen potpredsjednik EIB-a, koji su raspravljali o provedbi i razvoju europskih antirecesijskih programa.

Kao i dosadašnjih godina tako je i u rujnu 2009. godine HBOR organizirao svoju osmu međunarodnu konferenciju o poticanju izvoza koja je održana u Zagrebu i na kojoj se razgovaralo o konkretnim problemima s kojima se susreću hrvatski izvoznici u vrijeme globalne krize.

Glavne teme konferencije na kojoj se okupilo preko dvjesto i pedeset sudionika bile su utjecaj financijske krize na financiranje i osiguranje izvoza te poslovanje u promijenjenim uvjetima na međunarodnom tržištu.

HBOR je od 1. siječnja 2009. godine član Mreže europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI). Ova neformalna organizacija okuplja 15 financijskih institucija s područja država EU, a HBOR je jedina pridružena članica izvan granica Europske unije.

U ožujku 2009. godine objavljeno je 1. Izvješće o napretku za UN Global Compact kojim je dan pregled društveno odgovornih praksi HBOR-a u području ljudskih i radnih prava, zaštite okoliša i suzbijanja korupcije.

U prosincu 2009. godine objavljeno je Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2007.-2008. pri izradi kojeg je po prvi put korišten okvir za izvještavanje Globalne inicijative za izvještavanje (GRI). U izvješću su opisani ključni utjecaji, rizici i prilike HBOR-a u vezi sa pitanjima održivosti i društvene odgovornosti, te postojeće društveno odgovorne prakse HBOR-a. Istovremeno, u izvješću su prikazani odabrani pokazatelji ekonomskog, okolišnog i društvenog učinka, kao i plan daljnjih aktivnosti.

FINANCIJSKO POSLOVANJE U 2009. GODINI

Reviziju Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2009. godinu koji se nalaze u prilogu obavilo je revizorsko društvo Deloitte d.o.o. koje je u svojem izvještaju izrazilo pozitivno mišljenje o financijskim izvještajima.

Pri izradi Godišnjih financijskih izvještaja, HBOR je uveo nove nazive temeljnih financijskih izvještaja sukladno revidiranome MRS-u 1. Prezentiranje financijskih izvještaja te su shodno tome izmijenjeni nazivi sljedećih temeljnih financijskih izvještaja:

- naziv „Bilanca“ zamijenjen je nazivom „Izvještaj o financijskom položaju“,
 - naziv „Izvještaj o novčanom toku“ zamijenjen je nazivom „Izvještaj o novčanim tokovima“.
- HBOR je odabrao iskazivanje Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti u dva izvještaja, kako je dozvoljeno navedenim MRS-om 1, i to u:
- zasebnom Računu dobiti i gubitka koji predočava sastavne dijelove dobiti ili gubitka te
 - zasebnom Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koji predočava sastavne dijelove ostale sveobuhvatne dobiti,

kako bi se omogućila bolja usporedivost i dosljednost podataka iskazanih u prethodnim razdobljima.

U nastavku se daju pregled i objašnjenja značajnih promjena poslovnih aktivnosti i uspješnosti poslovanja u izvještajnoj godini.

Značajne promjene poslovnih aktivnosti

Ukupna bilančna suma na dan 31.12.2009. godine iznosi 20.789,7 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine povećana za 11%.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na dan 31.12.2009. godine iznosi 251,3 milijuna kuna i čini 1% ukupne aktive.

Kredit bankama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti na dan 31.12.2009. godine iskazani su u iznosu od 20.195,9 milijuna kuna te čine 97% ukupne aktive, a u odnosu na početak godine veći su za 15%.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 22.382,1 milijuna kuna.

Imovina raspoloživa za prodaju

Imovinu raspoloživu za prodaju čine prvenstveno dužnički i manjim dijelom vlasnički vrijednosni papiri.

Ova stavka je iskazana u iznosu od 238,2 milijuna kuna i veća je za 44% u odnosu na početak godine uslijed prerasporeda manjeg dijela sredstava zaduženja na tržištu kapitala u rujnu 2009. godine. Ulaganje je obavljeno u trezorske zapise Ministarstva financija ukupne nominalne vrijednosti 10,0 milijuna EUR s rokom dospjeća od jedne godine te predstavlja dio rezerve likvidnosti.

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika ili je o ulaganju donijeta posebna odluka nadležnih tijela HBOR-a te su po trošku stjecanja iskazana u iznosu od 23,7 milijuna kuna (31.12.2008. godine 26,2 milijuna kuna).

Vrijednost ulaganja je u prethodnim godinama ispravljena u 100-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

U prvom kvartalu ove godine obavljeno je isknjižavanje dionica društva Lika d.d. u stečaju, Donji Lapac u iznosu od 2,5 milijuna kuna jer je okončanjem stečajnog postupka društvo brisano iz sudskog registra.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na dan 31.12.2009. godine iznosi 14.116,8 milijuna kuna i čini 68% ukupne pasive. Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u inozemstvu i obveze po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu od 12.741,3 milijuna kuna.

Obveze po kreditima povećane su u odnosu na početak godine za 4% što je rezultat novih kreditnih zaduženja kako slijedi:

- HBOR je 24. ožujka 2009. godine zaključio ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom za financiranje malog i srednjeg poduzetništva, projekata zaštite okoliša te infrastrukturnih projekata u javnom i privatnom sektoru u iznosu od 250,0 milijuna EUR.
- Nadalje, dana 31. ožujka 2009. godine zaključen je ugovor o ročnom kreditu za opće namjene u iznosu od 100,0 milijuna EUR u organizaciji više inozemnih banaka te je 8. lipnja 2009. godine zaključen dodatak ugovoru na iznos od dodatnih 50,0 milijuna EUR.
- HBOR je s Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) dana 9. travnja 2009. godine zaključio ugovor za financiranje poljoprivrede u iznosu od 30,0 milijuna EUR.
- U svrhu financiranja projekata s ciljem povećanja konkurentnosti i izvoza privatnog sektora, uključujući i turizam, HBOR je dana 2. rujna 2009. godine zaključio ugovor sa Svjetskom bankom u iznosu od 100,0 milijuna EUR.

Dana 7. prosinca 2009. godine obavljen je prijevremeni povrat klupskog kredita u iznosu od 100,0 milijuna EUR čije je originalno dospijeće bilo ugovoreno na 15. siječnja 2010. godine.

Obveze po izdanim obveznicama povećane su u odnosu na početak godine za 28% što je rezultat emisije euroobveznica u iznosu od 250,0 milijuna EUR-a početkom rujna 2009. godine.

Kapital

Od ukupnog iznosa pasive na kapital s garantnim fondom odnosi se 6.672,9 milijuna kuna ili 32% ukupne pasive.

Ukupni kapital HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz Proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve, dobit tekućeg razdoblja te dopunski kapital.

U izvještajnom razdoblju iz proračuna je u osnivački kapital uplaćeno 220,0 milijuna kuna.

Ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 4.517,1 milijuna kuna, revalorizacijske rezerve 426,6 milijuna kuna, zadržana dobit i rezerve iznose 1.553,4 milijuna kuna, garantni fond iznosi 12,0 milijuna kuna te dobit tekućeg razdoblja 165,5 milijuna kuna.

Uspješnost poslovanja

U razdoblju od 1.1. do 31.12.2009. godine HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 943,5 milijuna kuna, rashode u iznosu od 778,0 milijuna kuna i pozitivan financijski rezultat u iznosu od 165,5 milijuna kuna.

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 334,3 milijuna kuna i u odnosu na ostvarenje prethodne izvještajne godine niži su za 18%.

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 927,3 milijuna kuna i veći su za 1% u odnosu na proteklu godinu.

Rashodi od kamata ostvareni u iznosu od 593,0 milijuna kuna i veći su za 15% u odnosu na proteklu godinu, što je posljedica novih zaduženja tijekom izvještajne godine.

Neto prihod od naknada

Neto prihod od naknada ostvaren je u iznosu od 13,5 milijuna kuna i manji je za 35% u odnosu na isto razdoblje protekle godine što je rezultat smanjenja prihoda od naknada najvećim dijelom zbog smanjenog obujma izdanih garancija.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, neto prihodi ili troškovi nastali temeljem ugovora o kreditu s ugrađenom „call opcijom”, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja imovine koja se iskazuje po „fair“ vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirani dobitak/(gubitak) od imovine raspoložive za prodaju.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto rashodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 6,6 milijuna kuna, dok su u protekloj godini ostvareni neto prihodi u iznosu od 17,3 milijuna kuna. Kuna je na godišnjoj razini aprecirala u odnosu na EUR za 0,2% i u odnosu na USD za 1,3%. Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u stranim sredstvima plaćanja ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na dan Bilance.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Računu dobiti i gubitka u neto iznosu.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja i ostvareni su u iznosu od 88,0 milijuna kuna, što je 1% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2009. godine je 241, dok je 31.12.2008. godine bio 235.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

HBOR sukladno propisima i općim aktima utvrđuje iznos gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja i održava ga na razini koju smatra dovoljnom za pokriće mogućih budućih rizika.

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto trošak od umanjenja vrijednosti plasmana u iznosu od 89,0 milijuna kuna.

**HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I
RAZVITAK**

Financijski izvještaji za 2009. godinu zajedno s
Izvještajem neovisnog revizora

	Stranica
Odgovornost za financijske izvještaje	2
Izveštaj neovisnog revizora	3
Račun dobiti i gubitka	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izveštaj o financijskom položaju	6
Izveštaj o novčanim tokovima	7
Izveštaj o promjenama na kapitalu	8
Bilješke uz financijske izvještaje	9 - 92

Odgovornost za financijske izvještaje

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Banke je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, tako da pružaju objektivni pregled stanja u Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ("Banka"), kao i njenih rezultata poslovanja za navedeno razdoblje.

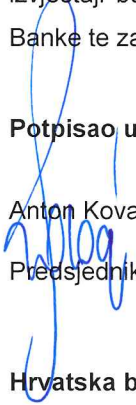
Uprava razumno očekuje da Banka ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao u ime Uprave:

Anton Kovačev

Predsjednik Uprave

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Strossmayerov trg 9
10 000 Zagreb

U Zagrebu, 31. ožujka 2010. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak ("Banka") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2009. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu te izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz financijske izvještaje. Reviziju financijskih izvještaja Banke za godinu koja je završila 31. prosinca 2008. obavio je drugi revizor koji je izvještajem od 31. ožujka 2009. izrazio pozitivno mišljenje o tim izvještajima.

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom u Republici Hrvatskoj. Odgovornost Uprave uključuje: utvrđivanje, vođenje i primjenu te održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i definiranje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima, te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje, te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Banci. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene, te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2009. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlašten revizor

Zagreb, 31. ožujka 2010. godine

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik i Paul Trinder; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Paromlinska 2, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; devizni račun: 2100312441 SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR27 2360 0001 1018 9631 3; Privredna banka Zagreb d.d., Račkoga 6, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; devizni račun: 70010-519758 SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR38 2340 0091 1100 9829 4; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; devizni račun: 2100002537 SWIFT Code: RZBHR2X IBAN: HR48 2484 0082 1000 0253 7

Deloitte se odnosi na tvrtku Deloitte Touche Tohmatsu, osnovanu u skladu sa švicarskim pravom (Swiss Verein) i mrežu njegovih tvrtki članica, od kojih je svaka pravno odvojena i samostalna osoba. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/o-nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu i njegovih tvrtki članica.

Račun dobiti i gubitka

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	927.255	920.219
Rashodi od kamata	4	(592.945)	(514.549)
Neto prihod od kamata		334.310	405.670
Prihodi od naknada	5	14.953	21.904
Rashodi od naknada	5	(1.432)	(1.249)
Neto prihod od naknada		13.521	20.655
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	(6.608)	17.278
Ostali prihodi		1.340	5.339
		342.563	448.942
Operativni troškovi	7	(88.013)	(87.204)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(89.020)	(186.832)
Dobit prije oporezivanja		165.530	174.906
Porez na dobit	2	-	-
Dobit tekuće godine		165.530	174.906
Dobit za raspodjelu: Vlasnicima društva		165.530	174.906

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog računa dobiti i gubitka.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Dobit tekuće godine		165.530	174.906
Ostala sveobuhvatna dobit			
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju		21.067	8.250
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju		(17.020)	(11.994)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima		(32)	3
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u račun dobiti i gubitka	6	-	(3.245)
Prijenos realiziranog gubitka po imovini raspoloživoj za prodaju u račun dobiti i gubitka	6	-	3.101
Ostala sveobuhvatna dobit		4.015	(3.885)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja		169.545	171.021
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		169.545	171.021

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2009. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Aktiva			
Novčana sredstva i računi kod banaka	9	124.200	14.020
Depoziti kod drugih banaka	10	127.055	819.837
Kreditni bankama	11	14.866.066	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	12	5.329.841	5.648.101
Imovina raspoloživa za prodaju	13	238.188	164.913
Ulaganja u pridružena društva	14	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	15	67.004	66.091
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	16	32.862	41.441
Ostala aktiva	17	4.436	9.603
Ukupna aktiva		20.789.652	18.751.714
Pasiva			
Obveze po depozitima	18	204.840	439.017
Obveze po kreditima	19	5.216.141	5.020.121
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	20	7.525.143	5.868.681
Ostale obveze	21	1.170.603	1.140.055
Ukupna pasiva		14.116.727	12.467.874
Kapital			
Osnivački kapital	22	4.943.739	4.723.739
Zadržana dobit i rezerve		1.553.432	1.378.526
Ostale rezerve		(1.739)	(5.754)
Dobit tekuće godine		165.530	174.906
Ukupni kapital		6.660.962	6.271.417
Garantni fond	23	11.963	12.423
Ukupni kapital i garantni fond		6.672.925	6.283.840
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond		20.789.652	18.751.714

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o financijskom položaju.

Potisali u ime Hrvatske banke za obnovu i razvitak 31. ožujka 2010. godine:

Irena Adžić-Jagodić
Irena Adžić-Jagodić
Direktorica Sektora računovodstva

Anton Kovačev
Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

Izvještaj o novčanim tokovima

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	165.530	174.906
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>		
Amortizacija	6.057	5.922
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	89.020	186.832
Obračunane kamate	45.567	24.605
Odgođene naknade	377	8.406
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>	<i>306.551</i>	<i>400.671</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>		
Neto smanjenje/(povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke	700.936	(237.685)
Neto (povećanje) kredita bankama, prije rezerviranja za moguće gubitke	(2.826.467)	(1.586.717)
Neto smanjenje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke	151.600	109.053
Neto dobitak/(gubitak) od ulaganja u imovinu raspoloživu za prodaju (Povećanje)/smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	-	(144)
	(48.320)	3.627
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke	1.718	(2.852)
Neto smanjenje dugotrajne imovine namijenjene prodaji	2.050	8.826
Neto (smanjenje) depozita banaka i trgovačkih društava	(233.974)	(119.736)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obveza, prije rezerviranja	58.409	(35.128)
Neto novčana sredstva uporabljena za poslovne aktivnosti	(1.887.497)	(1.460.085)
Ulagateljske aktivnosti		
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju	(72.705)	-
Neto prodaja imovine raspoložive za prodaju	-	22.100
Neto naplata po iskupu imovine koja se drži do dospelosti	-	38.103
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(6.970)	(22.961)
Neto novčana sredstva (uprabljena)/ostvarena u ulagateljskim aktivnostima	(79.675)	37.242
Financijske aktivnosti		
Neto povećanje osnivačkog kapitala	220.000	334.002
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita (Smanjenje) obveza po kreditima otplatom glavnice kredita	2.594.961	3.569.236
	(2.382.626)	(2.363.936)
Povećanje obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire izdavanjem obveznica (Smanjenje) obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire amortizirajućom otplatom (Smanjenje) garantnog fonda	1.837.888	-
	(146.245)	(142.406)
	(427)	(556)
Neto novčana sredstva ostvarena financijskim aktivnostima	2.123.551	1.396.340
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	(45.106)	15.730
Neto učinak	(45.106)	15.730
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	111.273	(10.773)
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja	14.062	24.835
Neto povećanje/(smanjenje) novca	111.273	(10.773)
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	125.335	14.062
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti		
Plaćene kamate	501.640	498.688
Primljene kamate	708.303	749.168

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o novčanim tokovima.

Izvještaj o promjenama na kapitalu

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 01. siječnja 2008. godine	4.389.737	1.137.611	(1.869)	240.915	5.766.394
Dobit tekuće godine	-	-	-	174.906	174.906
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(3.885)	-	(3.885)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(3.885)	174.906	171.021
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 22.)	334.000	-	-	-	334.000
Ostale uplate	2	-	-	-	2
Prijenos dobiti iz 2007. godine u zadržanu dobit	-	240.915	-	(240.915)	-
Stanje 31. prosinca 2008. godine	4.723.739	1.378.526	(5.754)	174.906	6.271.417
Dobit tekuće godine	-	-	-	165.530	165.530
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	4.015	-	4.015
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	4.015	165.530	169.545
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 22.)	220.000	-	-	-	220.000
Prijenos dobiti iz 2008. godine u zadržanu dobit	-	174.906	-	(174.906)	-
Stanje 31. prosinca 2009. godine	4.943.739	1.553.432	(1.739)	165.530	6.660.962

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o promjenama na kapitalu.

Bilješke uz financijske izvještaje

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci

1.1. Osnutak, sjedište i vlasništvo

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Novim Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Na dan 31. prosinca 2009. godine HBOR ima 241 zaposlenika (31. prosinca 2008. godine bilo je 235 zaposlenika).

1.2. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.3. Tijela Banke:

Nadzorni odbor je u 2009. godini djelovao u sljedećem sastavu:

- Ivan Šuker, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija - po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Damir Polančec, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar gospodarstva, rada i poduzetništva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (do 12. studenoga 2009. godine),
- Đuro Popijač, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (od 21. studenoga 2009. godine),
- mr. sc. Božidar Pankreć, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva od 06. srpnja 2009. godine Odlukom Hrvatskoga sabora o iskazivanju povjerenja Vladi Republike Hrvatske (do tada član Nadzornog odbora u svojstvu ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja),
- Damir Bajs, ministar turizma,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, prometa i infrastrukture,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, po položaju član Nadzornog odbora,
- dr. sc. Goran Marić, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- prof. dr. sc. Dragan Kovačević, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- Dragica Zgrebec, zastupnica u Hrvatskome saboru.

UPRAVA

U 2009. godini, Uprava je djelovala u sljedeće sastavu:

- Anton Kovačev, predsjednik Uprave, potvrđen novi petogodišnji mandat od 01. lipnja 2009. godine od strane Nadzornog odbora ,
- Ružica Adamović, članica Uprave do isteka mandata 13. rujna 2009. godine,
- Emilija Nagj, članica Uprave od 01. veljače 2008. godine,
- Mladen Kober, član Uprave od 14. rujna 2009. godine.

Revizorski odbor:

Odlukom Nadzornog odbora HBOR-a od 02. ožujka 2006. godine osnovan je Revizorski odbor HBOR-a.

Dana 28. srpnja 2009. godine, Nadzorni odbor utvrdio je novi sastav Revizorskog odbora:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora,
- Ante Artuković, član Revizorskog odbora.

Prije imenovanja novog sastava, Revizorski odbor je radio u sljedećem sastavu:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora,
- Mladen Kober, član Revizorskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. Opći podaci (nastavak)

1.4. Trenutačna gospodarska situacija i njen utjecaj na Banku

Gospodarska situacija do sada nije značajno utjecala na financijski položaj i uspješnost poslovanja Banke. Banka pomno i redovito prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i valutni rizik. Najveća izloženost kreditnog portfelja je prema poslovnim bankama čime se u određenoj mjeri smanjuje razina kreditnog rizika zbog visoke reguliranosti bankarskog sustava od strane centralne banke. Iznosi ulaganja u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju nisu materijalni, a Banka se ne bavi aktivnostima trgovanja radi stjecanja kratkoročnih dobitaka, zbog čega poremećena kretanja na tržištima kapitala nisu značajno utjecala na fer vrijednost imovine i poslovanje Banke.

Ekonomsku situaciju u 2010. godini nije moguće pouzdano predvidjeti, ali izvjesno je da će kriza utjecati na pojedine gospodarske grane (turizam, građevinarstvo, prerađivačke industrije, sektor nekretnina) i sposobnost pojedinih korisnika kredita da podmiruju obveze po kreditima. Iz tog razloga Uprava očekuje povećanje zahtjeva za restrukturiranjem danih kredita. Takve okolnosti mogle bi imati utjecaja na iznose rezerviranja za kreditne gubitke u 2010. godini, kao i procjene vrijednosti instrumenata osiguranja plasmana. Također, izvjesno je jačanje zahtjeva za financiranjem obrtnih i trajnih obrtnih sredstava radi osnaženja likvidnosti gospodarskih subjekata.

Potrebno je imati u vidu kako će HBOR kao državna razvojna financijska institucija imati značajnu ulogu u provedbi „Mjera za gospodarski oporavak i razvitak – modeli financiranja“ Vlade Republike Hrvatske koje će se provoditi tijekom 2010. godine.

Banka je osigurala sredstva i visoku razinu likvidnosti radi kreditiranja svih planiranih aktivnosti, podmirenja preuzetih obveza i održavanja potrebne razine likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

2.1. Računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku. Računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sva razdoblja iskazana u ovim financijskim izvještajima.

Osnove vođenja računovodstva

Banka vodi svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

Izjava o sukladnosti sa standardima

Ovi financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Osnova sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su sastavljeni primjenom konvencije povijesnog troška, prepravljeni revalorizacijom financijske imovine i financijskih obveza.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji sastavljeni su kao zasebni izvještaji na nekonsolidiranoj osnovi jer u izvještajnoj godini nije došlo do formiranja grupe (veza bilješka 30.1. Događaji nakon datuma bilance – Osnivanje Hrvatskog kreditnog osiguranja dioničkog društva za osiguranje).

Izvještajna valuta

Financijski izvještaji Banke su iskazani u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj i izvještajnoj valuti Banke. Iznosi su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije navedeno.

Tečaj kune na dan 31. prosinca 2009. godine bio je 7,306199 kuna za 1 euro i 5,089300 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2008. godine tečaj kune je bio 7,324425 kuna za 1 euro i 5,155504 kuna za 1 američki dolar), osim ako nije drugačije ugovoreno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojemu su nastali. Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prinosom.

Naknade koje čine kamatni prihod, a vezane su uz nastajanje određenog plasmana te obračunane i naplaćene pri odobravanju, plasiranju sredstava kredita ili tijekom trajanja ugovora o kreditu, odgađaju se te priznaju kao ispravak stvarnog prinosa na kredit.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjenje vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom sastoje od naknada zaračunanih pravnim osobama za izdavanje garancija i za druge pružene usluge Banke kao i provizija za upravljanje sredstvima pravnih osoba, te naknada za obavljena inozemna i domaća plaćanja. Naknade se priznaju u prihod kad je obavljena povezana usluga.

Naknade po izdanim financijskim/platežnim garancijama odgađaju se te priznaju i iskazuju u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja garancije.

Primanja zaposlenih

U skladu s važećim zakonskim propisima, Banka ima obavezu plaćanja doprinosa hrvatskim zavodima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obaveza odnosi se na stalne zaposlenike, a osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću:

	<u>2009. godina</u>	<u>2008. godina</u>
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za zapošljavanje	1,60%	1,60%
Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,20%	0,20%
Doprinosi za ozljede na radu	0,50%	0,50%

Banka je također obavezna obračunati i uplatiti doprinose iz bruto plaće zaposlenika u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Obvezni mirovinski fond.

Banka nema druge mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske. Banka je kao poslodavac dužna obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u mirovinsko osiguranje. Troškovi mirovinskog osiguranja terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Banka iz bruto iznosa plaća obračunava i plaća pripadajući porez na dohodak i prirez za svakog zaposlenika.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Transakcije u inozemnim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum bilance. Prihodi i rashodi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Banka posjeduje imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije aktive primjenom deviznog tečaja važećeg na dan dospijeca koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine.

Banka ima imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je dvosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Ova se imovina preračunava u kune kao imovina nominirana u inozemnoj valuti.

Valutni tečajevi osnovnih valuta koje su korištene u sastavljanju Bilance i koje je objavila Hrvatska narodna banka na izvještajni datum su:

31. prosinca 2009. godine	1 EUR = 7,306199 kuna	1 USD = 5,089300 kuna
31. prosinca 2008. godine	1 EUR = 7,324425 kuna	1 USD = 5,155504 kuna

Oporezivanje

Temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u Banka nije obveznik plaćanja poreza na dobit.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvješćivanja o novčanim tokovima, stavka novac i ekvivalenti novca uključuje novčana sredstva i sredstva na tekućim računima kod Hrvatske narodne banke i kod drugih banaka, umanjena za rezerviranja za smanjenje vrijednosti i nenaplative iznose.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijski instrumenti

Financijska imovina i obveze prikazane u bilanci uključuju novac i novčane ekvivalente, tržišne vrijednosnice, potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, dugoročne zajmove i najmove, depozite i ulaganja.

Banka razvrstava financijske instrumente u posjedu u sljedeće kategorije:

- financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,
- financijsku imovinu raspoloživu za prodaju,
- financijsku imovinu koja se drži do dospelja,
- zajmove i potraživanja.

Financijski instrumenti razvrstavaju se u navedene kategorije u ovisnosti o namjeri s kojom su stečeni. Razvrstavanje financijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja te računovodstvene metode praćenja ovih instrumenata određeni su Računovodstvenim politikama koje donosi Uprava.

Osnovna razlika između kategorija je u pristupu mjerenja financijske imovine i priznavanja fer vrijednosti u financijskim izvještajima, što je objašnjeno dalje u tekstu.

Sve vrijednosnice u posjedu Banke priznaju se na datum namire i početno iskazuju po trošku, uključujući direktne transakcijske troškove kada se ulaganja ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobiti/(gubitka) od aktivnosti trgovanja.

a) Financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odnosi se na financijsku imovinu kojom se aktivno ne trguje, a Banka ju je svrstala u imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ova imovina stečena je prvenstveno u svrhu održavanja rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka obračunava se i iskazuje po fer vrijednosti, koja je približna cijeni koja kotira na tržištu ili koja je određena primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. Banka nerealiziranu dobit i nerealizirane gubitke iskazuje u okviru neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti.

b) Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, a nije raspoređena u imovinu koja se drži do dospelja ili u imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili zajmove i potraživanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

b) Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Ovaj portfelj obuhvaća ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima pribavljene u svrhu održavanja rezerve likvidnosti, upravljanja rizicima ili pribavljene radi plasmana slobodnih sredstava do trenutka daljnjeg plasmana u dugoročno kreditiranje s izvornim rokom dospijeća dužim od jedne godine koja se drže na neodređeno vrijeme.

Imovina raspoloživa za prodaju se nakon početnog priznavanja ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa izvedenih iz modela novčanog tijeka. Ako kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se koristeći razne tehnike vrednovanja uključujući korištenje sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova i matematičkih modela, dok se fer vrijednost nekotiranih vlasničkih instrumenata procjenjuje na temelju važećih omjera između cijene i zarade ili cijene i novčanog toka razrađenih na način da odražavaju specifične okolnosti izdavatelja.

Nerealizirani dobiti i gubici nastali promjenama fer vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u kapitalu do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici iskazuju u okviru računa dobiti i gubitka razdoblja.

Gubici od umanjenja po osnovi imovine raspoložive za prodaju iskazuju se u računu dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti vlasničkih instrumenata u narednom razdoblju, povećanje fer vrijednosti će se priznati u kapitalu, a ranije provedeno umanjenje vrijednosti ostaje iskazano kroz račun dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata iz ovog portfelja u narednom razdoblju, ako se povećanje fer vrijednosti može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja, gubici od umanjenja se ukidaju priznavanjem prihoda u računu dobiti i gubitka.

Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato izravno u kapitalu te postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti te imovine sukladno odredbama MRS-a 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, kumulativni gubitak koji je priznan izravno u kapitalu uklanja se iz kapitala i priznaje u računu dobiti i gubitka, čak i u slučaju da se takva financijska imovina nije prestala priznavati.

Kamata zarađena u razdoblju držanja dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju obračunava se svakodnevno i iskazuje u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po vlasničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživog za prodaju iskazuju se u kapitalu, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživog za prodaju denominiranim u stranoj valuti iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

c) Financijska imovina koja se drži do dospijeća

Ovu kategoriju čini financijska imovina s fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja se mogu utvrditi te financijska imovina s fiksnim rokovima dospijeća koje Banka ima namjeru i sposobna je držati do dospijeća. Ovaj portfelj obuhvaća trezorske zapise i dužničke vrijednosnice. Financijska imovina koja se drži do dospijeća iskazuje se po amortiziranom trošku ulaganja, primjenom metode stvarnog prinosa, umanjenom za iznos rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

c) Financijska imovina koja se drži do dospijeca (nastavak)

Banka redovito preispituje postoje li objektivni dokazi o eventualnom umanjenju ulaganja u posjedu do dospijeca. Financijski instrument je umanjen ako je njegov knjigovodstveni iznos veći od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog financijskog instrumenta. Gubici od umanjenja vrijednosti za imovinu koja je knjižena po amortiziranom trošku izračunavaju se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog instrumenta. Nakon što je utvrđeno umanjenje imovine, Banka iskazuje rezerviranja u računu dobiti i gubitka u okviru gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

d) Krediti bankama i ostalim korisnicima

Iznosi koje je HBOR doznačio primatelju kredita priznaju se u trenutku povlačenja i iskazuju po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope i umanjenom za rezerviranja radi smanjenja vrijednosti.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika sukladno Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Svi krediti i predujmovi se priznaju kad su sredstva doznačena primatelju kredita.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita utvrđuje se ako postoji objektivni dokaz da HBOR neće moći naplatiti cjelokupno nastalo potraživanje. Pri određivanju razine potrebnih rezervacija Uprava HBOR-a razmatra brojne faktore, strukturu kreditnog portfelja te prethodna iskustva.

Iznos rezerviranja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova, uključivši nadoknadbive iznose po jamstvima i osiguranjima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope.

Rezervacije za smanjenje vrijednosti kredita također su utvrđene na grupnom nivou, a na temelju objektivnih dokaza njihovog postojanja u pojedinim komponentama kreditnog portfelja na datum bilance. Ti gubici su procijenjeni na osnovi povijesnog modela gubitka (u svakoj komponenti kreditnog razvrstavanja klijenata odražavajući njihove tekuće ekonomske uvjete poslovanja).

Ako se utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto financijsko sredstvo svrstava se u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika, te se sva sredstva u istoj skupini podvrgavaju zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Ugovorni novčani tokovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tokova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

d) Krediti bankama i ostalim korisnicima (nastavak)

Nenaplativi zajmovi otpisuju se u visini utvrđenih rezerviranja za smanjenje vrijednosti. Naknadne naplate takvih kredita uključuju se u račun dobiti i gubitka.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji (obrnuti repo ugovori) iskazuju se kao imovina u Bilanci u okviru potraživanja po danim kreditima bankama. Kamata zarađena u razdoblju kupnje vrijednosnica do ponovne prodaje obračunava se svakodnevno i iskazuje u Računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Na kraju 2009. godine Banka je za obrnute repo poslove u iznosu od 2.847.363 tisuća kuna (2008. godine: 73.244 tisuća kuna) preuzela vrijednosne papire u iznosu od 2.991.902 tisuća kuna (2008. godine: 74.492 tisuća kuna).

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva se odnose na ulaganja kod kojih HBOR ima između 20 i 50% glasačkih prava i koja su pod značajnim utjecajem.

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan utjecaj, ali koji nije ni ovisno društvo niti zajedničko ulaganje. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava u ovim su financijskim izvještajima iskazani primjenom metode udjela. Po metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Banke u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i eventualno umanjeње vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici pridruženog društva iznad udjela Banke u njemu (koji uključuju sva dugoročna potraživanja koja su u suštini sastavni dio neto ulaganja Banke u pridruženo društvo) se ne priznaju.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza pridruženog društva koji su priznati na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se iskazuje u okviru knjigovodstvenog iznosa ulaganja i testira se na umanjeње kao sastavni dio ulaganja. Svaki višak udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza se nakon procjene priznaje izravno kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazani su po nabavnoj vrijednosti. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine obračunava se po proporcionalnoj metodi primjenom godišnjih stopa od 3,03% do 33,3% pomoću kojih se nabavna vrijednost imovine otpisuje tijekom njenog procijenjenog vijeka trajanja.

Procijenjeni vijek trajanja je:

	2009. godine	2008. godine
Građevinski objekti	33	33
Računala	3	3
Namještaj i oprema	5 - 8	5 - 8
Motorna vozila	3	3
Ostala nespomenuta imovina i ulaganja	5	5
Nematerijalna imovina	3 - 5	3 - 5

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi se ne amortiziraju sve dok nisu spremna za upotrebu. Održavanje i popravci iskazuju se na teret troškova u računu dobitka i gubitka kada nastanu, a izdaci koji povećavaju buduće koristi postojećih sredstava (poboljšanja) se kapitaliziraju.

Smanjenje vrijednosti imovine

Na datum bilance obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdio objektivni dokaz njene smanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadivi iznos te imovine i iznos smanjenja, izračunan kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose jamstava i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina ocjenjuju se radi utvrđivanja smanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. Kad knjigovodstvena vrijednost imovine premaši nadoknadiv iznos iskazuje se gubitak u računu dobiti i gubitka po stavkama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja, ili se tretira kao smanjenje revalorizacijske rezerve imovine knjižene po revaloriziranom iznosu ako gubitak nastao smanjenjem vrijednosti ne premašuje iznos njezine revalorizacije. Ovisno o tome koji je veći, nadoknadivi iznos je ili iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Banka preuzela u zamjenu za nenaplaćena potraživanja. Banka očekuje da će tako preuzeta dugotrajna imovina biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Banka vrednuje ovu imovinu po nižoj vrijednosti usporedbom knjigovodstvene i fer vrijednosti (utvrđene od strane neovisnog procjenitelja) umanjene za troškove prodaje.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti uključuju se u račun dobiti i gubitka, kao i dobiti/gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima, odnosno prodajom imovine.

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire iskazuju se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Banka priznaje rashode od kamata vezane za kredite u računu dobiti i gubitka.

Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, Programu razvoja i zapošljavanja, Programu regionalnog razvoja Republike Hrvatske, Modelu financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, Projektu obnovljivih izvora energije, Programu izdavanja bankarskih garancija te po kreditima odobrenim poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone, kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske – Ministarstva financija, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

Garancije i ostale preuzete obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka izdaje financijske garancije, uključujući akreditive koji se knjiže izvanbilančno. Ugovori o financijskim garancijama početno se vrednuju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, vrednuju se po fer vrijednosti u iznosu koji je viši od iznosa obveze temeljem ugovora ili početno priznatog iznosa umanjenog za akumuliranu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Potencijalne obveze po garancijama najvećim su dijelom pokrivena jamstvima Republike Hrvatske, a akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima.

Rezervacija za moguće gubitke po preuzetim obvezama za odobrene, a neisplaćene kredite i izdane garancije održava se na razini za koju Uprava HBOR-a vjeruje da je dovoljna za pokriće mogućih gubitaka.

Rezerviranja se iskazuju kad Banka ima trenutačnu zakonsku ili ugovornu obvezu koja je rezultat prošlih događaja, kad je vjerojatnost da će odljev sredstava vezanih uz ekonomske koristi biti potreban kako bi se podmirile obveze i kad je moguće pouzdano procijeniti visinu obveze.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Izveštavanje po poslovnom segmentu

Banka je posebna financijska institucija s ulogom razvojne i izvozne banke. Glavna aktivnost banke je kreditna aktivnost, dok ostale aktivnosti kao što je garantna aktivnost predstavljaju podršku kreditnoj aktivnosti.

Uprava zaključuje kako ne postoji značajna diverzificiranost po segmentima poslovanja. Banka, kao državna institucija, najveći dio usluga pruža u poslovnom segmentu kreditiranja programa i aktivnosti sukladno Zakonu o HBOR-u i na području Republike Hrvatske.

Slijedom navedenoga, Uprava ocjenjuje kako nema potrebe za financijskim izvještavanjem po poslovnim segmentima.

Poslovi u ime i za račun trećih strana

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka.

Ti iznosi ne predstavljaju aktivu HBOR-a te su isključeni iz Bilance.

Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obveze i rizike. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu, dok određene programe vodi bez naknade (vidi Bilješku 25).

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave obavljanje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvještaja te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Uprava koristi prosudbe i procjene prilikom primjenjivanja prihvaćenih Računovodstvenih politika kako bi odredila iznose koje će prikazati u financijskim izvještajima. Najznačajnije prosudbe i procjene su:

a) Fer vrijednost financijskih instrumenata

Ako ne postoji aktivno tržište za određeni financijski instrument, ili se fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza iskazanih u bilanci iz bilo kojeg drugog razloga ne može pouzdano izmjeriti temeljem tržišne cijene, Banka određuje fer vrijednost korištenjem različitih tehnika vrednovanja uključujući korištenje matematičkih modela. Ulazne informacije za ove modele uzimaju se s drugih promatranih tržišta kad god je to moguće, a u slučajevima kad to nije moguće, kod utvrđivanja fer vrijednosti potreban je određeni stupanj procjene.

b) Vrednovanje financijskih instrumenata

Računovodstvene politike mjerenja fer vrijednosti iskazane su u bilješci 28. Fer vrijednost financijskih instrumenata.

c) Rezerviranja za umanjene vrijednosti kredita

Banka redovito prati dane kredite i potraživanja kako bi utvrdila potrebno umanjene vrijednosti imovine. Banka koristi svoje iskustvene prosudbe kako bi procijenila vrijednost gubitka od umanjenja vrijednosti u slučajevima kada je dužnik u financijskim problemima, a postoji nekoliko raspoloživih izvora povijesnih podataka koji se odnose na slične dužnike.

Slično tome, Banka procjenjuje promjene budućih tokova novca koristeći se podacima koji upućuju na nepovoljne promjene platežne moći dužnika u skupini te nacionalnim ili lokalnim uvjetima koji imaju slične karakteristike kao imovina u skupini.

Uprava koristi procjene temeljene na iskustvu povijesnog gubitka na imovini s obilježjima kreditnog rizika te nepristranim dokazima umanjenja vrijednosti sličnima onima u skupini kredita i potraživanja. Banka koristi iskustvene procjene kako bi prikupljene podatke o skupini kredita i potraživanja prilagodila trenutnim tržišnim uvjetima.

d) Rezerviranja po sudskim sporovima

Banka provodi klasifikaciju rizika sudskih sporova uzimajući u obzir pravnu osnovu zahtjeva, sudsku praksu, mišljenje važećih internih pravnih stručnjaka, mišljenje vanjskih odvjetnika i vlastito iskustvo.

Banka izdvaja rezervacije za one sporove kod kojih, prema mišljenju Uprave, postoji iznadpolovična veća vjerojatnost da će Banka izgubiti spor nego da će ga dobiti. Prilikom procjene rezervacija, uzima se u obzir popisani pravni postupak u Republici Hrvatskoj koji u određenim slučajevima dopušta višestruki žalbeni postupak.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

e) *Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade*

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade, Banka obavlja diskont očekivanih budućih novčanih tokova koji proizlaze iz navedenih obveza uz primjenu diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

U tekućoj godini, Banka je usvojila sve nove i izmijenjene standarde i tumačenja koje su izdali Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) pri IASB-u, koji se odnose na njezino poslovanje, i primjenjuju se na financijske izvještaje za 2009. godinu, i to:

- Dopunjeni MSFI 7 Poboljšanje objava o financijskim instrumentima (na snazi za razdoblja koja počinju od ili nakon 01. siječnja 2009. godine) uveo je redosljed objave fer vrijednosti u tri razine u kojem se mjerenje fer vrijednosti razlikuje prema dostupnosti ulaznih podataka koji su pri tome korišteni. Dodatno, dopune poboljšavaju zahtjeve za objavom prirode i obima rizika likvidnosti koji proizlaze iz financijskih instrumenata kojima je subjekt izložen. Banka je procijenila kako navedene dopune neće imati utjecaj na financijski rezultat Banke.

Banka će zahtijevane objave o hijerarhiji fer vrijednosti iskazati i za usporedno razdoblje.

- Revidirani MRS 1 Presentiranje financijskih izvještaja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine) koji poboljšava korisnost informacija prezentiranih u financijskim izvještajima. Neke od glavnih promjena odnose se na Izvještaj o promjenama na glavnici koji uključuje samo transakcije s vlasnicima, dok se transakcije s ostalima iskazuju u glavnici kao zasebna linija s detaljima koji su uključeni u zasebni izvještaj. Nadalje, Standard uvodi novi izvještaj koji kombinira sve stavke prihoda i rashoda priznatih u računu dobiti i gubitka zajedno s dobitima i gubicima priznatim izravno u glavnici. Standard pojašnjava kako iznosi reklasificirani u račun dobiti i gubitka koji su prethodno bili priznati kao dobitak ili gubitak izravno u glavnici moraju biti zasebno objavljeni, bilo u zasebnom izvještaju ili u bilješkama. U slučaju prepravljanja financijskih izvještaja ili ranije primjene nove računovodstvene politike, mora se prezentirati početna bilanca najranijeg usporednog razdoblja s pripadajućim bilješkama. Standard je uveo i novu terminologiju te je naziv „bilanca“ zamijenjen nazivom „izvještaj o financijskom položaju“, a „izvještaj o novčanom toku“ naziv „izvještaj o novčanim tokovima“. Standard zahtijeva da se izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti prikaže kao jedan izvještaj ili dva izvještaja. Banka je odabrala iskazivanje izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti u dva izvještaja: izvještaju koji predočava sastavne dijelove dobiti ili gubitka (zaseban račun dobiti i gubitka) i drugom izvještaju, koji započinje s dobiti za godinu i predočava sastavne dijelove ostale sveobuhvatne dobiti (izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti). Banka procjenjuje kako odabrani način prezentiranja Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti omogućava bolju usporedivost i dosljednost podataka iskazanih u prethodnim razdobljima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Određeni novi standardi te izmjene standarda i interpretacija još nisu na snazi za godinu koja je završila 31. prosinca 2009. godine i nisu primijenjeni pri izradi ovih financijskih izvještaja. Novi i izmijenjeni standardi neće imati utjecaj na financijske izvještaje Banke, izuzev sljedećih:

- MSFI 9 Financijski instrumenti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) koji predstavlja prvu fazu IASB-ovog sveobuhvatnog projekta zamjene MRS-a 39, a bavi se razvrstavanjem i mjerenjem financijske imovine. Zahtjevi ovog standarda predstavljaju značajnu promjenu od postojećih zahtjeva sadržanih u MRS-u 39 u dijelu financijske imovine. Standard sadrži dvije osnovne kategorije mjerenja financijske imovine: prema amortiziranom trošku ili prema fer vrijednosti. Financijska imovina mjerit će se prema amortiziranom trošku ako se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držati imovinu s ciljem naplate ugovorenih novčanih tokova, a ugovoreni uvjeti imovine omogućuju naplatu novčanih tokova koji se isključivo odnose na glavnice i kamatu na nedospjelu glavicu na određeni datum. Sva ostala financijska imovina mjerit će se prema fer vrijednosti. Standard ukida postojeće kategorije MRS-a 39: „financijsku imovinu koja se drži do dospijeca“, „financijsku imovinu raspoloživu za prodaju“ te „zajmove i potraživanja“. Za ulaganja u vlasničke instrumente koja se ne drže radi trgovanja, standard dozvoljava nepromjenjivi izbor na način da se pri početnom priznavanju ili na pojedinačnoj osnovi sve promjene fer vrijednosti od ulaganja iskažu u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Niti jedan iznos koji se prizna u ostalu sveobuhvatnu dobit ne može se kasnije priznati u račun dobiti ili gubitka. Ipak, dividende od takvih ulaganja priznaju se u računu dobiti ili gubitka. Ulaganja u vlasničke instrumente za koja subjekt ne odabere iskazivanje promjena fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti mjerit će se po fer vrijednosti, a njezine promjene u računu dobiti ili gubitka.

Standard zahtijeva da se ugrađeni derivati u ugovorima koji predstavljaju financijsku imovinu u okviru djelokruga standarda ne odvajaju. Umjesto toga se hibridni financijski instrument procjenjuje u svojoj ukupnosti bilo da se vrednuje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti.

Banka je u postupku procjene potencijalnih učinaka ovog standarda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

- Izmijenjeni MRS 24 Objavljivanje povezanih strana (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011. godine) koji je pojasnio definiciju povezanih osoba i uveo djelomično izuzeće za subjekte povezane s državom. Standard osigurava djelomično izuzeće za transakcije između subjekata povezanih s državom i same države. Umjesto općeg zahtjeva za objavom, standard dozvoljava alternativne objave koje zahtijevaju: naziv države i prirodu odnosa s izvještajnim subjektom, prirodu i iznos sve pojedinačne značajne transakcije, kvalitativne i kvantitativne indikacije opsega drugih transakcija koje su skupno, ali ne i pojedinačno, značajne. Iako je Standard dozvolio raniju primjenu kako djelomičnog izuzeća tako i cijelog izmijenjenog standarda, Banka je procijenila kako bi primjena izuzeća sadržavala jednaki opseg objava kao i u ranijim razdobljima. Navedeni Standard ne utječe na financijski rezultat i financijske izvještaje.
- U travnju 2009. godine IASB je izdao „Dorade MSFI-jeva iz 2009. godine“ kojim je obuhvaćeno 15 izmjena/dopuna 12 standarda. Većina izmjena i dopuna stupit će na snagu od 01. siječnja 2010. godine i neće imati utjecaja na financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Javni sektor	44.921	53.123
Državna trgovačka društva	83.761	130.876
Strane pravne osobe	7.946	9.110
Domaća trgovačka društva	296.503	318.649
Domaće banke	430.786	348.007
Inozemne banke	5.348	13.180
Ostalo	47.741	34.763
Zatezne kamate	10.249	12.511
	927.255	920.219

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Kamate po kreditima		
- bankama	430.835	343.596
- ostalim korisnicima	476.905	545.842
	907.740	889.438
Plasmani u vrijednosne papire	10.250	11.251
Depoziti	9.265	19.530
	927.255	920.219

Razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (veza bilješka 21. Ostale obveze) i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate u 2009. godini iznosi 197.792 tisuća kuna (2008. godine: 193.502 tisuća kuna).

Nadalje, razliku između prihoda od kamata i naplaćenog iznosa kamatnih prihoda čini i iznos naknada po kreditima te iznos obračunate nedospjele kamate. Naknade se u cijelosti naplaćuju pri odobravanju kredita, a u računu dobiti i gubitka priznaju se na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Nedospjela kamata priznaje se u računu dobiti i gubitka za pripadajuće razdoblje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Domaće banke	38.705	11.479
Inozemne banke	554.239	503.065
Ostalo	1	5
	<u>592.945</u>	<u>514.549</u>

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Obveze po kreditima	253.908	220.085
Dužnički vrijednosni papiri	338.417	292.369
Depoziti	620	2.095
	<u>592.945</u>	<u>514.549</u>

Razlika između rashoda od kamata i plaćenih kamata (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na promjenu iznosa nedospjele kamate u odnosu na prethodnu godinu kao i na amortizaciju diskonta po izdanim dužničkim vrijednosnim papirima.

5. Neto prihodi od naknada

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Prihodi od naknada:		
<i>Po izdanim garancijama</i>	7.127	12.768
<i>Po poslovima u ime i za račun</i>	7.080	7.364
<i>Po osnovi platnog prometa</i>	661	1.750
<i>Ostalo</i>	85	22
	<u>14.953</u>	<u>21.904</u>
Rashodi od naknada	(1.432)	(1.249)
Neto prihodi od naknada	<u>13.521</u>	<u>20.655</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:		
<i>Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka</i>	(10.939)	(8.677)
<i>Kreditni bankama i ostalim korisnicima</i>	(39.591)	37.665
<i>Imovina koja se drži do dospjeća</i>	-	(718)
<i>Imovina raspoloživa za prodaju</i>	52	(327)
<i>Ostalo</i>	1.468	4.312
	<u>(49.010)</u>	<u>32.255</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:		
<i>Obveze po depozitima</i>	(3.534)	(866)
<i>Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima</i>	44.490	(14.601)
<i>Ostalo</i>	(420)	(49)
	<u>40.536</u>	<u>(15.516)</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	(8.474)	16.739
Dobitak od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.866	395
Realizirani dobitak od imovine raspoložive za prodaju	-	144
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	<u>(6.608)</u>	<u>17.278</u>

7. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Opći i administrativni troškovi:		
Troškovi osoblja	52.117	51.642
Amortizacija	6.057	5.922
Troškovi administracije	7.056	8.697
Utrošeni materijal i usluge	17.147	16.109
	<u>82.377</u>	<u>82.370</u>
Ostali troškovi:		
Porezi i doprinosi	291	251
Ostali rashodi	5.345	4.583
	<u>5.636</u>	<u>4.834</u>
	<u>88.013</u>	<u>87.204</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za moguće gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	1.093	(133)
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(6.942)	2.363
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	(54.396)	119.542
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	167.515	146.142
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaji	6.529	-
Rezerviranja po imovini raspoloživoj za prodaju	13	-
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	3.449	46
	<hr/>	<hr/>
Ukupno povećanje rezerviranja za moguće gubitke po stavkama aktive	117.261	267.960
	<hr/>	<hr/>
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(36.042)	(85.754)
Rezerviranja za ostale obveze	7.801	4.626
	<hr/>	<hr/>
Ukupno (smanjenje) rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama	(28.241)	(81.128)
	<hr/>	<hr/>
Ukupno povećanje rezerviranja	89.020	186.832

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Novčana sredstva i računi kod banaka

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	12.028	9.870
Devizni tekući računi - domaće banke	677	170
Devizni tekući računi - inozemne banke	112.630	4.022
	<u>125.335</u>	<u>14.062</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.135)	(42)
	<u>124.200</u>	<u>14.020</u>

Na posebnom deviznom računu kod inozemne banke iskazan je iznos povučene tranše kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) po kreditnoj liniji „Croatia Export Finance Intermediation Loan Project“ u iznosu od 15.000 tisuća EUR.

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	42	175
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	1.093	-
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	-	(133)
Stanje 31. prosinca	<u>1.135</u>	<u>42</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Depoziti kod drugih banaka

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Depoziti kod inozemnih banaka	25.447	661.029
Depoziti kod domaćih banaka	101.786	167.140
Obračunana kamata	1.313	101
	<hr/>	<hr/>
	128.546	828.270
	<hr/>	<hr/>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.491)	(8.433)
	<hr/>	<hr/>
	127.055	819.837
	<hr/>	<hr/>

U okviru depozita kod domaćih banaka iskazana su i sredstva ograničenog depozita u iznosu od 15.300 tisuća kuna uplaćena u temeljni kapital dioničkog društva za osiguranje u osnivanju. Nakon osnivanja društva, ulaganje će se iskazivati na poziciji ulaganja u ovisna društva budući udio HBOR-a u temeljnom kapitalu novog društva iznosi 51% (veza bilješka 30.1.).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	8.433	6.070
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	550	8.413
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(7.492)	(6.050)
	<hr/>	<hr/>
Stanje 31. prosinca	1.491	8.433
	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Krediti bankama

Kreditni bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke dani su kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Kreditni s dospeljem do 1 godine	7.822.965	4.945.198
Kreditni s dospeljem preko 1 godine	7.718.022	7.769.986
Obračunana kamata	31.344	33.295
Odgodena naknada po kreditima	(47.818)	(47.264)
	<u>15.524.513</u>	<u>12.701.215</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(658.447)	(713.507)
	<u>14.866.066</u>	<u>11.987.708</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	713.507	592.627
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima banaka	164.540	218.989
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima banaka	(218.936)	(99.447)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(664)	1.338
Stanje 31. prosinca	<u>658.447</u>	<u>713.507</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Krediti bankama (nastavak)

Kreditni bankama, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	4.763.580	4.739.149
Financiranje izvoza	5.255.572	5.484.318
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	393.567	284.922
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.958.999	1.636.277
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	21.374	23.474
Ostalo	3.147.895	547.044
Obračunana kamata	31.344	33.295
Odgođena naknada po kreditima	(47.818)	(47.264)
	<u>15.524.513</u>	<u>12.701.215</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(658.447)	(713.507)
	<u>14.866.066</u>	<u>11.987.708</u>

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2009. i 2008. godine kretale su se, najvećim dijelom, u rasponu od 0,5% do 5%, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 2.783.895 tisuća kuna (2008: 73.244 tisuće kuna). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u punom iznosu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti ostalim korisnicima

Kreditni ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	4.087.232	3.922.257
Državna trgovačka društva	1.456.801	1.699.295
Javni sektor	484.892	688.748
Strane pravne osobe	213.924	166.681
Neprofitne institucije	8.510	-
Ostali	646.111	580.207
Obračunana kamata	18.361	18.063
Odgođena naknada po kreditima	(58.221)	(58.778)
	<u>6.857.610</u>	<u>7.016.473</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.527.769)	(1.368.372)
	<u>5.329.841</u>	<u>5.648.101</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	1.368.372	1.220.305
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	278.324	281.637
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	(108.327)	(134.906)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(3.912)	1.552
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(2.482)	(589)
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	2.482	589
Otpis	(656)	(216)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju – krediti	(6.032)	-
Stanje 31. prosinca	<u>1.527.769</u>	<u>1.368.372</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Krediti ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	2.068.765	2.312.827
Financiranje izvoza	1.495.799	1.383.941
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	1.943.255	2.092.720
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.134.074	926.578
Ostalo	255.577	341.122
Obračunana kamata	18.361	18.063
Odgođena naknada po kreditima	(58.221)	(58.778)
	<hr/>	<hr/>
	6.857.610	7.016.473
	<hr/>	<hr/>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.527.769)	(1.368.372)
	<hr/>	<hr/>
	5.329.841	5.648.101

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2009. i 2008. godine kretale su se, najvećim dijelom, u rasponu od 2% do 6% godišnje, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Imovina raspoloživa za prodaju

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:		
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:		
Obveznice Republike Hrvatske	153.311	149.524
Trezorski zapisi Ministarstva financija	69.525	-
Obračunana kamata	2.442	2.447
	225.278	151.971
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:		
Dionice inozemnih pravnih osoba	20	20
Dionice financijskih institucija	161	161
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF (bilješka 24)	12.729	12.761
Dionice trgovačkih društava	13.686	13.673
	12.910	12.942
Rezerviranja za moguće gubitke	(13.686)	(13.673)
	238.188	164.913

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	13.673	-
Donos iz izvanbilančne evidencije	-	13.673
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	1.367	-
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	(1.354)	-
Stanje 31. prosinca	13.686	13.673

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-125A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 23. siječnja 2003. godine, s dospijecom nakon 9 godina, uz kamatnu stopu od 6,875%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 45.810 tisuća kuna (31. prosinca 2008. godine: 45.045 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospijecom nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 10.594 tisuća kuna (31. prosinca 2008. godine: 9.930 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-142A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. veljače 2004. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,5%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 73.792 tisuća kuna (31. prosinca 2008. godine: 71.779 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-103A), u kunama, izdane su dana 08. ožujka 2005. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,75%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 23.115 tisuća kuna (31. prosinca 2008. godine: 22.770 tisuća kuna).

Trezorski zapisi Ministarstva financija (RHMF-T-037E), uz valutnu klauzulu, upisani na aukciji 15. rujna 2009. godine, s dospijecom nakon 364 dana, uz kamatnu stopu 7,2%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 20.867 tisuća kuna.

Trezorski zapisi Ministarstva financija (RHMF-T-040E), uz valutnu klauzulu, upisani na aukciji 06. listopada 2009. godine, s dospijecom nakon 364 dana, uz kamatnu stopu 6,8%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 34.733 tisuća kuna.

Trezorski zapisi Ministarstva financija (RHMF-T-044E), uz valutnu klauzulu, upisani na aukciji 03. studenoga 2009. godine, s dospijecom nakon 364 dana, uz kamatnu stopu 5,9%, na dan 31. prosinca 2009. godine iznose 13.925 tisuća kuna.

U veljači 2007. godine HBOR je stekao tri, a u srpnju iste godine dodatne dvije dionice Europskog investicijskog fonda (EIF). Uplaćeni iznos predstavlja 20% nominalne vrijednosti kupljenih dionica dok je preostalih 80% evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u koja na dan 31. prosinca 2009. godine iznosi 4,0 milijuna eura (bilješka 24).

Glavna skupština Fonda, na prijedlog Uprave, može zatražiti uplatu upisanog neuplaćenog kapitala do razine koja je potrebna kako bi Fond podmirio svoje obveze prema kreditorima. Takvu uplatu potrebno je izvršiti u roku 90 dana od odluke Glavne skupštine Fonda.

Dionice trgovačkih društava odnose se na dionice Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., Rijeka.

Po otvaranju stečaja nad društvom Brodogradilište Viktor Lenac d.d., Rijeka u prosincu 2003. godine, HBOR je za cjelokupni iznos potraživanja od društva obavio 100 %-tno umanjenje vrijednosti na teret prihoda zbog procijenjene nenadoknadivosti plasmana te ga klasificirano kao sumnjivo i sporno potraživanje.

Okončanjem stečajnog postupka u travnju 2008. godine, temeljni kapital Brodogradilišta podijeljen je na 12.407.813 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna, izdanih u postupku okončanja stečajnog postupka unosom prava – potraživanja u novcu. HBOR je unio dio utvrđene tražbine iz stečajnog postupka u iznosu od 13.673 tisuće kuna u temeljni kapital dužnika čime je Banka stekla 11,0194 % udjela u temeljnom kapitalu društva. Pretvaranje dijela potraživanja u temeljni kapital u navedenome iznosu evidentirano je i iskazano uz 100 %-tno usklađenje vrijednosti, prenijeto iz izvanbilančne evidencije. Dionice društva (VLEN-R-B) uvrštene su 2008. godine u redovnu kotaciju Zagrebačke burze te su u svibnju 2009. godine počele kotirati. Kotirana cijena dionica na dan 31.12.2009. godine iznosi 10,01 kuna po dionici.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Ulaganja u pridružena društva

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	23.687	26.157
Ispravak vrijednosti	(23.687)	(26.157)
	<u>-</u>	<u>-</u>

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika ili je o ulaganju donijeta posebna odluka nadležnih tijela HBOR-a. Ulaganja u temeljni kapital društava obavljena su na rokove od 4 do 6 godina uz pravo pristupa prodaji dionica nakon ugovorenog roka držanja udjela u kapitalu. HBOR ima značajan utjecaj na poslovanje društava putem svog predstavnika u Nadzornom odboru. Ulaganja se sukladno politikama Banke iskazuju po metodi udjela.

	Djelatnost	% vlasništva u 2009.	% vlasništva u 2008.
Bila boja d.o.o., Grohote	Proizvodnja proizvoda od plastike	17,96%	23,65%
THC d.d., Obrovac	Proizvodnja metalnih proizvoda	38,45%	38,45%
Tri D Drvo d.o.o., Vrhovine	Prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva	26,00%	26,00%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica	Tekstilna industrija – proizvodnja rublja	18,36%	18,36%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj	Metalna industrija sinter proizvoda i kompozitnih materijala	40,84%	40,84%

Vrijednost ulaganja u prethodnim je godinama ispravljena u 100-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

Udjel HBOR-a u društvu Bila boja d.o.o., Grohote je smanjen zbog povećanja kapitala uslijed dokapitalizacije društva. Budući je HBOR u svojim poslovnim knjigama prethodno obavio ispravak vrijednosti ulaganja u 100-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja, navedeno smanjenje udjela nema utjecaj na Izvještaj o financijskom položaju i Račun dobiti i gubitka Banke.

Isknjiženje zbog stečaja:

Lika d.d. u stečaju, Donji Lapac	Proizvodnja, obrada i konzerviranje mesa	-	26,04%
----------------------------------	--	---	--------

Po obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. o isključenju iz članstva te prestanku vrijednosnog papira Lika d.d. u stečaju, Donji Lapac od 16. ožujka 2009. godine HBOR je obavio isknjiženje udjela iz poslovnih knjiga.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijal- na imovina	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2008.	50.957	11.920	12.127	19.052	94.056	12.505	106.561
Povećanje	-	-	-	6.976	6.976	-	6.976
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	90	2.649	109	(4.724)	(1.876)	1.876	-
Rashod	-	(22)	(333)	-	(355)	-	(355)
Stanje							
31. prosinca 2009.	<u>51.047</u>	<u>14.547</u>	<u>11.903</u>	<u>21.304</u>	<u>98.801</u>	<u>14.381</u>	<u>113.182</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2008.	11.000	10.009	9.314	-	30.323	10.147	40.470
Amortizacija za 2009.	1.545	1.874	1.089	-	4.508	1.549	6.057
Rashod	-	(22)	(327)	-	(349)	-	(349)
Stanje							
31. prosinca 2009.	<u>12.545</u>	<u>11.861</u>	<u>10.076</u>	<u>-</u>	<u>34.482</u>	<u>11.696</u>	<u>46.178</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2009.	<u>38.502</u>	<u>2.686</u>	<u>1.827</u>	<u>21.304</u>	<u>64.319</u>	<u>2.685</u>	<u>67.004</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2008.	<u>39.957</u>	<u>1.911</u>	<u>2.813</u>	<u>19.052</u>	<u>63.733</u>	<u>2.358</u>	<u>66.091</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijal- na imovina	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2007.	50.082	12.111	11.926	95	74.214	10.705	84.919
Povećanje	-	-	-	22.964	22.964	-	22.964
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	875	427	905	(4.007)	(1.800)	1.800	-
Rashod	-	(618)	(704)	-	(1.322)	-	(1.322)
Stanje	50.957	11.920	12.127	19.052	94.056	12.505	106.561
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2007.	9.478	8.766	8.825	-	27.069	8.798	35.867
Amortizacija za 2008.	1.522	1.861	1.190	-	4.573	1.349	5.922
Rashod	-	(618)	(701)	-	(1.319)	-	(1.319)
Stanje	11.000	10.009	9.314	-	30.323	10.147	40.470
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2008.	39.957	1.911	2.813	19.052	63.733	2.358	66.091
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2007.	40.604	3.345	3.101	95	47.145	1.907	49.052

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	32.862	41.441
	32.862	41.441

U 2009. godini obavljeno je preuzimanje dugotrajne imovine namijenjene prodaji u ukupnom iznosu od 5.693 tisuća kuna (2008. godine: 1.128 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 1.366 tisuća kuna (2008. godine: 371 tisuća kuna), građevinski objekti u iznosu od 2.373 tisuća kuna (2008. godine: 0 tisuća kuna) i stanovi u iznosu od 1.954 tisuća kuna (2008. godine: 757 tisuća kuna). Fer vrijednost preuzete imovine iznosi 4.735 tisuća kuna od čega: zemljište u iznosu 1.222 tisuća kuna, građevinski objekti u iznosu od 1.966 tisuća kuna i stanovi u iznosu od 1.547 tisuća kuna.

U 2009. godini obavljena je prodaja dugotrajne imovine namijenjene prodaji u iznosu od 6.175 tisuća kuna (2008. godine: 9.954 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 142 tisuća kuna (2008. godine: 0 tisuća kuna), građevinski objekti u iznosu od 3.555 tisuća kuna (2008. godine: 6.544 tisuća kuna), stanovi u iznosu od 2.478 tisuća kuna (2008. godine: 1.721 tisuća kuna), namještaj i transportni uređaji u iznosu od 0 tisuća kuna (2008. godine: 1.516 tisuća kuna), te ostala materijalna imovina u iznosu od 0 tisuća kuna (2008. godine: 173 tisuća kuna).

Umanjenje fer vrijednosti ove imovine u 2009. godini iznosilo je 6.529 tisuća kuna.

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji mogu se prikazati:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	284	284
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	6.529	-
Otpis	(74)	-
Stanje 31. prosinca	6.739	284

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Ostala aktiva

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Potraživanja po naknadama	2.420	439
Potraživanja na temelju konverzije inozemnih valuta	-	3.188
Ostala aktiva	5.635	6.124
	8.055	9.751
Rezerviranja za moguće gubitke	(3.619)	(148)
	4.436	9.603

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po ostaloj aktivi mogu se prikazati:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	148	159
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	3.871	218
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	(355)	(139)
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(67)	(33)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	67	33
Otpis	(14)	(15)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju	(31)	(75)
Stanje 31. prosinca	3.619	148

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Obveze po depozitima

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Depoziti banaka	598	20.955
Devizni redovni računi trgovačkih društava	99	410
Devizni račun Ministarstva financija RH	19.519	21.521
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	797	61.655
Depoziti lokalne uprave i fondova	57.902	62.021
Depoziti državnih institucija	125.925	194.205
Devizni depoziti stranih financijskih institucija	-	77.332
Ostali depoziti	-	715
Obračunana kamata	-	203
	204.840	439.017

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se na sredstva garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza u iznosu od 12.822 tisuća kuna (2008. godine: 12.915 tisuće kuna), sredstva Darovnice Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša darovnice po Projektu obnovljivih izvora energije u iznosu od 2.117 tisuća kuna (2008. godine: 2.420 tisuća kuna) te sredstva Darovnice Globalnog Fonda zaštite okoliša po Programu izdavanja bankarskih garancija u okviru Projekta energetske učinkovitosti u iznosu od 4.580 tisuća kuna (2008. godine: 6.186 tisuću kuna), kojima HBOR upravlja u ime i za račun Republike Hrvatske temeljem zaključenih ugovora.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG).

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu, osim po depozitima banaka i stranih financijskih institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Obveze po kreditima

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	4.994.207	3.769.554
Novi krediti	2.594.961	3.569.236
Povrat kredita	(2.382.626)	(2.363.936)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika	(19.549)	19.353
	<u>5.186.993</u>	<u>4.994.207</u>
Obračunana kamata	29.148	25.914
Stanje 31. prosinca	<u>5.216.141</u>	<u>5.020.121</u>

Povrati kredita uključuju prijevremeni povrat klupskog kredita, odobrenog od strane pet domaćih i jedne inozemne banke, u iznosu od 100.000 tisuća eura, čije je originalno dospijeće bilo ugovoreno na 15. siječnja 2010. godine.

Kamatne stope na primljene kredite u 2009. i 2008. godini kreću se u rasponu od 2% fiksno godišnje do promjenjivih kamatnih stopa na međunarodnom tržištu kapitala (LIBOR EUR; EURIBOR; LIBOR USD) uvećanih za 0,225 – 3,75 postotnih bodova godišnje.

Banka je podložna raznim financijskim klauzulama iz Ugovora. Na dan 31. prosinca 2009. godine Banka je bila u skladu sa svim zahtjevanim financijskim klauzulama iz Ugovora.

20. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

	Efektivna kamatna stopa %	Fer vrijednost 2009. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2009. 000 kuna	Fer vrijednost 2008. 000 kuna	Knjigovodstvena vrijednost 2008. 000 kuna
Obveznice 100,0 milijuna eura	5,899	438.942	438.372	554.147	585.954
Obveznice 300,0 milijuna eura	5,021	2.211.148	2.188.359	2.095.826	2.190.884
Obveznice 150,0 milijuna eura	4,836	1.028.917	1.094.927	930.096	1.097.465
Obveznice 250,0 milijuna eura	5,076	1.724.875	1.818.228	1.454.490	1.821.860
Obveznice 250,0 milijuna eura	8,58	1.908.544	1.770.649	-	-
Obračunana kamata		-	214.608	-	172.518
		<u>7.312.426</u>	<u>7.525.143</u>	<u>5.034.559</u>	<u>5.868.681</u>

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire (nastavak)

Sukladno sporazumu od 28. studenog 2002. godine između HBOR-a i J.P. Morgan Europe Limited (glavni organizator), HBOR je 04. prosinca 2002. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 100.000 tisuća eura (438.372 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. godine odnosno 585.954 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2008. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,75% te amortizirajuću otplatu od 2008. do 2012. godine. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Prva rata glavnice dospjela je u prosincu 2008. godine te stanje na dan 31. prosinca 2009. godine iznosi 438.372 tisuća kuna (60.000 tisuća eura).

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London i UBS Limited (glavni organizatori), HBOR je 11. veljače 2004. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 300.000 tisuća eura (2.188.359 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. godine odnosno 2.190.884 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2008. godine) na rok od 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,875%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London (glavni organizator), HBOR je dana 11. srpnja 2006. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (1.094.927 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. godine odnosno 1.097.465 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2008. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,807% te amortizirajuću otplatu od 2012. do 2016. godine. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i UBS Investment Bank i Deutsche Bank AG London (glavni organizatori), HBOR je dana 14. lipnja 2007. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.818.228 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. godine odnosno 1.821.860 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2008. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London, HBOR je dana 03. rujna 2009. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.770.649 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. godine) na rok od 3 godine uz fiksnu kamatnu stopu od 7,25%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Ostale obveze

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	790.317	792.252
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	201.623	133.772
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	110.204	145.797
Obveze u obračunu za subvencioniranje stambenih kredita uz potporu države	32.410	32.410
Rezerviranja za ostale obveze	25.139	17.338
Obveze za isplatu plaća i naknada	4.098	4.151
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda – naknada po garancijama	3.079	2.699
Obveze prema dobavljačima	1.100	1.042
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	417	1.720
Ostale obveze	2.216	8.874
	1.170.603	1.140.055

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske (vidi Bilješku 25). Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 185.899 tisuća kuna (2008. godine: 114.075 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote u iznosu od 12.689 tisuća kuna (2008. godine: 13.697 tisuća kuna),
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Projekt energetske učinkovitosti u iznosu od 1.207 tisuća kuna (2008. godine: 1.000 tisuća kuna),
- Kredite odobrene poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone u iznosu od 1.828 tisuća kuna (2008. godine: 5.000 tisuća kuna).

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 790.317 tisuća kuna (2008. godine: 792.252 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi (vidi Bilješku 2), ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 148.963 tisuća kuna (2008. godine: 178.879 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 641.354 tisuća kuna (2008. godine: 613.373 tisuća kuna) (vidi Bilješku 2).

Iznos rezerviranja za garancije i preuzete obveze predstavlja najbolju procjenu izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnjih obveza na datum bilance i utvrđuje se sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. Ostale obveze (nastavak)

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na banke se odnosi iznos od 14.229 tisuće kuna (2008. godine: 23.453 tisuće kuna), domaća trgovačka društva iznos od 79.712 tisuća kuna (2008. godine: 87.814 tisuće kuna), državna trgovačka društva iznos od 6.197 tisuća kuna (2008. godine: 15.016 tisuća kuna), javni sektor iznos od 183 tisuća kuna (2008. godine: 356 tisuća kuna), inozemne pravne osobe iznos od 1.773 tisuće kuna (2008. godine: 6.153 tisuće kuna), neprofitne institucije iznos od 105 tisuća kuna (2008. godine: 0 tisuća kuna) te na ostale iznos od 8.005 tisuća kuna (2008. godine: 13.005 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	145.797	231.564
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	203.356	226.955
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(239.398)	(312.709)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	449	(13)
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	110.204	145.797
Stanje 01. siječnja	17.338	12.712
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	7.801	4.626
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	25.139	17.338
Stanje 31. prosinca	135.343	163.135

22. Osnivački kapital i pričuve

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona.

Na dan 31. prosinca 2009. godine uplaćeni kapital iznosi 4.517.107 tisuća kuna te je za uplatu iz Državnog proračuna Republike Hrvatske do Zakonom propisanog iznosa kapitala preostao iznos od 2.482.893 tisuća kuna.

Plan godišnjih iznosa i vremenski okvir uplata iz Državnog proračuna nije unaprijed određen, već, sukladno Zakonu, dinamiku uplata u osnivački kapital određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Banka je računovodstvenim politikama odredila osnovne ciljeve upravljanja kapitalom, kategoriju kapitala kojom Banka upravlja, kao i mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom. Upravljanje kapitalom se obrazlaže i iskazuje u bilješci 29.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

23. Garantni fond

	000 kuna
Stanje 01. siječnja 2008. godine	12.985
Otpis	(556)
Neto tečajne razlike	(6)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	12.423
Otpis	(427)
Neto tečajne razlike	(33)
Stanje 31. prosinca 2009. godine	11.963

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 11.963 tisuće kuna i 12.423 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2009. i 2008. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće mogućih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj. Sredstva garantnog fonda su bezuvjetno nepovratna i nemaju dospjeće. Iskazano smanjenje u odnosu na prošlu godinu odnosi se na otpis dijela potraživanja po kreditima u iznosu od 427 tisuća kuna te na tečajne razlike od 33 tisuća kuna. Otpis je obavljen nakon što su iskorištene sve raspoložive mogućnosti prisilne naplate.

24. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Banka zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata.

Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Banke iako se ne prikazuju u bilanci.

	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna
Izdane garancije u kunama	518	518
Izdane garancije u devizama	693.340	1.700.574
Izdane mjenice	34.597	41.183
Otvoreni akreditivi u devizama	-	28.135
Preuzete obveze po kreditima	1.076.475	1.147.058
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a (bilješka 13)	29.225	29.298
	<u>1.834.155</u>	<u>2.946.766</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(110.204)	(145.797)
	<u>1.723.951</u>	<u>2.800.969</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

24. Garancije i preuzete obveze (nastavak)

Garancije i akreditivi

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti.

Garancije Banke najvećim su dijelom pokrivene jamstvima Republike Hrvatske a akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima (bilješka 18).

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni korištenja, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom.

Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika. Banka prati rokove dospjeća ugovorenih preuzetih obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Poslovi u ime i za račun

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Banke. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalagodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalagodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Banku.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Program	2009.	2008.
	000 kuna	000 kuna
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	78.796	78.097
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	503.952	489.159
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	291	365
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor MF	67.500	72.840
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor HZZ	-	1.058
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	733.298	723.298
Program naplate potraživanja po garancijama HAMAG-a	275	285
Osiguranje izvoznih poslova	206.336	181.943
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	185.899	114.075
Program razvoja i zapošljavanja – krediti	275.420	289.695
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	27.614	27.605
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	38.293	39.197
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	40.326	41.126
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	51.779	51.779
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – subvencija kamatnih stopa	854	657
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture – subvencija kamatnih stopa	2.031	1.937
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja – subvencija kamatnih stopa	9.804	11.103
Projekt obnovljivih izvora energije	9.052	5.789
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	395.531	353.764
VIK – EKO račun B – PDV	110.063	90.022
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava UNPD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	-	3.093
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – subvencija kamatnih stopa	207	-
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava IBRD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	4.580	3.093
Subvencioniranje kamatnih stopa na kredite odobrene poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone	1.828	5.000
Program kreditiranja HBOR-a za Projekte energetske učinkovitosti – subvencija kamatnih stopa	1.000	1.000
Operativni program razvitka govedarske proizvodnje	19.470	-
Operativni program razvitka svinjogojske proizvodnje	8.704	-
	2.772.903	2.585.980

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (51% i više).

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

	Izloženost		Obveze		Prihodi		Rashodi	
	2009.	2009.	2009.	2009.	2008.	2008.	2008.	2008.
	000	000	000	000	000	000	000	000
	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna
Vlasnik	339.157	280.423	25.358	-	415.442	282.140	53.638	-
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	208.012	92.910	26.876	-	254.709	93.362	22.151	-
Državna trgovačka društva	2.055.735	867	100.816	-	3.184.455	61.854	229.707	-
Pridružena društva	14	-	187	1	21	-	157	-
Ključni članovi rukovodstva	1.837	-	71	2	1.604	-	57	3
Ukupno	2.604.755	374.200	153.308	3	3.856.231	437.356	305.710	3

Izloženost sadrži kredite ostalim korisnicima, imovinu koja se drži do dospijeca, imovinu raspoloživu za prodaju, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na izdane garancije, akreditive i preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata, naknada te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Rashodi sadrže gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

b) Priljeni instrumenti osiguranja

	2009.	2008.
	000 kuna	000 kuna
Republika Hrvatska	1.880.979	3.113.346
Državne agencije	349.400	303.946
Ukupno	2.230.379	3.417.292

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Transakcije s povezanim stranama (nastavak)

b) Primljeni instrumenti osiguranja (nastavak)

Primljeni instrumenti osiguranja odnose se na prvorazredne instrumente osiguranja zaprimljene u svrhu osiguranja plasmana Banke, a čine ih: jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo HAMAG-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika te zakonska jamstva u slučaju kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamči Republika Hrvatska ili druga državna tijela.

c) Plaće ključnih članova rukovodstva

Plaće uključuju redovan rad, godišnji odmor, državni praznik, plaćeni dopust, naknadu plaće za vrijeme bolovanja, minuli rad. Iznos plaće u 2009. godini iznosi 5.666 tisuća kuna (2008. godine: 5.760 tisuća kuna).

Nagrade za rad članovima Nadzornog odbora iznosile su za 2009. godinu 267 tisuća kuna (2008. godine: 370 tisuća kuna) i odnose se na člana Nadzornog odbora HBOR-a koji ima pravo na naknadu i članove nadzornih odbora u pridruženim društvima koje imenuje HBOR.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima

27.1. Uvod

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano obavlja mjerenje, procjenu i upravljanje svim rizicima kojima je u poslovanju izložena. Kriterij, način i postupci mjerenja i procjene upravljanja rizicima propisani su općim aktima Banke. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima putem politika, procedura, limita, odbora te kontrola.

Struktura upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Banci.

Uprava Banke odgovorna je za uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Donosi akte, procedure i upute kojima se reguliraju sva područja poslovanja. Za ostvarenje svoje funkcije reguliranja područja upravljanja rizicima Uprava je delegirala svoja ovlaštenja na dva odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja tržišnim rizicima (rizik likvidnosti, kamatni rizik i valutni rizik) u okviru propisanih politika i procedura upravljanja aktivom i pasivom,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Procedura upravljanja kreditnim rizikom, metodologija i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik.

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Banka je formirala funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Upravljanje rizicima odgovorno je za utvrđivanje, procjenu, mjerenje, nadzor i kontrolu svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom, procjenom i mjerenjem izloženosti Banke kreditnim i nekreditnim rizicima, razvojem procedura i metodologija vezanih za rizike, predlaganjem i praćenjem poštivanja usvojenih limita izloženosti, procjenom kvalitete kreditnog portfelja, izvješćivanjem Uprave i odbora o rizicima i sl.

Strategija Upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke i Bazelskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.1. Uvod (nastavak)

Organizacijska jedinica Kontrola i revizija

Kontrola i revizija organizirana je kao posebna organizacijska jedinica, funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira i drugim organizacijskim dijelovima HBOR-a. Kontrola i revizija odgovorna je za svoj rad Nadzornom odboru, Upravi i Revizorskom odboru. Kontrola i revizija provjerava primjenu i djelotvornost procedura i metodologija za upravljanje rizicima. Svoju funkciju ostvaruje provjerom sustava upravljanja rizicima sukladno načelima stabilnog poslovanja, uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

Organizacijska jedinica Suradnja s EU

Banka je formirala odvojenu organizacijsku jedinicu Suradnja s EU u okviru koje je u 2009. godini uspostavljena neovisna funkcija za praćenje usklađenosti sa zakonima, propisima, pravilima i profesionalnim standardima, za utvrđivanje i ocjenjivanje rizika usklađenosti, pomoć upravljačkim tijelima HBOR-a pri upravljanju i kontroli rizika usklađenosti ta za periodično izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora. Prate se i kontroliraju slijedeći rizici: pravni i regulatorni rizici (rizik nepoštivanja važećih zakona, propisa i stručne prakse), rizik sankcija (rizik sudskih, upravnih ili disciplinskih sankcija i / ili mjera kao posljedice nepoštivanja zakona, propisa, pravila, normi i / ili ugovornih obveza) i reputacijski rizik.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Za procjenu i mjerenje rizika Banka koristi različite metode mjerenja bazirane na povijesnim podacima, planovima poslovanja, tržišnim uvjetima i specifičnostima Banke kao posebne financijske institucije. Za praćenje i kontrolu rizika utvrđen je sustav limita za upravljanje kreditnim rizikom i tržišnim rizicima.

Dnevno se prati likvidnost i otvorenost devizne pozicije o čemu se izrađuju izvještaje koji se dostavljaju članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Banka kroz analize scenarija i analize osjetljivosti provodi praćenje tržišnih rizika u uvjetima redovnog poslovanja i poslovanja u uvjetima stresa.

Mjesečno Odbor za procjenu i mjerenje kreditnih rizika utvrđuje rizičnost kreditnog portfelja i prati primjerenost visine rezervacija. Na polugodišnjoj razini izrađuje se analiza rizičnosti kreditnog portfelja te se o tome izvješćuje Uprava. Velike izloženosti prate se kroz tromjesečne izvještaje o čemu se pored Uprave izvješćuje i Nadzorni odbor. Limite upravljanja kreditnim rizikom usvaja Uprava, isti se redovito revidiraju o čemu se obavještavaju organizacijske jedinice u kojima rizik nastaje i koje su ih dužne poštivati. Kvartalno se izrađuju izvještaji o adekvatnosti kapitala te razne izvještaje za praćenje izloženosti riziku. Razvijaju se sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika. Izrađuju se izvještaji o naplati rizičnih plasmana te poduzetim radnjama pojačanog praćenja i naplate potraživanja od klijenata s problemima u poslovanju i o tome se kvartalno izvješćuje Uprava. Godišnje se izrađuju izvještaji o praćenjima klijenata na temelju analiza financijskih izvještaja te izvještaji o promjenama kreditnih rejtinga i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik

Ublažavanje rizika

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja, odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava Banke vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koje se primjenjuju na sve faze procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit do njegove konačne otplate).

Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije, namijenjene ocjeni različitih ciljanih skupina klijenata:

- Metodologije za ocjenu kreditnog rizika koje obuhvaćaju Metodologije za ocjenu instrumenata osiguranja,
- Metodologiju kreditnog bodovanja,
- Metodologiju za ocjenu i odabir banaka,
- Metodologiju za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

U slučaju izravnog kreditiranja, Banka se za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 700.000 kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 700.000 kuna). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži tri modela bodovanja: plasmani do 200.000 kuna, plasmani od 200.000 do 700.000 kuna trgovačkim društvima i plasmani od 200.000 do 700.000 svim ostalim poduzetnicima.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Banka dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka pri čemu se primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

Banka kontrolira rizik povezanih osoba pri samom odobravanju kredita pri čemu se od klijenta zahtjeva navođenje povezanih osoba. Prikupljene informacije se provjeravaju i utvrđuje se tip međusobne povezanosti, kao i postojanje utjecaja poboljšanja ili pogoršanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe na gospodarsko i financijsko stanje druge povezane osobe.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsku izgradnju. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Banci sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Zbog utjecaja krize HBOR je poduzeo i dodatne mjere za smanjenje kreditnog rizika kroz pojačano praćenje događaja u bankarskom sektoru u zemlji i svijetu unutar posebne organizacijske jedinice za analizu poslovanja banaka, pojačana je nefinancijska analiza klijenta te praćenje dužnika koji kasne u plaćanju.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Banka pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Banke.

Utvrđeni su limiti velike izloženosti i maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama te limit koncentracije rizika (zbroj velikih izloženosti).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama bilance i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost 2009. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2008. 000 kuna
Aktiva		
Novčana sredstva i računi kod banaka	124.197	14.017
Depoziti kod drugih banaka	127.055	804.537
Kreditni bankama	14.866.066	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	5.329.841	5.648.101
Imovina raspoloživa za prodaju	238.188	164.913
Ostala aktiva	3.425	8.030
Ukupno	20.688.772	18.627.306
Garancije i preuzete obveze		
Izdane garancije u kunama	513	513
Izdane garancije u devizama	682.628	1.654.881
Izdane mjenice	34.251	40.771
Otvoreni akreditivi u devizama	-	27.854
Preuzete obveze po kreditima	977.334	1.047.652
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.225	29.298
Ukupno	1.723.951	2.800.969
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.412.723	21.428.275

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka vodi računa o koncentraciji kreditnog rizika u cilju ravnomjernog razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku na 31. prosinca 2009. godine iznosi 1.528.299 tisuća kuna (31. prosinca 2008. godine: 1.467.850 tisuća kuna), a radi se o dužniku razvrstanome u rizičnu skupinu A odnosno prvoklasnom dužniku. Politika instrumenata osiguranja dana je u bilješci 27.2. u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

2009. godina	Republika	Zemlje	Ostale zemlje	Ukupno
	Hrvatska	Europske		
	000 kuna	unije	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	12.586	109.921	1.690	124.197
Depoziti kod drugih banaka	101.904	-	25.151	127.055
Kreditni bankama	14.850.534	-	15.532	14.866.066
Kreditni ostalim korisnicima	5.123.502	-	206.339	5.329.841
Imovina raspoloživa za prodaju	225.439	12.749	-	238.188
Ostala aktiva	3.405	20	-	3.425
Ukupno	20.317.370	122.690	248.712	20.688.772
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	682.628	-	-	682.628
Izdane mjenice	-	34.251	-	34.251
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	957.025	-	20.309	977.334
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.225	-	29.225
Ukupno	1.640.166	63.476	20.309	1.723.951
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.957.536	186.166	269.021	22.412.723

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja (nastavak):

2008. godina	Republika	Zemlje	Ostale zemlje	Ukupno
	Hrvatska	Europske		
	000 kuna	unije	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	10.007	1.834	2.176	14.017
Depoziti kod drugih banaka	150.323	601.663	52.551	804.537
Kreditni bankama	11.956.698	-	31.010	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	5.483.671	-	164.430	5.648.101
Imovina raspoloživa za prodaju	152.133	12.780	-	164.913
Ostala aktiva	8.027	3	-	8.030
Ukupno	17.760.859	616.280	250.167	18.627.306
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	1.654.881	-	-	1.654.881
Izdane mjenice	-	40.771	-	40.771
Otvoreni akreditivi u devizama	27.854	-	-	27.854
Preuzete obveze po kreditima	951.195	-	96.457	1.047.652
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.298	-	29.298
Ukupno	2.634.443	70.069	96.457	2.800.969
Ukupna izloženost kreditnom riziku	20.395.302	686.349	346.624	21.428.275

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema djelatnostima, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost
	2009. 000 kuna	2009. 000 kuna	2008. 000 kuna	2008. 000 kuna
Financijsko posredovanje	15.941.348	110	13.481.454	332
Brodogradnja	941.293	116.735	1.859.486	116.558
Turizam	994.658	63.466	1.021.895	61.405
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.533.437	1.157.548	1.722.559	1.278.183
Poljoprivreda i prehrambena industrija	851.219	238.591	694.640	135.082
Ostala industrija	382.589	44.240	434.871	47.590
Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	334.584	51.809	336.305	18.045
Građevinarstvo	175.750	77.255	347.825	214.806
Industrija kože i tekstila	53.103	3.864	76.788	13.866
Zdravstvo	22.413	46	21.889	14
Prijevoz, skladištenje i veze	725.660	12.708	795.023	15.113
Ostalo	456.669	400.323	635.540	499.859
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.412.723	2.166.695	21.428.275	2.400.853

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2009. godini iznosi 20.246.028 tisuća kuna (2008. godine: 19.027.422 tisuća kuna), međutim, u ukupnoj neto najvećoj izloženosti u 2009. godini iznos kreditnog rizika od 1.614.139 tisuća kuna (2008. godine: 1.848.019 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 275.693 tisuća kuna (2008. godine: 454.991 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 151.502 tisuća kuna (2008. godine: 157.192 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 193.184 tisuća kuna (2008. godine: 250.087 tisuća kuna), republičkih fondova u iznosu od 14.314 tisuća kuna (2008. godine: 4.123 tisuća kuna), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 225.278 tisuća kuna (2008. godine: 151.971 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 754.168 tisuća kuna (2008. godine: 829.655 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke a način poslovanja i kvaliteta osiguranja plasmana putem poslovnih banaka opisana je u bilješki 27.2. u nastavku pod nazivom Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema rizičnim skupinama:

Rizična skupina	Stopa	Stopa	Ukupno 2009.	Ukupno 2008.
	povijesnog kašnjenja (%)	povijesnog kašnjenja (%)		
	2009.	2008.	000 kuna	000 kuna
A	1,02 %	0,75 %	20.352.810	19.067.650
B	13,58 %	7,54 %	2.059.913	2.360.625
C	65,57 %	60,66 %	-	-
	Ukupno		22.412.723	21.428.275

Interna metodologija nije usporediva s metodologijom rejting agencija te se iskazani interni kreditni rejting ne može uspoređivati s rejtingom svjetski priznatih rejting agencija.

Interna metodologija procjene kreditnog rizika

Za ocjenu različitih ciljnih skupina klijenata Banka ima propisane interne metodologije. One predstavljaju podlogu za donošenje odluke o odobrenju kredita, garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića te su jedan od kriterija za određivanje rizičnosti plasmana te iznosa rezervacija potrebnih za pokriće potencijalnih gubitaka.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga primjenjuje se za ocjenu kreditnog rizika kod izravnog kreditiranja trgovačkih društava iznad 700 tisuća kuna. Sadrži dva glavna područja ocjene: ocjenu klijenta i ocjenu projekta/investicije te sintezu ove dvije ocjene. Sva područja ocjene se sastoje od tri osnovna dijela: financijske, nefinancijske analize i ispravka ocjene temeljem valutno induciranog kreditnog rizika (VIKR). Klijenti se svrstavaju u 10 rejtinga ovisno o ukupno dodijeljenim bodovima po kriteriju kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni projekta i izloženosti VIKR-u.

Metodologije kreditnog bodovanja primjenjuju se prilikom ocjene kreditnog rizika za sve izravne plasmane manje od 700 tisuća kuna, po kojima je Banka izložena kreditnom riziku. Konačni rezultat bodovanja određuje da li je klijent prihvatljiv za kreditiranje. Kvaliteta i vrijednost instrumenata osiguranja plasmana sastavni su dio postupka kreditnog bodovanja.

Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka primjenjuju se za ocjenu domaćih i inozemnih banaka. Metodologije obuhvaćaju procjenu financijskog rizika (kvantitativna ocjena), procjenu poslovnog rizika analiziranih banaka (kvalitativna ocjena) te procjenu reputacijskog rizika. Rezultat primjene metodologije za ocjenjivanje banaka je interni rejting banke.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezervacije za identificirane gubitke Banka formira u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te vlastitim procedurama i metodologijama. Formiranje rezervacija u nadležnosti je Odbora za procjenu i mjerenje kreditnog rizika.

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi predstavlja umanjenje vrijednosti djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana (rizične skupine „B“ i „C“). Na pojedinačnoj osnovi raspoređivanje potraživanja u rizične skupine obavlja se po sljedećim kriterijima: kreditnoj sposobnosti i dužnikovoj urednosti podmirivanja obveza o roku dospijea te kvaliteti instrumenata osiguranja potraživanja. Iznimno, potraživanja od dužnika koji pripadaju portfelju malih kredita raspoređuju se samo prema kriteriju urednosti podmirivanja obveza o roku dospijea. Banka ne utvrđuje sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih tijekova po djelomično nadoknadivim plasmanima ako je rok u kojem se očekuje priljev kraći od jedne godine računajući od datuma izrade izvještaja.

Formiranje rezervi na skupnoj osnovi

Rezerve na skupnoj osnovi formiraju se za potpuno nadoknadive plasmane ili plasmane i potencijalne obveze razvrstane u rizičnu skupinu „A“. Raspoređivanje dužnika unutar rizične skupine obavlja se po kriteriju kreditne sposobnosti, rizičnosti gospodarske djelatnosti, geografskog područja, vrsti i valutnoj usklađenosti dužnika.

Plasmani koji su osigurani 80% i više prvorazrednim instrumentom osiguranja razvrstavaju se u rizičnu skupinu „A“.

Uprava HBOR-a smatra da su politika i procedura formiranja rezervacija adekvatne te da osiguravaju formiranje dostatnih rezervi za potencijalne gubitke.

Restrukturiranje kredita

U 2009. godini obavljeno je restrukturiranje kredita u bruto iznosu od 587.451 tisuća kuna, prije umanjenja za rezerviranja (2008. godine: 116.338 tisuće kuna) odnosno u neto iznosu od 313.691 tisuća kuna, nakon umanjenja za rezerviranja (2008. godine: 63.679 tisuća kuna).

Na restrukturiranje kredita plasiranih preko poslovnih banaka, koje snose rizik povrata kredita, odnosi se 45% prije umanjenja za rezerviranja (2008. godine: 34%) odnosno 80% nakon umanjenja za rezerviranja (2008. godine: 60%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2009. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	124.197	-	-	124.197	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	127.055	-	-	127.055	-	-	-	-
Kreditni bankama	14.300.217	565.849	-	14.866.066	-	110	-	110
Kreditni ostalim korisnicima	3.999.582	1.330.259	-	5.329.841	1.512.624	258.898	-	1.771.522
Imovina raspoloživa za prodaju	238.188	-	-	238.188	225.278	-	-	225.278
Ostala aktiva	3.410	15	-	3.425	1.878	15	-	1.893
Ukupno	18.792.649	1.896.123	-	20.688.772	1.739.780	259.023	-	1.998.803
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	656.427	26.201	-	682.628	42.428	26.201	-	68.629
Izdane mjenice	34.251	-	-	34.251	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	839.745	137.589	-	977.334	59.722	39.541	-	99.263
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	29.225	-	-	29.225	-	-	-	-
Ukupno	1.560.161	163.790	-	1.723.951	102.150	65.742	-	167.892
Ukupna izloženost kreditnom riziku	20.352.810	2.059.913	-	22.412.723	1.841.930	324.765	-	2.166.695

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti iznos kredita ostalim korisnicima od 1.388.861 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 275.693 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 151.502 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 193.184 tisuća kuna te republičkih fondova u iznosu od 14.314 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 754.168 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 225.278 tisuća kuna.

Ostala aktiva u iznosu od 474 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja ali se odnosi na potraživanja od republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2008. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.017	-	-	14.017	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	804.537	-	-	804.537	-	-	-	-
Kreditni bankama	11.236.569	751.139	-	11.987.708	-	332	-	332
Kreditni ostalim korisnicima	4.465.649	1.182.452	-	5.648.101	1.731.726	131.373	-	1.863.099
Imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	164.913	-	-	164.913	151.971	-	-	151.971
Ostala aktiva	8.013	17	-	8.030	761	17	-	778
Ukupno	16.693.698	1.933.608	-	18.627.306	1.884.458	131.722	-	2.016.180
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	1.463.679	191.202	-	1.654.881	3.417	191.202	-	194.619
Izdane mjenice	40.771	-	-	40.771	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	27.854	-	-	27.854	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	811.837	235.815	-	1.047.652	127.904	62.150	-	190.054
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	29.298	-	-	29.298	-	-	-	-
Ukupno	2.373.952	427.017	-	2.800.969	131.321	253.352	-	384.673
Ukupna izloženost kreditnom riziku	19.067.650	2.360.625	-	21.428.275	2.015.779	385.074	-	2.400.853

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti iznos kredita ostalim korisnicima od 1.696.019 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 454.991 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 157.192 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 250.087 tisuća kuna te republičkog fonda u iznosu od 4.094 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 829.655 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 151.971 tisuća kuna.

Ostala aktiva u iznosu od 528 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja ali se odnosi na potraživanja od republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

2009. godina	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena 000 kuna	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena 000 kuna	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	124.197	-	-	124.197
Depoziti kod drugih banaka	127.055	-	-	127.055
Kreditni bankama	14.030.770	269.447	565.849	14.866.066
Kreditni ostalim korisnicima	3.964.344	35.238	1.330.259	5.329.841
Imovina raspoloživa za prodaju	238.188	-	-	238.188
Ostala aktiva	2.292	1.118	15	3.425
Ukupno	18.486.846	305.803	1.896.123	20.688.772
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	656.427	-	26.201	682.628
Izdane mjenice	34.251	-	-	34.251
Otvoreni akreditivi u devizama	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	839.745	-	137.589	977.334
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.225	-	-	29.225
Ukupno	1.560.161	-	163.790	1.723.951
Ukupna izloženost kreditnom riziku	20.047.007	305.803	2.059.913	22.412.723

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

2008. godina	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.017	-	-	14.017
Depoziti kod drugih banaka	804.537	-	-	804.537
Kreditni bankama	11.201.603	34.966	751.139	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	4.434.564	31.085	1.182.452	5.648.101
Imovina koja se drži do dospelja	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	164.913	-	-	164.913
Ostala aktiva	7.981	32	17	8.030
Ukupno	16.627.615	66.083	1.933.608	18.627.306
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	1.463.679	-	191.202	1.654.881
Izdane mjenice	40.771	-	-	40.771
Otvoreni akreditivi u devizama	27.854	-	-	27.854
Preuzete obveze po kreditima	811.837	-	235.815	1.047.652
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.298	-	-	29.298
Ukupno	2.373.952	-	427.017	2.800.969
Ukupna izloženost kreditnom riziku	19.001.567	66.083	2.360.625	21.428.275

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza starosne strukture dospjelih i neumanjenih kreditnih plasmana prema vrsti financijske imovine:

	Do 2 dana 2009. 000 kuna	3 do 45 dana 2009. 000 kuna	46 do 90 dana 2009. 000 kuna	Preko 90 dana 2009. 000 kuna	Ukupno 2009. 000 kuna	Do 2 dana 2008. 000 kuna	3 do 45 dana 2008. 000 kuna	46 do 90 dana 2008. 000 kuna	Preko 90 dana 2008. 000 kuna	Ukupno 2008. 000 kuna
Aktiva										
Kreditni bankama	7.150	151.276	100.736	10.285	269.447	24.806	10.073	81	6	34.966
Kreditni ostalim korisnicima	23.988	940	1.100	9.210	35.238	28.214	374	84	2.413	31.085
Ostala aktiva	483	35	53	547	1.118	-	30	1	1	32
Ukupno	31.621	152.251	101.889	20.042	305.803	53.020	10.477	166	2.420	66.083

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2009. godini iznos od 236.050 tisuća kuna ili 88% odnosi se na neprovedene prolongate revolving kredita po okvirnim ugovorima po Programu kreditiranja izvoza.

Ukoliko se od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama izuzme dug banaka po Programu kreditiranja izvoza preostaje dug od 33.397 tisuća kuna.

Do 15. siječnja 2010. godine provedeni su prolongati revolving kredita u iznosu od 18.350 tisuća kuna, dok se na odobrene a još neprovedene prolongate odnosi iznos od 134.455 tisuća kuna a za dio ugovora iz ovog programa u iznosu od 83.245 tisuća kuna očekuje se zatvaranje iz novog kredita po drugom kreditnom programu.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2009. godini iznos od 23.988 tisuća kuna ili 68% odnosi se na kašnjenja do dva dana, dok je iznos ovih potraživanja od 12.692 tisuća kuna ili 36% pokriven jamstvima Republike Hrvatske.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2008. godini iznos od 14.850 tisuća kuna ili 42% odnosi se na odobrene neprovedene prolongate po okvirnim ugovorima po programu kreditiranja izvoza. Od tog iznosa 10.050 tisuća kuna, odnosno 68%, provedeno je u siječnju 2009. godine.

Potraživanje s kašnjenjem od 3 do 45 dana u iznosu od 10.000 tisuća kuna je gotovo u cijelosti, odnosno 99% podmireno 12. siječnja 2009. godine.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2008. godini iznos od 28.214 tisuća kuna ili 91% odnosi se na kašnjenja do dva dana, dok je iznos ovih potraživanja od 19.933 tisuća kuna ili 64% pokriven jamstvima Republike Hrvatske.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, garancija HAMAG-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Banka provodi osiguranje plasmana prijenosom vlasništva ili zasnivanjem hipoteke (nadhipeke) na nekretnini/pokretnini.

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenjuju se samo prihvatljivi, dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLS), garancijom HAMAG-a, policom osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLS ili druga državna tijela.

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka Banka uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka. Poslovna banka ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da poslovna banka snosi rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena joj je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita.

Kod odobrenja kredita iznad 700.000 kuna putem poslovnih banaka, ovisno o internom rejtingu banke, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka (nastavak)

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Osiguranje plasmana izravnih kredita

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti reviziju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,5, osim kod ulaganja na područjima posebne državne skrbi gdje je taj omjer 1:1,3. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2.

Osiguranom svotom police osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika mora biti pokriveno (osigurano) najmanje 80% glavnice plasmana HBOR-a.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana izravnih kredita (nastavak)

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja te ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja, a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući preuzimanje istih u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

HBOR ima formiranu organizacijsku jedinicu za praćenje i postupanje s problematičnim plasmanima neovisnu o aktivnostima odobravanja kredita. Kod klijenata koji su suočeni s problemima egzistencijske, financijske i poslovne prirode pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa, povećanja zapošljavanja i oporavka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji nastaje ako Banka nije u mogućnosti ispuniti sve svoje dospelje obveze.

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti Banke utvrđeni su Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti te odlukama Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za isplate po odobrenim kreditima. Trenutni višak raspoloživih sredstava plasira se u depozite kod prvorazrednih domaćih i inozemnih banaka, kratkoročne kredite (domaćim bankama i državi) i brzo unovčive državne vrijednosne papire .

Banka održava rezervu likvidnosti u iznosu od najmanje 10% neto aktive.

Banka upravlja rizikom likvidnosti kroz praćenje dnevne, tjedne, mjesečne, kvartalne, godišnje i višegodišnje usklađenosti novčanih tokova. Godišnje se donose planovi priljeva i odljeva za predstojeću godinu. Realizacija planova prati se mjesečno.

Upravljanje kratkoročnom likvidnošću podrazumijeva praćenje i upravljanje dnevnom likvidnošću, planiranje likvidnosti za tekući i 4 naredna tjedna. U okviru upravljanja rizikom kratkoročne likvidnosti prati se dnevna i petotjedna neusklađenost novčanog toka i poštivanje limita upravljanja instrumentima za održavanje likvidnosti. Likvidna sredstava čine: gotovina i depoziti kod domaćih i inozemnih banaka, sredstva plasirana kroz kratkoročne kredite, državne obveznice i ostale utržive vrijednosnice te udjeli u novčanim investicijskim fondovima.

Pri upravljanju rizikom dugoročne likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora,.

Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz izradu analiza scenarija i analiza osjetljivosti. Na ovaj način obuhvaćaju se slučajevi redovnog poslovanja i poslovanja u uvjetima stresa. Utvrđeni su signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize.

Banka ima propisane limite upravljanja likvidnošću za rad s poslovnim bankama.

HBOR u svom portfelju ne drži financijske instrumente namijenjene trgovanju.

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Bilance u odnosu na ugovoreni datum dospjeća kako slijedi:

2009. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	124.200	-	-	-	-	124.200
Depoziti kod drugih banaka	90.881	36.174	-	-	-	127.055
Kreditni bankama *	3.485.983	1.878.994	2.133.629	2.489.677	4.877.783	14.866.066
Kreditni ostalim korisnicima**	222.007	151.443	550.493	1.485.305	2.920.593	5.329.841
Imovina raspoloživa za prodaju	235.746	2.442	-	-	-	238.188
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	67.004	67.004
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	20.440	12.420	2	32.862
Ostala aktiva	3.521	651	264	-	-	4.436
Ukupna aktiva (1)	4.162.338	2.069.704	2.704.826	3.987.402	7.865.382	20.789.652
Pasiva						
Obveze po depozitima	204.830	1	9	-	-	204.840
Obveze po kreditima	219.186	391.470	1.456.100	1.167.236	1.982.149	5.216.141
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	214.608	146.124	4.470.241	2.694.170	7.525.143
Ostale obveze	245.919	46.002	199.061	319.634	359.987	1.170.603
Ukupna pasiva	669.935	652.081	1.801.294	5.957.111	5.036.306	14.116.727
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.943.739	4.943.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.553.432	1.553.432
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.739)	(1.739)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	165.530	165.530
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.660.962	6.660.962
Garantni fond	-	-	-	-	11.963	11.963
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	6.672.925	6.672.925
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	669.935	652.081	1.801.294	5.957.111	11.709.231	20.789.652
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	3.492.403	1.417.623	903.532	(1.969.709)	(3.843.849)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	3.492.403	4.910.026	5.813.558	3.843.849	-	-

Stavke sa neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 2.783.895 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Bilance njegovo dospjeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 266.531 tisuća kuna.

** Potraživanje u iznosu od 63.469 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Bilance u njegovo dospjeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 52.363 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

2008. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	14.020	-	-	-	-	14.020
Depoziti kod drugih banaka	804.537	-	15.300	-	-	819.837
Kreditni bankama	782.573	1.138.133	2.761.663	2.203.677	5.101.662	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	259.587	125.613	582.884	1.469.578	3.210.439	5.648.101
Imovina koja se drži do dospelja	-	-	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	162.466	2.447	-	-	-	164.913
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.091	66.091
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	7.730	33.711	-	41.441
Ostala aktiva	8.735	600	267	1	-	9.603
Ukupna aktiva (1)	2.031.918	1.266.793	3.367.844	3.706.967	8.378.192	18.751.714
Pasiva						
Obveze po depozitima	417.963	20.762	292	-	-	439.017
Obveze po kreditima	-	78.471	1.378.765	2.275.934	1.286.951	5.020.121
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	172.518	146.489	2.483.861	3.065.813	5.868.681
Ostale obveze	181.322	84.522	166.437	338.655	369.119	1.140.055
Ukupna pasiva	599.285	356.273	1.691.983	5.098.450	4.721.883	12.467.874
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.723.739	4.723.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.378.526	1.378.526
Ostale rezerve	-	-	-	-	(5.754)	(5.754)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	174.906	174.906
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.271.417	6.271.417
Garantni fond	-	-	-	-	12.423	12.423
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	6.283.840	6.283.840
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	599.285	356.273	1.691.983	5.098.450	11.005.723	18.751.714
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	1.432.633	910.520	1.675.861	(1.391.483)	(2.627.531)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	1.432.633	2.343.153	4.019.014	2.627.531	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
2009. godina						
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	204.830	1	9	-	-	204.840
Obveze po kreditima	227.659	405.384	1.552.539	1.481.687	2.916.108	6.583.377
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	106.853	447.764	5.155.168	3.256.170	8.965.955
Ostale obveze	245.919	46.002	199.061	319.634	359.987	1.170.603
Ukupno	678.408	558.240	2.199.373	6.956.489	6.532.265	16.924.775
2008. godina						
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	417.963	20.762	292	-	-	439.017
Obveze po kreditima	-	78.502	1.547.794	2.491.174	1.505.510	5.622.980
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.120	431.669	2.921.832	3.782.006	7.242.627
Ostale obveze	181.322	84.522	166.438	338.655	369.119	1.140.056
Ukupno	599.285	290.906	2.146.193	5.751.661	5.656.635	14.444.680

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik

Upravljanje tržišnim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog rizika, valutnog rizika i rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Sve organizacijske jedinice Banke uključene su u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se nastoji osigurati kvalitetan, integritan i sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima.

Kao tehniku upravljanja tržišnim rizicima Banka koristi promjenu jednog ili više faktora rizika te procjenu potencijalnih učinaka na financijsko stanje. Tehnika se primjenjuje kroz analizu scenarija i analizu osjetljivosti u uvjetima stresa i redovnog poslovanja.

27.4.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Izrađuje se detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih stopa na aktivima i pasivama.

Temeljem navedenih izvještaja prati se usklađenost kamatnih stopa aktive i pasive. Ovisno o razini kamatnog jaza odlučuje se o vrsti kamatne stope budućih zaduženja i plasiranih kredita, s ciljem svođenja jaza na najmanju razinu. Iz izvora koji nose određenu vrstu kamatne stope nastoje se odobravati krediti, plasirati sredstva s istom vrstom kamatne stope na koju se dodaje odgovarajuća marža. Banka tako umanjuje svoju osjetljivost na tržišna kretanja i promjene referentnih kamatnih stopa. Pored usklađivanja kamatnih stopa aktive i pasive prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2009. i 2008. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2009. i 2008. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

	Do 1	1 do 3	3 mj. do	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2009. godina	mjesec	mjeseca	1 godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	124.200	124.200
Depoziti kod drugih banaka	90.881	34.876	-	-	-	1.298	127.055
Kreditni bankama	3.485.584	2.678.167	2.122.587	2.284.069	4.264.691	30.968	14.866.066
Kreditni ostalim korisnicima	200.700	324.847	1.806.977	1.096.854	1.882.933	17.530	5.329.841
Imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	235.746	-	-	-	-	2.442	238.188
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	67.004	67.004
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	32.862	32.862
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.436	4.436
Ukupna aktiva (1)	4.012.911	3.037.890	3.929.564	3.380.923	6.147.624	280.740	20.789.652

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2009. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Pasiva							
Obveze po depozitima	-	1	9	-	-	204.830	204.840
Obveze po kreditima	219.186	2.408.058	663.808	274.859	1.621.082	29.148	5.216.141
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	146.124	4.470.241	2.694.170	214.608	7.525.143
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.170.603	1.170.603
Ukupna pasiva	219.186	2.408.059	809.941	4.745.100	4.315.252	1.619.189	14.116.727
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.943.739	4.943.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.553.432	1.553.432
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(1.739)	(1.739)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	165.530	165.530
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	6.660.962	6.660.962
Garantni fond	-	-	-	-	-	11.963	11.963
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	6.672.925	6.672.925
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	219.186	2.408.059	809.941	4.745.100	4.315.252	8.292.114	20.789.652
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	3.793.725	629.831	3.119.623	(1.364.177)	1.832.372	(8.011.374)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2008. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	14.020	14.020
Depoziti kod drugih banaka	804.437	-	-	-	-	15.400	819.837
Kreditni bankama	775.189	1.924.313	2.740.893	2.019.523	4.494.895	32.895	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	239.624	331.319	1.935.923	1.053.876	2.069.836	17.523	5.648.101
Imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	162.466	-	-	-	-	2.447	164.913
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	66.091	66.091
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	41.441	41.441
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	9.603	9.603
Ukupna aktiva (1)	1.981.716	2.255.632	4.676.816	3.073.399	6.564.731	199.420	18.751.714

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

2008. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Pasiva							
Obveze po depozitima	77.373	20.702	292	-	-	340.650	439.017
Obveze po kreditima	-	1.042.576	2.848.924	197.992	904.715	25.914	5.020.121
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	146.488	2.483.861	3.065.813	172.519	5.868.681
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.140.055	1.140.055
Ukupna pasiva	77.373	1.063.278	2.995.704	2.681.853	3.970.528	1.679.138	12.467.874
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.723.739	4.723.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.378.526	1.378.526
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(5.754)	(5.754)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	174.906	174.906
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	6.271.417	6.271.417
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.423	12.423
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	6.283.840	6.283.840
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	77.373	1.063.278	2.995.704	2.681.853	3.970.528	7.962.978	18.751.714
Neto iznos/pasiva (1) – (2)	1.904.343	1.192.354	1.681.112	391.546	2.594.203	(7.763.558)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti:

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz promjene bazičnih bodova prema kretanjima referentnih kamatnih stopa većim, odnosno manjima od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnica HBOR-a.

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR utvrđena je volatilnost koja za 2009. godinu iznosi 21% (2008. godine: 44,9%). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2009. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR za 25 bazičnih bodova (2008. godine: 45 bazičnih bodova).

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz USD utvrđena je volatilnost koja za 2009. godinu iznosi 36,3% (2008. godine: 120%). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2009. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz USD za 40 bazičnih bodova (2008. godine: 120 bazičnih bodova).

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj aktivi i pasivi uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 2009.	Utjecaj na dobit i glavnica 2009. 000 kuna	Povećanje bazičnih bodova 2008.	Utjecaj na dobit i glavnica 2008. 000 kuna
EUR	+25	(1.886)	+45	(3.395)
USD	+40	100	+120	300

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 2009.	Utjecaj na dobit i glavnica 2009. 000 kuna	Smanjenje bazičnih bodova 2008.	Utjecaj na dobit i glavnica 2008. 000 kuna
EUR	-25	1.886	-45	3.395
USD	-40	(100)	-120	(300)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik

Valutni rizik označava izloženost banke promjenama deviznih tečajeva te proizlazi prije svega iz valutne neusklađenosti aktive i pasive, čija je moguća posljedica nastanak troškova i/ili neostvarenje planiranih prihoda.

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom Banke utvrđeni su Procedurama upravljanja valutnim rizikom te odlukama Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Procedurama upravljanja valutnim rizikom utvrđuju se izvori valutnog rizika, postavljene su metode za mjerenje/procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirani izvještaji potrebni za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka koristi metodologije izračuna propisane od strane HNB-a, jednostavnu metodu izračuna vrijednosti i prilagođenu delta metodu. Izvještaj o otvorenoj deviznoj poziciji izrađuje se dnevno. Ukupnu otvorenu deviznu poziciju Banke (uključujući i poziciju u opcijama) čini apsolutni iznos zbroja svih dugih ili zbroja svih kratkih pozicija po svim valutama, ovisno o tome koji je od tih dvaju zbrojeva veći. Osim dnevnog praćenja ukupne devizne pozicije, Banka valutni rizik prati kroz propisane limite usklađenost aktive i pasive po valutama. Provode se analize scenarija i analize osjetljivosti u redovnim i stresnim uvjetima poslovanja.

HBOR većinu svojih kredita plasira uz valutnu klauzulu i na taj se način, u kumulativu, štiti od izloženosti valutnom riziku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine u kunama i devizama:

2009. godina	USD 000 kuna	EUR 000 kuna	Ostale devize 000 kuna	Ukupno devize 000 kuna	Kune 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	246	110.461	1.466	112.173	12.027	124.200
Depoziti kod drugih banaka	25.155	65.726	-	90.881	36.174	127.055
Kreditni bankama	12.936	9.646.665	-	9.659.601	5.206.465	14.866.066
Kreditni ostalim korisnicima	63.513	3.610.483	-	3.673.996	1.655.845	5.329.841
Imovina raspoloživa za prodaju	-	214.419	-	214.419	23.769	238.188
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	67.004	67.004
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	32.862	32.862
Ostala aktiva	-	-	-	-	4.436	4.436
Ukupna aktiva (1)	101.850	13.647.754	1.466	13.751.070	7.038.582*	20.789.652
Pasiva						
Obveze po depozitima	13.533	7.439	41	21.013	183.827	204.840
Obveze po kreditima	-	5.216.141	-	5.216.141	-	5.216.141
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	7.525.143	-	7.525.143	-	7.525.143
Ostale obveze	2.005	3.784	-	5.789	1.164.814	1.170.603
Ukupna pasiva	15.538	12.752.507	41	12.768.086	1.348.641	14.116.727
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.943.739	4.943.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.553.432	1.553.432
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.739)	(1.739)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	165.530	165.530
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.660.962	6.660.962
Garantni fond	-	11.963	-	11.963	-	11.963
Ukupni kapital i garantni fond	-	11.963	-	11.963	6.660.962	6.672.925
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	15.538	12.764.470	41	12.780.049	8.009.603	20.789.652
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	86.312	883.284	1.425	971.021	(971.021)	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 2.109.102 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2008. godine u kunama i devizama (nastavak):

	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2008. godina						
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	552	2.312	1.286	4.150	9.870	14.020
Depoziti kod drugih banaka	52.553	732.191	-	784.744	35.093	819.837
Kreditni bankama	21.928	7.407.558	-	7.429.486	4.558.222	11.987.708
Kreditni ostalim korisnicima	92.828	3.342.507	-	3.435.335	2.212.766	5.648.101
Imovina koja se drži do dospelja	-	-	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	-	141.489	-	141.489	23.424	164.913
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	66.091	66.091
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	41.441	41.441
Ostala aktiva	-	2	3.156	3.158	6.445	9.603
Ukupna aktiva (1)	167.861	11.626.059	4.442	11.798.362	6.953.352*	18.751.714
Pasiva						
Obveze po depozitima	149.182	29.775	3.833	182.790	256.227	439.017
Obveze po kreditima	-	5.020.121	-	5.020.121	-	5.020.121
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	5.868.681	-	5.868.681	-	5.868.681
Ostale obveze	6.919	33.974	-	40.893	1.099.162	1.140.055
Ukupna pasiva	156.101	10.952.551	3.833	11.112.485	1.355.389	12.467.874
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.723.739	4.723.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.378.526	1.378.526
Ostale rezerve	-	-	-	-	(5.754)	(5.754)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	174.906	174.906
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.271.417	6.271.417
Garantni fond	-	12.423	-	12.423	-	12.423
Ukupni kapital i garantni fond	-	12.423	-	12.423	6.271.417	6.283.840
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	156.101	10.964.974	3.833	11.124.908	7.626.806	18.751.714
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	11.760	661.085	609	673.454	(673.454)	-

* Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 2.666.327 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti obavljena je za valutni rizik kojem je HBOR bio izložen na izvještajni datum.

Postavke korištene u analizi osjetljivosti za valutni rizik vezane su uz promjene tečajeva stranih valuta i to prema kretanjima tečajeva EUR i USD većima, odnosno manjima od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnice HBOR-a na razini godine dana.

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2009. godinu iznosi 2,7% (2008. godine: 3,3%). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u EUR iskazane u ovoj bilješci u analizi osjetljivosti za 2009. godinu primijenjena je stopa porasta od 3,0% (2008. godine: 7,6%)

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja USD/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2009. godinu iznosi 9,61% (2008. godine: 15,69%). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u USD iskazane u ovoj bilješci u analizi osjetljivosti za 2009. godinu primijenjena je stopa porasta od 10% (2008. godine: 20%).

U nastavku se izražava utjecaj pretpostavljene promjene tečajeva aktive i pasive u EUR i USD te uz dvosmjernu i jednosmjernu valutnu klauzulu. Tretman jednosmjerne valutne klauzule opisan je u bilješci 2.

Valuta	Promjene tečaja valute u % 2009.	Utjecaj na dobit i glavicu 2009. 000 kuna	Promjene tečaja valute u % 2008.	Utjecaj na dobit i glavicu 2008. 000 kuna
EUR	+3,0	43.877	+7,6	150.834
USD	+10,0	8.631	+20,0	2.352
EUR	-3,0	(26.922)	-7,6	(52.042)
USD	-10,0	(8.631)	-20,0	(2.352)

27.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje iz neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudskih pogrešaka ili vanjskih događaja. Banka nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informacijskog sustava. Banka primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informacijskim sustavom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.5. Operativni rizik (nastavak)

Za praćenje i nadziranje informacijskog sustava formiran je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a čiji je osnovni cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Obzirom da značajniji operativni rizik proizlazi iz informatičkog sustava, Banka ima osobu zaduženu za analizu i kontrolu sigurnosti informatičkog sustava.

Zbog prisutnosti operativnog rizika u svakodnevnom radu nastoji se stalnim edukacijama djelatnika, praćenjem učestalosti pogrešaka i prevencijom smanjiti izloženost ovom riziku.

28. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost predstavlja iznos po kojem se imovina može razmijeniti ili podmiriti neka obveza u najboljem interesu svih strana. Ako ne postoji aktivno tržište za financijsku imovinu i obveze, ili ako se zbog bilo kojeg drugog razloga fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti na temelju tržišne cijene, Uprava određuje fer vrijednost korištenjem tehnika procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između obaviještenih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta te se oslanjajući na specifičnosti subjekta.

Knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“ ove bilješke.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Banka primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum bilance za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospijećem. Isto tako, s obzirom da dugoročni krediti odobreni Banci nose promjenjivu stopu, nema značajne razlike između njihovih fer vrijednosti i knjigovodstvenih iznosa.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a na dan 31. prosinca 2009. godine iskazana je u bilješci 20.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

28.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost

U tabeli u nastavku analizirani su financijski instrumenti koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti ulaznih pokazatelja fer vrijednosti koji su pri tome korišteni:

Razina 1: kotirane cijene (neusklađene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obveze,

Razina 2: pokazatelji fer vrijednosti različiti od kotiranih cijena uključenih u Razinu 1 koji su dostupni za imovinu i obveze, bilo izravno (npr. kao cijena) ili neizravno (npr. izvedene iz cijena),

Razina 3: pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja za imovinu i obveze temeljenih na dostupnim tržišnim podacima (nedostupne informacije).

Od financijskih instrumenata iz portfelja Banke, samo se imovina raspoloživa za prodaju nakon početnog priznavanja svodi na fer vrijednost i Banka je raspoređuje u Razinu 1 i Razinu 2.

Banka je odabrala kako će potrebne objave iskazati i za usporedno razdoblje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

28.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost (nastavak)

	2009.			2008.		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Imovina raspoloživa za prodaju						
Dužnički vrijednosni papiri:						
Obveznice Republike Hrvatske	153.311	-	-	149.524	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	69.525	-	-	-	-	-
Obračunana kamata	2.442	-	-	2.447	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	225.278	-	-	151.971	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:						
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	20	-	-	20	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	12.729	-	-	12.761	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	12.910	-	-	12.942	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	225.278	12.910	-	151.971	12.942	-

28.2. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku

Uprava smatra da su knjigovodstveni iznosi financijske imovine i financijskih obveza koji su u financijskim izvještajima iskazani po amortiziranom trošku približni njihovim fer vrijednostima osim obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire (veza Bilješka 20). Fer vrijednost navedenih financijskih obveza utvrđena je prema usklađenim cijenama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Banka je odredila jamstveni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Jamstveni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 10 % te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Jamstveni kapital čine primarni kapital (Tier 1) i dopunski kapital (Tier 2), a izračunava se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj.

Banka je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Jamstveni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednako iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Izračun stope adekvatnosti kapitala obavlja se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj i ne razlikuje se od međunarodne bankarske prakse.

	2009. 000 kuna	2009. 000 kuna
Osnovni kapital – Tier 1	6.662.700	6.277.170
Dopunski kapital – Tier 2	252.374	233.737
Ukupni jamstveni kapital	6.915.074	6.510.907
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	8.295.245	7.714.438
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	2.867.561	3.021.687
Ukupno kapitalni zahtjevi	11.162.806	10.736.125
	%	%
Pokrivenost kapitalnih zahtjeva Osnovnim kapitalom (Tier 1)	59,69	58,47
Stopa adekvatnosti kapitala	61,95	60,64
	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos jamstvenog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	1.116.281	1.073.613

Minimalna adekvatnost kapitala na datume bilance u 2009. i 2008. bila je 10%. Od drugog kvartala 2010. minimalna stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala povećava se na 12%. Osim povećanja minimalne adekvatnosti jamstvenog kapitala, novi propisi zahtijevaju promjenu metodologije za izračun adekvatnosti. Sukladno novom zahtjevu za održavanjem minimalne stope adekvatnosti jamstvenog kapitala uskladit će se i zahtjev upravljanja kapitalom na način da isti u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti jamstvenog kapitala od najmanje 12 % te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja. Banka ne očekuje nepovoljne utjecaje na adekvatnost kapitala izazvane promjenom regulative.

30. Događaji nakon datuma bilance

30.1. Osnivanje Hrvatskog kreditnog osiguranja dioničkog društva za osiguranje

Dana 24. rujna 2009. godine HBOR i austrijska izvozno-kreditna agencija Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB AG) dobili su odobrenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje novog društva pod nazivom Hrvatsko kreditno osiguranje dioničko društvo za osiguranje (Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.).

Osnivanje društva uslijedilo je 18. siječnja 2010. godine registracijom društva u sudskom registru. Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. će se prvenstveno baviti osiguranjem izvoznih potraživanja, a u budućnosti i domaćih potraživanja te će biti prvo društvo za osiguranje specijalizirano za osiguravanje samo takvih vrsta rizika u Republici Hrvatskoj. Temeljni kapital društva iznositi će 37,5 milijuna kuna, a HBOR je vlasnik 51 % temeljnog kapitala, dok je 49 % u vlasništvu austrijske OeKB grupe. Uplata prvog dijela HBOR-ovog udjela u temeljnom kapitalu u iznosu od 15,3 milijuna kuna obavljena je 29. siječnja 2010. godine, dok će preostali potreban iznos od 7,5 milijuna kuna, od čega se 3,825 milijuna odnosi na HBOR-ov dio, biti uplaćen u roku od 90 dana od osnivanja.

Osiguranje izvoznih potraživanja Banka je do sada obavljala u ime i za račun Republike Hrvatske i to od 1998. godine, ali je zbog usklađivanja poslovanja s pravnom stečevinom Europske unije ove aktivnosti potrebno izdvojiti u posebno društvo. Banka će i dalje osiguravati izvoz od tzv. netržišnih rizika, tj. rizika koje na privatnom tržištu neće biti moguće osigurati, u ime i za račun Republike Hrvatske.

Osnivanjem Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d., Banka postaje grupa financijskih institucija te će u narednim godinama sastavljati konsolidirane godišnje financijske izvještaje.

30.2. Aktivnosti i uloga u provedbi mjera Vlade na gospodarskom oporavku i razvitku Republike Hrvatske

Vlada Republike Hrvatske je 14. siječnja 2010. godine donijela Odluku o mjerama za gospodarski oporavak i razvitak. Mjere se odnose na određivanje modela financiranja uz aktivno sudjelovanje države u financiranju održivih poslovnih projekata gospodarskih subjekata i osnivanje jamstvenog fonda za djelomično pokriće rizika novih plasmana kreditnih institucija u okviru održivih poslovnih projekata gospodarskih subjekata.

Osnovni cilj mjera za gospodarski oporavak i razvitak je stvaranje uvjeta dugoročno održivom gospodarskom rastu. Ovo se posebno odnosi na očuvanje postojećih i stvaranje novih radnih mjesta, povećanje investicija, osiguranje zadovoljavajuće razine likvidnosti hrvatskog gospodarstva te ostale uvjete koji će omogućiti održavanje stabilnog makroekonomskog okvira.

Dva su osnovna modela financiranja za ostvarenje mjera:

- model financiranja održivih gospodarskih projekata uz aktivno sudjelovanje države u sufinanciranju kreditnih plasmana banaka – model „A“,
- model financiranja održivih gospodarskih projekata putem jamstvenog fonda za gospodarski oporavak i razvitak kroz pokriće dijela rizika kreditnih plasmana banaka – model „B“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za 2009. godinu

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. Događaji nakon datuma bilance (nastavak)

30.2. Aktivnosti i uloga u provedbi mjera Vlade na gospodarskom oporavku i razvitku Republike Hrvatske (nastavak)

Do datuma izdavanja Izvještaja neovisnog revizora, započeta je provedba modela „A“.

Republika Hrvatska u modelu „A“ svoje sudjelovanje u sufinanciranju uređuje putem HBOR-a, a sredstva korisniku kredita osiguravaju poslovna banka i HBOR u omjeru 60 % : 40 %. Za provedbu ovog modela, pokrenut je zaseban Program kreditiranja obrtnih sredstava koji će biti na snazi do iskorištenja raspoloživih sredstava, a najduže do 31. prosinca. 2010. godine. Model se provodi putem aukcija za poslovne banke, a u skladu s kvalifikacijskim kriterijima i kriterijima ocjene prihvatljivosti ponuda koje je navedenom Odlukom utvrdila Vlada RH.

Za provedbu ovog modela, HBOR je 18. veljače 2010. godine zaključio ugovor o klupskom kreditu za svojih 40 % učešća u financiranju iz Programa kreditiranja obrtnih sredstava u iznosu od 2.000.000 tisuća kuna s više domaćih poslovnih banaka.

30.3. Pribavljanje sredstava

Nakon završetka godine, Banka je 01. veljače 2010. godine zaključila ugovor o kreditu za opće financiranje u iznosu od 30.000 tisuća eura s inozemnom bankom.

Isto tako, Banka je 08. veljače 2010. godine zaključila ugovor o kreditu s Razvojnou bankom Vijeća Europe za financiranje projekata malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj u iznosu od 50.000 tisuća eura.

30.4. Prijevremena otplata primljenih kredita

Nakon završetka godine, Banka je 15. ožujka 2010. godine prijevremeno otplatila dvotranšni sindicirani ročni kredit inozemnih banaka u iznosu od 150.000 tisuća EUR. Originalna dospijeća također su ugovorena u dvije tranše od kojih je 25.500 tisuća EUR ugovoreno s dospijećem na 15. lipnja 2010. godine, a 124.500 tisuća EUR s dospijećem na 31. ožujka 2011. godine.

**Godišnji financijski izvještaji
Hrvatske banke za obnovu i razvitak
za 2009. godinu**

Zagreb, travanj 2010.

◆ kreditni rejting:

◆ *Baa3 rejting agencije Moody's*

◆ *BBB rejting agencije S&P's*

(u milijunima kuna)

	2009.	2008.
Ukupna aktiva, neto	20.789,7	18.751,7
Bruto krediti	22.382,1	19.717,7
Ukupni kapital	6.672,9	6.283,8
Dobit	165,5	174,9
Broj zaposlenih	241	235

-
- ◆ 28 programa kreditiranja
 - ◆ Osiguranje od političkih i komercijalnih rizika
 - ◆ Garantno poslovanje
 - ◆ Savjetodavne usluge tijekom čitavog trajanja projekta

PRIORITETI

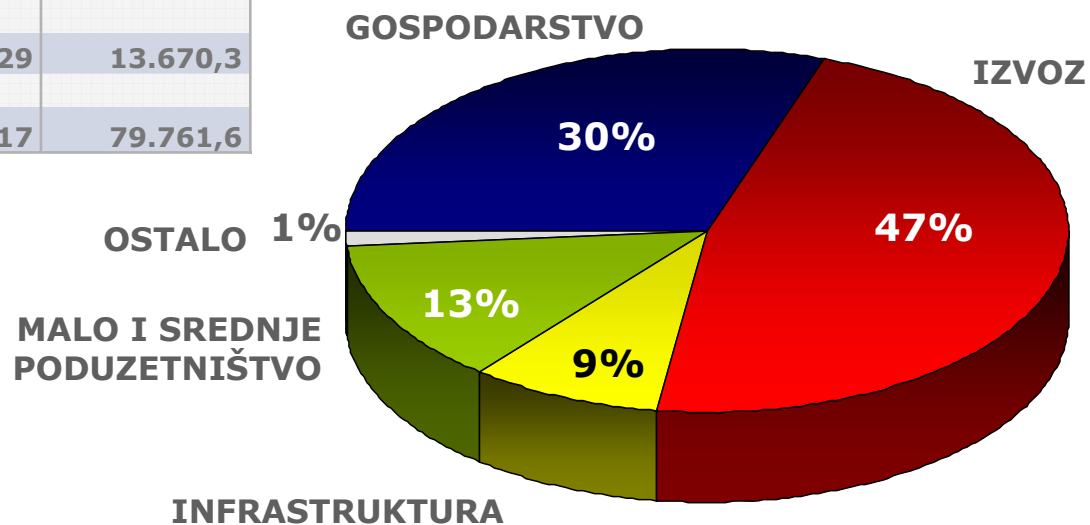

- ◆ Projekti zaštite okoliša
- ◆ MSP
- ◆ Utemeljenje poduzetništva
- ◆ Turizam i poljoprivreda
- ◆ Izvoz
- ◆ Inovacije i nove tehnologije
- ◆ Regionalni razvitak

**PREGLED UKUPNE KREDITNE I GARANCIJSKE AKTIVNOSTI
- ODOBRENO U RAZDOBLJU OD 1992. DO 2009. GODINE -**

	Broj odobrenja	Odobreno u milijunima kn
I. KREDITI	26.211	48.955,2
GOSPODARSTVO	1.919	14.816,8
IZVOZ	2.943	23.047,4
INFRASTRUKTURA	275	4.192,9
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	10.588	6.220,0
STANOOBNOVA I OSTALE NAMJENE	10.486	678,1
II. GARANCIJE	477	17.136,1
III. MANDATNI POSLOVI	14.429	13.670,3
SVEUKUPNO ODOBRENO	41.117	79.761,6

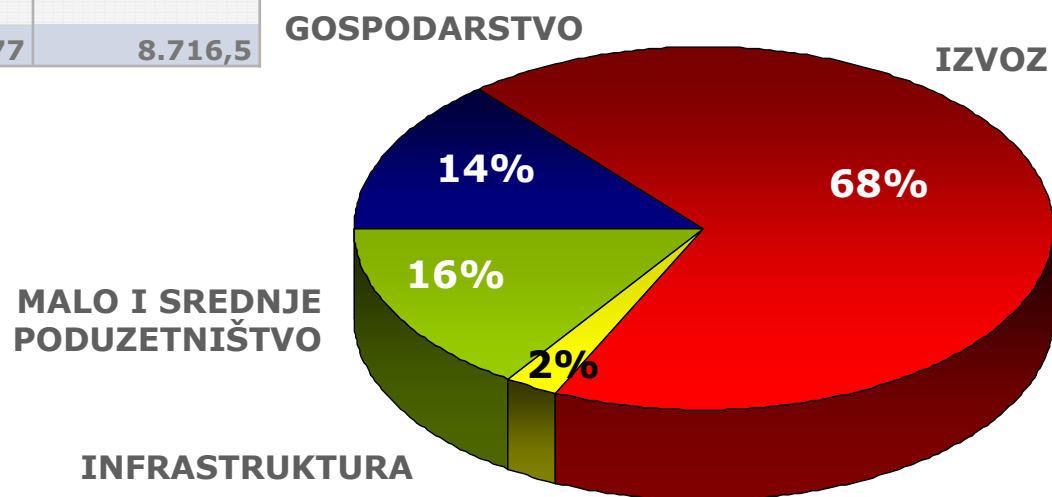
**STRUKTURA ODOBRENIH
KREDITA PO PROGRAMIMA**

**PREGLED KREDITNE I GARANCIJSKE AKTIVNOSTI
- ODOBRENO U 2009. GODINI -**

	Broj odobrenja	Odobreno u milijunima kn
I. KREDITI	1.202	6.155,3
GOSPODARSTVO	92	858,2
IZVOZ	550	4.189,8
INFRASTRUKTURA	10	146,0
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	550	961,3
II. GARANCIJE	18	64,8
III. MANDATNI POSLOVI	1.457	2.496,4
SVEUKUPNO ODOBRENO	2.677	8.716,5

**STRUKTURA ODOBRENIH
KREDITA PO PROGRAMIMA**

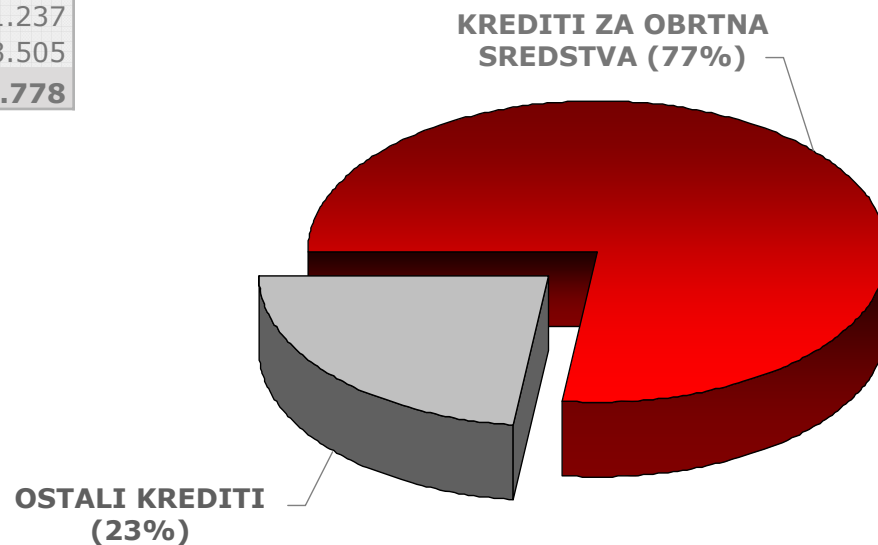

ODOBRENJA KREDITA ZA OSIGURANJE LIKVIDNOSTI U 2009. GODINI

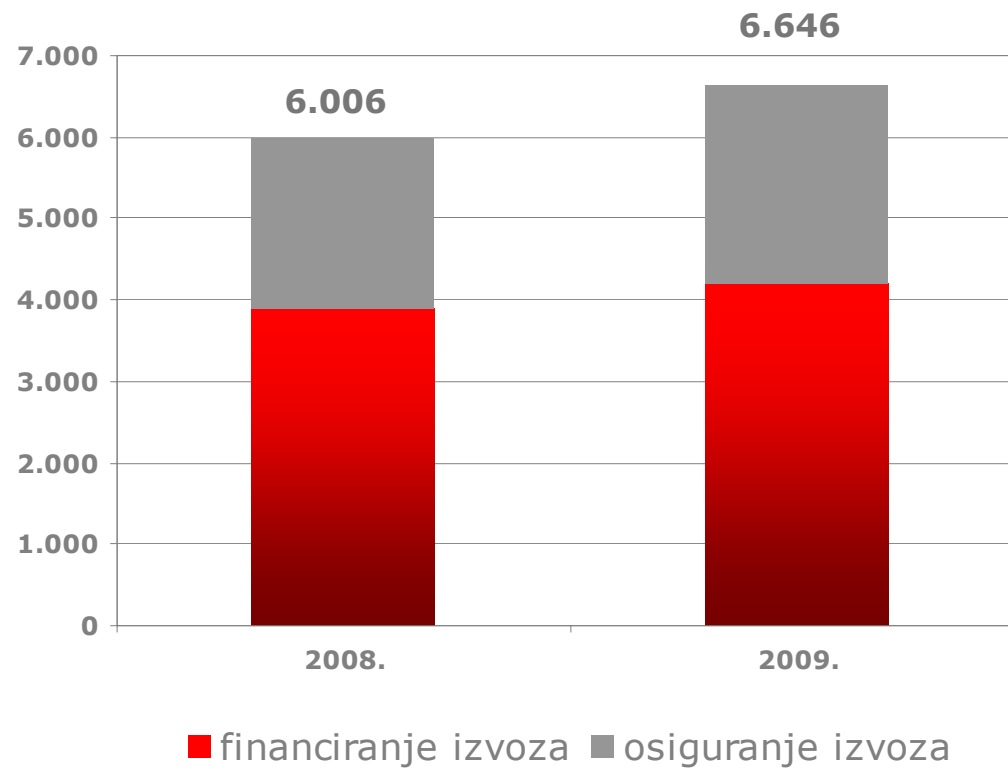
	Broj odobrenja	Odobreno u 000 kn
Priprema izvoza	498	3.787.417
Priprema turističke sezone	19	72.241
Kreditiranje proizvodnje*	40	245.113
Likvidnost*	13	240.265
Trajna obrtna sredstva*	69	301.237
Mikrokrediti	240	83.505
UKUPNO	879	4.729.778

* novi programi

UDIO ODOBRENIH KREDITA ZA OSIGURANJE LIKVIDNOSTI U UKUPNIM KREDITIMA U 2009. GODINI

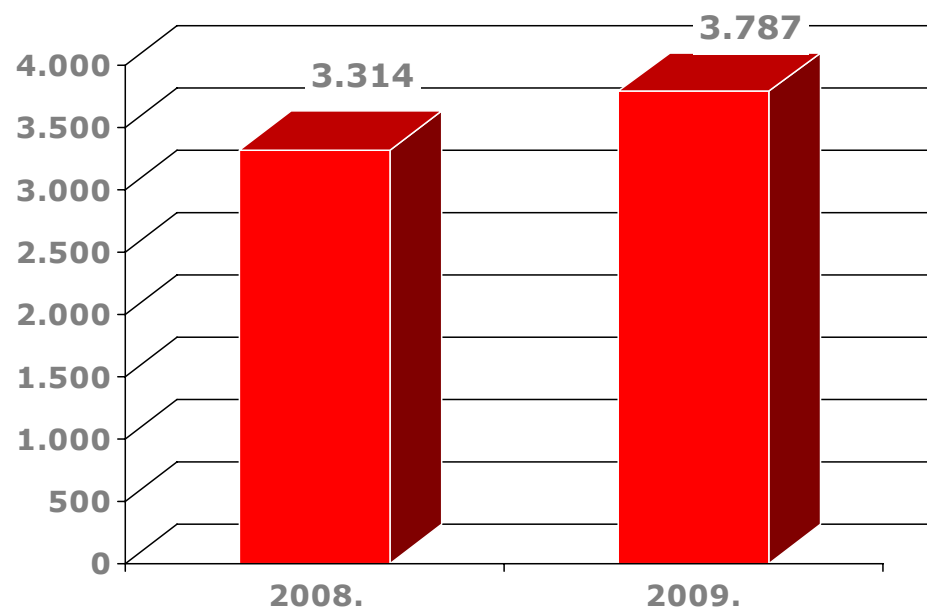

(u milijunima kuna)

Potporna izvoznicima - Priprema izvoza - - nastavak -

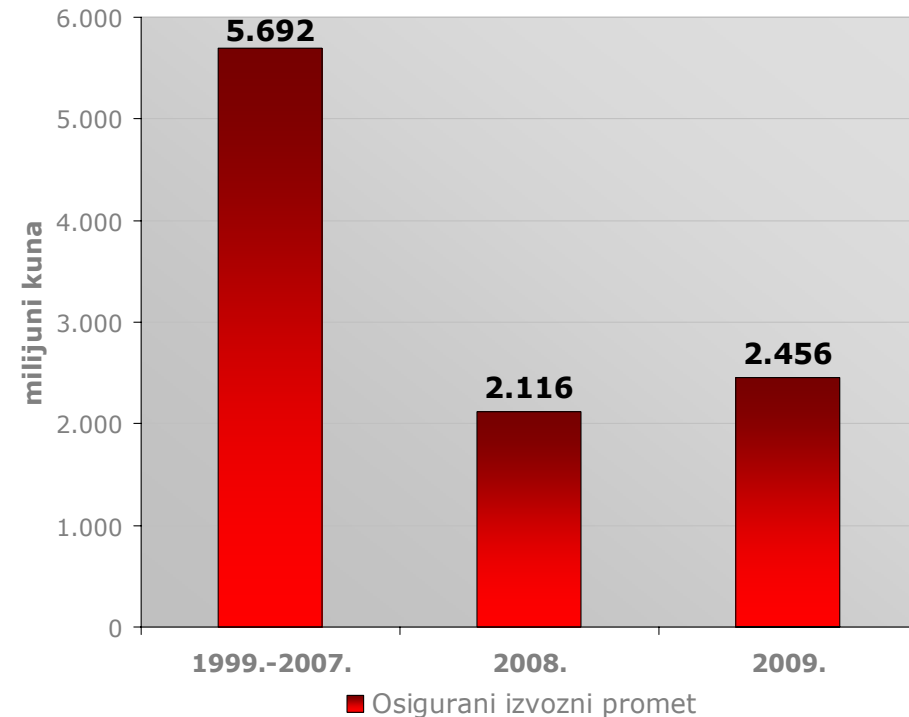
(u milijunima kuna)

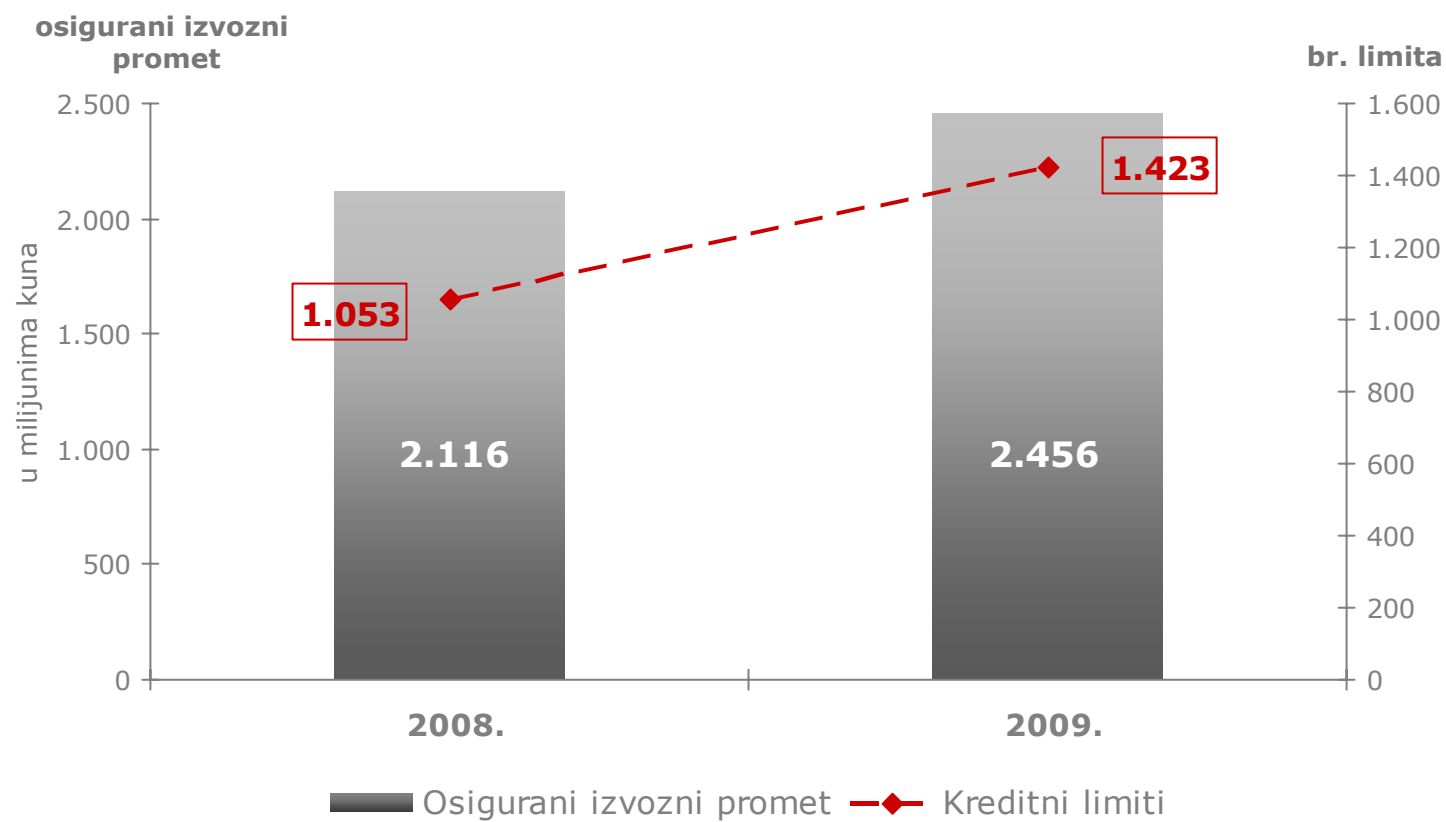

- ◆ povećanje iznosa
odobrenih kredita za **14%**
u odnosu na 2008. godinu
- ◆ povećanje broja
odobrenih kredita za **18%**

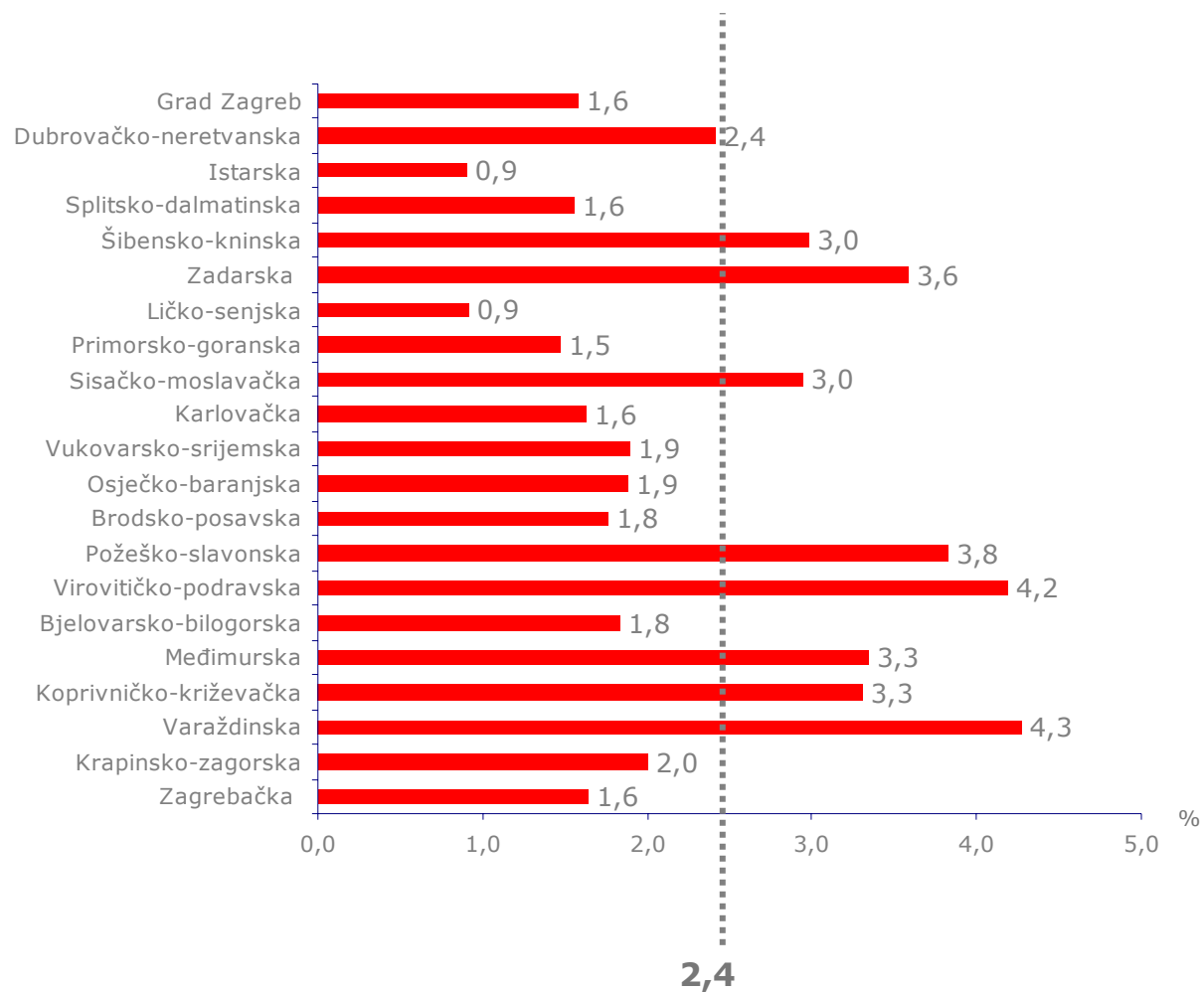
- odobreno 1.423 limita ukupne vrijednosti od 1,3 milijarde kuna,
- ukupni osigurani promet u 2009. godini – 2,5 milijarde kuna ⇒ povećanje od 16,0% u odnosu na 2008. godinu,
- kratkoročno osiguranje ⇒ osigurani izvozni promet od 2,2 milijarde kuna,
- srednjoročno-dugoročno osiguranje ⇒ ostvaren je osigurani izvozni promet u visini od 126,6 milijuna kuna, odnosno rast od 200% u odnosu na 2008. godinu,
- osiguranje kredita za pripremu izvoza ⇒ osigurani iznos u visini od 94,1 milijuna kuna,
- tijekom godine isplaćeno 10 odšteta ⇒ u vrijednosti 2,7 milijuna kuna,
- ukupno isplaćene odštete u razdoblju od 1999. do 2009. godine iznose 16,5 milijuna kuna,
- regresna naplata ⇒ u iznosu od 3,7 milijuna kuna, dok je u 2008. godini iznosila 0,6 milijuna kuna,
- ukupna neto naplaćena premija ⇒ 10,4 milijuna kuna,
- **udio osiguranog izvoznog prometa u ukupnom izvozu Republike Hrvatske ⇒ 4,5 % (3,1 % u 2008. godini)**

Pregled kretanja osiguranog izvoznog prometa po godinama

Udio HBOR-ovih kredita u BDP-u županija u 2009. godini

HBOR je u 2009. godini poduzeo sljedeće aktivnosti radi ublažavanja posljedica krize:

- ◆ osigurani izvori financiranja – posebne financijske ustanove EIB, CEB, EBRD, IBRD i KFW,
- ◆ uvjeti kreditiranja prilagođeni uvjetima posebnih financijskih ustanova,
- ◆ snižene kamatne stope i prilagođeni programi,
- ◆ uvedeni novi programi:
 - Trajna obrtna sredstva (EIB izvor financiranja)
 - Likvidnost
 - Kreditiranje proizvodnje
 - Izvoz – IBRD
 - IPARD

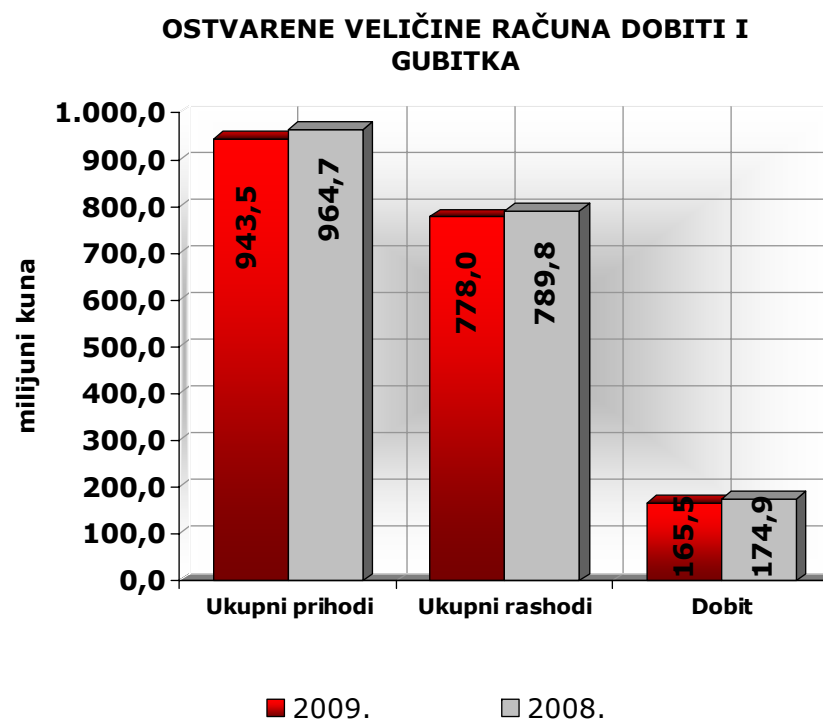
Izveštajno razdoblje obilježavaju:

- ◆ neto bilančna suma u iznosu od 20.789,7 milijuna kuna, koja bilježi rast od 11% u odnosu na početak godine,
- ◆ porast bruto kredita u odnosu na početak godine za 14% te na dan 31.12.2009. godine iznose 22.382,1 milijuna kuna,
- ◆ povećanje ukupnih obveza za 13% u odnosu na početak godine radi osiguranja izvora sredstava za provedbu kreditnih aktivnosti putem novih zaduženja u 2009. godini:
 - EIB – 250,0 milijuna EUR za financiranje malog i srednjeg poduzetništva, projekata zaštite okoliša te infrastrukturnih projekata u javnom i privatnom sektoru,
 - sindikat inozemnih banaka – 150,0 milijuna EUR za opće namjene,
 - KfW – 30,0 milijuna EUR za financiranje poljoprivrede,
 - Svjetska banka (IBRD) – 100,0 milijuna EUR za financiranje projekata s ciljem povećanja konkurentnosti i izvoza privatnog sektora, uključujući i turizam,
 - emisija euroobveznica – 250,0 milijuna EUR,
- ◆ ostvarenje ukupnih prihoda u iznosu od 943,5 milijuna kuna, ukupnih rashoda u iznosu od 778,0 milijuna kuna te pozitivnog financijskog rezultata u iznosu od 165,5 milijuna kuna

Račun dobiti i gubitka - za 2009. godinu -

(u milijunima kuna)

	2009.	2008.
Prihodi od kamata	927,3	920,2
Rashodi od kamata	(593,0)	(514,5)
NETO PRIHOD OD KAMATA	334,3	405,7
Prihodi od naknada	14,9	21,9
Rashodi od naknada	(1,4)	(1,3)
NETO PRIHOD OD NAKNADA	13,5	20,6
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	(6,6)	17,3
Ostali prihodi	1,3	5,3
Operativni troškovi	(88,0)	(87,2)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(89,0)	(186,8)
DOBIT	165,5	174,9

(u milijunima kuna)

	2009.	2008.	Povećanje/ (Smanjenje) %
Novčana sredstva i depoziti kod banaka	251,3	833,9	(70)
Kredit bankama	14.866,1	11.987,7	24
Krediti ostalim korisnicima	5.329,8	5.648,1	(6)
Imovina raspoloživa za prodaju	238,2	164,9	44
Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva	104,3	117,1	(11)
UKUPNA AKTIVA	20.789,7	18.751,7	11

STRUKTURA NETO AKTIVE sa stanjem na dan 31. 12. 2009. godine

20.789,7 milijuna kuna

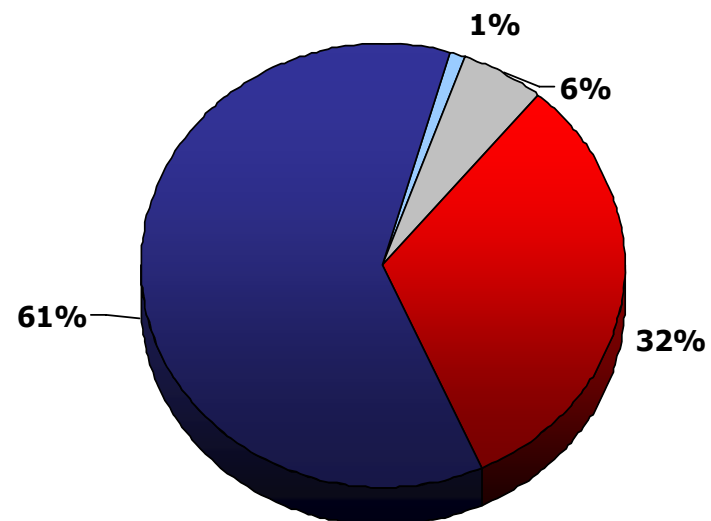

(u milijunima kuna)

	2009.	2008.	Povećanje/ (Smanjenje) %
Depoziti banaka i trgovačkih društava	204,9	439,0	(53)
Obveze po kreditima i izdanim obveznicama	12.741,3	10.888,8	17
Ostale obveze	1.170,6	1.140,1	3
Ukupni kapital	6.672,9	6.283,8	6
UKUPNA PASIVA	20.789,7	18.751,7	11

STRUKTURA PASIVE sa stanjem na dan 31. 12. 2009. godine

20.789,7 milijuna kuna

- Ukupni kapital
- Obveze po kreditima i izdanim obveznicama
- Depoziti banaka i trgovačkih društava
- Ostale obveze

- ◆ provođenjem Mjera za gospodarski oporavak i razvitak putem Programa kreditiranja obrtnih sredstava po modelu "A",
 - ◆ provođenjem modela financiranja održivih gospodarskih projekata putem jamstvenog fonda za gospodarski oporavak i razvitak u ime i za račun Republike Hrvatske po modelu "B",
 - ◆ daljnjom snažnom suradnjom s međunarodnim financijskim ustanovama s ciljem pribavljanja ročnošću i cijenom što povoljnijih kreditnih sredstava:
 - ✓ dana 08. veljače 2010. godine zaključen je ugovor o kreditu s Razvojnomo bankom Vijeća Europe (CEB) za financiranje projekata malog i srednjeg poduzetništva u RH u iznosu od 50,0 milijuna EUR,
 - ✓ dana 15. travnja 2010. godine zaključena su dva ugovora s Europskom investicijskom bankom i to:
 - ◆ Ugovor o financiranju malog i srednjeg poduzetništva, infrastrukturnih projekata u javnom sektoru i srednje kapitaliziranih poduzeća u iznosu od 250 milijuna EUR te
 - ◆ Ugovor o financiranju projekta dogradnje i izgradnje proizvodnog pogona investitora Dina Petrokemije d.d. Omišalj u iznosu od 34 milijuna EUR,
 - ✓ U planu je potpisivanje sljedećih ugovora sa:
 - KfW - kreditna linija za financiranje turizma, MSP, mikrokreditiranje i financiranje III. faze vodoopskrbe i odvodnje,
 - EIB - kreditna linija za financiranje MSP i infrastrukture,
 - IBRD - kreditna linija za financiranje izvoza,
 - ◆ početkom godine uslijedilo je osnivanje Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d.
-

1. HBOR šalje poziv za natječaj (aukciju) poslovnim bankama.
2. Poslovne banke se natječu za određeni iznos kvote kredita. HBOR izabire najbolje ponude poslovnih banaka.
3. Poslovna banka dostavlja HBOR-u prijedloge kredita za odobrenje.
4. Nakon odobrenja HBOR-a poslovna banka zaključuje jedan ugovor s korisnikom kredita za udio poslovne banke (60%) i HBOR-a (40%).

- Shema Programa kreditiranja obrtnih sredstava -

- ◆ Dana 24. rujna 2009. godine HBOR i austrijska izvozno-kreditna agencija Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB AG) dobivaju odobrenje HANFA-e za osnivanje novog osiguravajućeg društva - Hrvatskog kreditnog osiguranja dioničkog društva za osiguranje,
- ◆ Temeljni kapital društva iznosi 37,5 milijuna kuna - HBOR je vlasnik 51% temeljnog kapitala, dok je 49% u vlasništvu OeKB grupe,
- ◆ Osnivanje društva uslijedilo je 18. siječnja 2010. godine registracijom u sudskom registru, te je HBOR 29. siječnja 2010. godine uplatio prvi dio udjela u iznosu od 15,3 milijuna kuna, dok je preostali iznos od 3,8 milijuna kuna uplatio 12. travnja 2010. godine,
- ◆ Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. će se prvenstveno baviti osiguranjem izvoznih potraživanja, a u budućnosti i domaćih potraživanja te je prvo društvo za osiguranje specijalizirano za osiguravanje samo takvih vrsta rizika u RH.

Hvala na pažnji!